LIBERALISMUL REAL ÎN ACTUALITATE

—Adrian B. COSMA—

Numim liberalism real acela care nu vrea să schimbe pentru nici un motiv soarta persoanelor, a societăţilor, a naţiunilor. Acest liberalism real este azi ameninţat de un liberalism totalitar a cărui presă în loc să informeze vrea să devieze oamenii dela realitate.

Acestei voinţe de-a înlocui informaţia prin deformarea forţată a judecăţii îi datorăm azi o monstruoasă deviere dela adevăratele probleme mondiale. Si anume lumea trebue cloroformizată faţă de primejdia comunistă, prezentă, iminentă, tot mai presantă, pentru a fi necontenit trezită faţă de una trecută şi irevocabil îngropată în cimitirul istoriei. Aşa că neîncetat lumea este ţinută cu ochii înapoi, la nelegiuirile naţional-socialismului încheiate în 1945, pentru a nu vedea nelegiuirile prezente ale comunismului. Este vorba de un curent cu doi poli care au funcţia celor doi cărbuni aprinşi ai arcului voltaic: unul este în America şi altul este în socialismul european, cu tot ce se reclamă dela stânga.

In Europa lucrurile sunt însă mai puţin grave şi influenţa social-stângismului nu se compară cu influenţa otrăvitei stângi americane, a acelui aşa zis liberalism, care manipulează toate felurile de ideologii destructive: cu invertiţii de toate felurile, cu pornografia cea mai abjectă inclusiv promiscuitatea, toate perfect manipulate de comunismul subteran, după cum în acest pseudo-liberalism intră şi o minoritate greu identificabilă care vrea ca Occidentul de care s'a făcut răspunzătoare America să ajungă cu orice preţ la un compromis istoric cu Sovietele în dauna definitivă a Europei care ar urma să fie supusă unui regim general după schema R.S.R.-ului, adică desfiinţarea omeniei în sânul naţiunilor, ştergerea tradiţiilor şi descreştinarea prin forţă. Ceva din această minoritate misterioasă se întrevede, în unele instituţii, cum ar fi în primul rând Congresul American.

In totalitatea ei, amintita minoritate ar putea fi numită minoritatea aurului adică a celor mai mari depozitari şi mânuitori de bani, lumea monştrilor şi monstruoaselor afaceri, în care intră şi viruşii bursei, şi ai transmiterii de zvonuri prin organizarea tăcută a unui imperialism absolut peste tot ceea ce priveşte mass media: presa, radio, televiziune, cinematograf, spectacol, industrie a cărţii, a burselor tuturor valorilor materiale sau intelectuale. Nu s'a ajuns în America până la interzicerea rugăciunii în şcoli?

Faţă de această forţă de adevărat miriapod, pe care poţi să-l disloci într'o parte, dar el se reface imediat şi merge mai departe, constituţiile, instituţiile, puterile statului, tradiţiile, religia, bunul simţ civic, sunt din ce în ce mai dezarmate şi corpul social ameninţat să ajungă la starea unui paralitic neputincios, care nu mai e stăpân pe nici o mişcare şi pe nici un gând al lui.

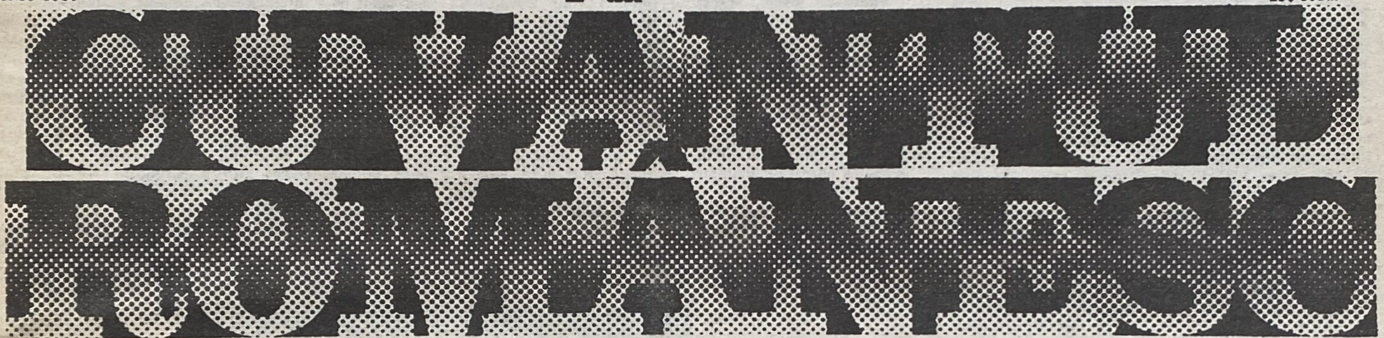
Dar în realitate "liberalismul real" continuă să existe în adânc. Fiind vorba de viruşi, morali, societatea care este un corp viu nu poate fi oprită să producă antiviruşi, printr'o forţă la fel de neidentificabilă ca şi generatricea de viruşi. Aşa cum sunt ele, Statele Unite, al căror principiu fundamental de existenţă este libertatea, ca şi orice corp viu au azi poate cea mai puternică generatoare de anti-corpi în egalitatea tuturor faţă de forţa legii, care nu îngăduie privilegii nici unei origini etnice sau alta, nici unei confesiuni sau alta, nici unei religii sau alta, nici unei clase sau alta, nici unei presiuni ideologice, nici unui fel de "profet".

Aici este sursa de viaţă a "liberalismului real", care în ciuda câte unui hâc într'un hop sau altul,

Continuare in pag. 3

ISSN
0705-8365

Pretul unui abonamet anual
25$/50DM

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 13 Nr. 144 -APRILIE 1988- PUBLICAŢIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

DEMONSTRAŢIILE ANTICOMUNISTE DIN ŢARĂ ŞI EXIL

Eugen BÂRSAN

Izbucnirile anticomuniste puse în demonstraţiile care în ultimul timp au avut loc în ţară şi ca urmare au început a avea loc şi în exil, sunt puternice semne de reînviere a spiritului de ţinută demnă românească care în ţară a fost înăbuşit de răstignirea şi patimile ce s'au abătut asupra ei, iar în exil acest spirit a fost subţiat, foarte de o delăsare.

Din înăbuşire şi delăsare, pe ecranul românismului de acum, se proiectează:

Braşov, Sibiu, Cluj, Arad, Deva, Timişoara, Bucureşti şi încă alte locuri au devenit simboluri de reînviere a ţării sclavizate. O reînviere arătată de demonstraţiile care au avut loc în aceste oraşe contra tiranului şi tiraniei comuniste...

Pe acest ecran se mai arată demonstraţiile româneşti din Geneva, Berna, Paris, Bonn, München, Los Angeles, New York, Ottawa şi Chicago, care au venit să susţină curajoasa mişcare anticomunistă din ţară.

In chip clar, toate aceste demonstraţii sunt semne pozitive şi îmbucurătoare de reînviere românească. In ţară de o reînviere dintr'o stare de opresiune şi de supuşenie fără de limite în care s'a căzut uşor, şi poate că tocmai de aceea recuperarea este un lucru greu. In exil, reînviere din somnolenţa creată de cele găsite în lumea liberă, bune şi rele, în faţa cărora refugiatul român în cele mai multe cazuri şi-a pierdut busola românismului lui anticomunist din ţară care l-a împins peste graniţă, şi aşa a devenit şi el sub raport românesc un anihilat. Numai că de astă dată nu de comunism, ci fie de gangrenele, fie de răsfăţul libertăţii democratice occidentale.

Obiectivul suprem al reînvierii naţionale din proces, şi de o parte şi de alta, este eliberarea României de comunism şi de calamităţile acestuia: foame, teroare, închisoare şi ucidere psihică ori fizică; dărâmarea monumentelor istorice, stârpirea culturii şi chiar desfiinţarea fiinţei naţionale.

Acest proces de reînviere a fost de mult scadent. Dar, după cum se vede, sufletul românesc, antrenat

Continuare in pag. 3

DELA RĂSTIGNIRE LA ÎNVIERE

— Sergiu GROSSU —

Trăim astăzi, mai mult ca oricând, vremea răstignirii. Vremea patimilor. In spatele cortinei de fier, Fiul lui Dumnezeu şi Mântuitorul lumii suferă aceleaşi dureri, este supus aceloraşi batjocuri, primeşte aceleaşi lovituri de pumni ca odinioară, înaintea marelui preot sau în prezenţa guvernatorului Pilat.

Priviţi-L arestat, târît cu violenţă dela un tribunal la altul, scuipat în obraz la Moscova şi la Peking, la Tirana şi la Hanoi, la Pnom Penh şi la Bucureşti. De peste 70 de ani satrapii Kremlinului, şi de peste 40 de ani uneltele lor dintre Carpaţi şi malul Dunării, ordonă poliţiştilor şi judecătorilor: "Să fie răstignit!" Si pe Golgota ticăloşiei lor marxiste, ca o culme a turbării profanatoare, I se strigă fără nici o ruşine: "S'a încrezut în Dumnezeu: să-L scape acum Dumnezeu, dacă-L iubeşte. Căci a zis: Eu sunt Fiul lui Dumnezeu!"

Nu auziţi pe răufăcătorii ideologiei marxist-leniniste şi-ai propagandei ateiste din comitetele centrale bătându-şi joc de Isus, terfelindu-L şi zicându-I: "Pe alţii i-a mântuit, iar pe

Sine nu se poate mântui! Să se mântuiască pe Sine însuşi, dacă este El Hristosul, Alesul lui Dumnezeu"? Nu sesizaţi sau n'aţi sesizat, pe când eraţi încă în ţară, viclenia politicii ecleziastice procomuniste a Caiafei de pe dealul Patriarhiei, socotind că "este de folos" pentru privilegiile ierarhiei ortodoxe să acepte condamnarea lui Isus la moarte (fie în sufletele copiilor înregimentaţi în organizaţiile de pionieri şi lipsiţi, ca atare, de orice educaţie religioasă, fie în sufletele şi în minţile tinerilor din licee şi universităţi, lăsaţi pradă învăţământului anti-creştin obligatoriu în România), asigurând slugarnic pe şeful Statului şi clica lui de duşmani ai lui Dumnezeu şi ai Bisericii: "Noi nu avem alt împărat decât pe Cezarul! Noi nu avem alţi mântuitori decât pe voi, tovarăşi"?

Da, ţara noastră trăieşte vremea răstignirii lui Isus, pe de o parte, iar pe de alta, noaptea abandonării, a fricii şi a derutei, noaptea tăgăduirii şi a trădării lui Hristos, de care dau dovadă capii Bisericii oficiale, aservite partidului comunist român. Fiindcă uitând că "Hristos, Paştele nostru a fost junghiat" pentru ca noi să devenim "morţi faţă de păcat şi vii pentru Dumnezeu în Isus Hristos", aceşti pretinşi reprezentanţi ai Domnului pe pământ se mulţumesc să se încălzească, în frigul care stăpâneşte searbăda lor viaţă sacerdotală, la focul aprins de slujnicile şi argaţii luptei de clasă, nesfiindu-se să se dezvinovăţească înaintea celui mai neînsemnat agent al Securităţii: "Noi nu cunoaştem pe omul acesta!..."

De ce vă vorbesc despre asemenea lucruri sumbre, jenante, dureroase tocmai acum, când sărbătorim triumful Luminii, al Bucuriei, al Invierii? In nici un caz cu intenţia de a vă înspăimânta sau a vă descuraja. Ci ca să vă fac să înţelegeţi şi mai bine semnificaţia profundă - adeseori neglijată sau ignorată - a Invierii lui Hristos.

Să ne oprim, de pildă, la un fapt anterior Invierii, pe care-l relatează Evanghelia

Continuare in pag. 4

editorial

SFÂNTA ÎNVIERE

Pentru noi creştinii Sfânta Inviere este momentul cel mai cutremurător din viaţa lui Iisus şi temeiul de încredere al credinţei noastre. Nu putem înţelege învăţătura cea nouă, adusă de Iisus, nu putem cuprinde sensul patimilor sale şi răstignirea pe cruce, dacă nu ar fi existat momentul de ruptură cutremurătoare a Invierii cristice, în ordinea naturalului, a istoriei. Prin înviere, supranaturalul s'a manifestat în esenţa lui divină, şi a legitimat pe Iisus Hristos, ca Fiu al lui Dumnezeu. Fără învierea lui Iisus, nu poate exista învăţătura creştină şi legea cea nouă, cristică, care a fost propovăduită în numele Tatălui ceresc. Invierea lui Iisus a fost miracolul cel mai mare şi definitiv, care a pecetluit divinitatea Fiului omului, şi a descifrat sensul profund al vorbirilor sale, în viaţa sa terestră.

De Sfânta Inviere nu ne putem apropia decât cu puritatea inimii şi a credinţei, dacă vrem să ne împărtăşim din toate binefacerile ei spirituale. In fiecare an, cu ocazia Sfintei Invieri, ni se oferă prilejul de a medita asupra tainelor care ne învăluesc viaţa noastră de creştini şi de a pune rânduială în sufletul, mintea şi manifestările noastre zilnice, sociale şi de intimitate personală.

Dacă ne apropiem de aceste taine şi ne gândim la sufletul nostru propriu, nu putem să uităm pe acei din neamul din care am descins, şi în sânul căruia ne-am format personalitatea noastră. Nu ne putem desprinde de acei care, astăzi, suferă tocmai pentru credinţa lor creştină, în care am crescut şi noi exilaţii, transmisă prin generaţii întregi şi, astăzi, supusă presiunilor unui regim ateist şi barbar în păgânitatea lui.

Nu ne îndoim, aici în lumea liberă, că cei din ţara subjugată şi pângărită, se apropie de Sfânta Inviere cu speranţa luminilor care vor veni, căci numai Invierea lui Iisus, poate îndreptăţi o speranţă de mai bine. Si poporul român a apărut în istorie, dela bun început, cu credinţa creştină, prin virtuţile căreia s'au realizat în cursul veacurilor. In numele ei şi-au apărat propria lor existenţă şi, astăzi, mai mult decât totdeauna, suferă cumplit din cauza acestei credinţe strămoşeşti, pe care o apără şi prin care îşi aşteaptă salvarea.

Speranţa a fost virtutea creştină prin care a supravieţuit poporul român în faţa tuturor oprelistilor, speranţă care vine din tainele sfintei credinţe creştine.

Si acum, în aceste ceasuri grele, ale Românilor ca şi ale lumii întregi, Sfânta Inviere a lui Iisus, întăreşte aceste speranţe şi diminuează amărăciunile celor ce suferă pentru credinţa lor. Numai Sfânta Inviere a lui Iisus şi credinţa creştină poate scoate din condiţiile inumane pe Românii din ţara pângărită. Noi, cei ce ne bucurăm de libertate, ne rugăm fierbinte să vină asupra noastră graţiile cereşti ale Invierii şi să ne întărească cugetul şi sufletele pentru a continua lupta de eliberare a poporului român din tirania comunistă.

Dorim tuturor Românilor liberi să se împărtăşească din bunurile spirituale ale Invierii lui Iisus, să-şi regăsească liniştea şi împăcarea sufletească, prin care să-şi menţină conştiinţa românească trează şi vie, pentru a consolida comunităţile româneşti, răspândite pe întreg globul pământesc. Sperăm că Sfânta Inviere va binecuvânta pe toţi Românii ca să-şi îngemăneze puterile în spiritul de unire naţională.

Celor din ţară, le trimitem dragostea noastră neprecupeţită şi legământul că nu-i vom uita şi ne vom împlini misiunea istorică.

Hristos a Inviat.

George BĂLAŞU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că REDACŢIA ACESTUI ZIAR nu împărtăşeşte totdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

RIDICĂ-TE GHEORGHE, RIDICĂ-TE IOANE...

—Valentin VERZEANU—

Scrise cu ani în urmă de un poet în lanţuri, aceste versuri şi-au regăsit adevărata valoare de lozincă politică a opoziţiei anticomuniste româneşti. La fel ca mai vechiul "Deşteaptă-te Române!", ele îndeamnă la trezirea conştiinţelor, la FAPTA.

Recitate cu adâncă simţire de Dl. Nicolae Popa în faţa a sute de credincioşi români din Anaheim, versurile care dau titlul acestui articol exprimă comandamentul politic major de acută actualitate al tuturor ROMANILOR.

Ridică-te Gheorghe... în apărarea neamului tău chinuit...

Ridică-te Ioane... drept ca bradul ce înfruntă furtuna pus să-l doboare...

Ridică-te Vasile... din somnul cel de moarte în care te complaci, departe de fruntariile TARII...

Deşteaptă-te Grigore... din coşmarul resemnării, prielnică numai duşmanilor tăi de moarte...

Ridică-te Ileană... pentru laptele luat dela gura copiilor tăi...

Deşteaptă-te Smarandă... din comoditatea nonacţiunii...

Deşteaptă-te Rodică... în zorii adevăratei credinţe creştine, ce-ţi cere să te sacrifici pentru fraţii tăi...

Ridică-te Lisandre... Ridică-te Elisavetă... Deşteaptă-te Constandine... Deşteaptă-te Doină...

Cu tine, cu mine, cu el, cu ea... numai aşa vom ajunge să devenim o forţă, ce se va impune ca atare obligându-i pe toţi să ne asculte glasurile, să ne respecte drepturile, să ne ajute să ni le redobândim.

Momentul este cel potrivit. In ţară ticăloşiile au creat o stare revoluţionară. Eroii dela Braşov, dela Iaşi, dela Timişoara au dovedit-o. Conştiinţele cele mai treze şi-au înfrânt spaima şi au acţionat. Din suferinţă s'au întrupat şi lideri. Radu Filipescu, Mihai Botez, Doina Cornea şi mulţi, mulţi alţii, toţi dornici de a avea şira spinării neîncovoiată, toţi dornici de a purta cu fruntea sus numele de ROMAN.

Il avem mai cu seamă pe Părintele Calciu. Martir al neamului. O statură morală. O energie inepuizabilă în a organiza atât de desfrânatul nostru exil. O conştiinţă limpede. Un luptător, pornit să unească puzderia de organizaţii, care prin fărâmiţarea lor se autoanulează ca eficienţă. Toţi la un loc am reuşi să ne facem mai bine ascultaţi, mai corect înţeleşi, şi pe această bază am determina guvernele lumii libere să acţioneze în spiritul intereselor fundamentale româneşti, al dreptăţii noastre. Este mesajul pe care şi de această dată Părintele Calciu l-a dat miilor de Români din California în cele patru popasuri pe care le-a făcut de-a lungul celor două zile în care ne-a vizitat. Iată, cu un an în urmă vorbeam de sute de Români prezenţi. Vorbim acum de mii...Deocamdată, numai două. Deocamdată!

De vreo cinci ani încoace mai avem printre noi un alt mare Român. David Funderburk. Prezenţa lui fizică în California a confirmat din nou prezenţa lui morală în destinele neamului nostru. Să mulţumim lui Dumnezeu că ni l-a dat pe David. Unul dintre puţinii oameni politici din Occident care a înţeles cu adevărat ce înseamnă comunismul. Exemplificat pe spinarea României. David şi-a sacrificat pe altarul ideilor sale de dreptate, importante interese materiale şi profesionale. S'a sacrificat pe sine pentru o ţară care nu e a lui. S'a sacrificat pentru un popor de un sânge care nu e al lui. Câţi Români prin născare sunt în stare de un asemenea sacrificu pentru ţara lor, pentru poporul lor?

Din câte am înţeles David se pregăteşte să intre în Senat. Un succes în această acţiune presupune în America şi mulţi bani. Avem nevoie imperioasă de un Român în Senat. Să-l sprijinim deci pe toate căile pe David. Si îi primul rând cu bani. Să se deschidă o listă de subscripţie undeva. Işi asumă Institutul "Credinţă şi Libertate" sarcina organizării unei asemeni acţiuni? Mă înscriu în fruntea listei cu 20 de dolari. Spuneţi-mi, spuneţi-ne numai unde să trimitem banii. □

CĂTRE REDACŢIE

*MISSISSAUGA, CANADA - Manifestaţia dela Ottawa, prima pentru mine, fiind nou soşită în Canada, a fost o adevărată revelaţie, deoarece niciodată nu aş fi crezut că pot fi atât de fericită purtând o pancartă în mână şi strigând în faţa ambasadei acea încărcătură de cuvinte ce se acumulase ani în şir şi niciodată nu aş fi crezut că pot descoperi în fiinţa mea atâta uşurare şi tihnă, după ce am strigat tot ce aveam pe suflet.

Acelui sentiment de oprimare spirituală cu care mă obişnuisem în ţară, timp de aproape trei ani, când cu cei trei copii ai mei, tăceam continuu din teama de a nu mai ajunge vreodată lângă soţul meu în Canada, acum în urma demonstraţiei, i s'a opus starea aceea de beatitudine când parcă se rup zăgazurile şi poţi izbucni cu toată puterea fiinţei tale libere, poţi dezdoi spinarea şi te poţi simţi ca niciodată Român! E un sentiment la fel de minunat şi inexprimabil cu cel resimţit după ce dai naştere primului copil. Nici acum n'am uitat cum acei adevăraţi Români, strânşi în jurul celor doi preoţi, murmurau cu solemnitate, rugăciunea intonată de ei, în timp ce pancartele se legănau uşor în mâinile oamenilor, precum furcile răzeşilor în mâinile lor prea bătucite de ţărani şi n'am uitat nici un amănunt din acea zi friguroasă dar unică pentru care atât eu cât şi copiii mei vă mulţumim ; de asemenea sperăm într'o nouă manifestare a noastră, a Românilor din Canada în folosul fraţilor obidiţi din ţară.

Cu stimă,

Dana ZANFIR

*FRANKFURT, GERMANIA DE VEST - Fragment dintr'o scrisoare primită din Germania: ... Mă bucur că nepoata Dvs. a reuşit să vină aci, pentrucă în momentul de faţă în România este o catastrofă. Cred că aţi auzit şi acolo de demonstraţia dela Braşov. Câteva mii de oameni au demonstrat pornind dela Steagul Roşu până sus în centru, la comitetul de partid şi au cerut pâine şi carne. Au scris toate ziarele din Europa şi America. Nu au nimic ce să mănânce, nici măcar cartofi, care întotdeauna au fost de ajuns sau varză. Cartofii se dau numai pe cartelă, câte 5 kg de persoană. Săptămâna trecută ministrul de externe de aici a făcut o vizită în România ca să ceară lui Ceauşescu să primească Românii alimente fără să plătească vamă, cum de fapt s'au oferit să trimită toate ţările din Vest. Ceauşescu nu a fost de acord, spunând că Românii au tot ce le trebue şi că pot cumpăra ce au nevoie. Când am văzut aici la televizor cozile din ţară şi condiţiile de viaţă am plâns de mila lor şi am mulţumit lui Dumnezeu că mă aflu aici...

Ion STEFANESCU

*CHICAGO, USA - Am citit primul număr din noua revistă culturală de "alternativă"(?) AGORA sub redacţia lui Dorin Tudoran şi cu semnătura unui număr de personalităţi culturale din exilul românesc.

Mărturisesc sincer că nu m'a impresionat deloc prin conţinutul care mi se pare dezlânat, fără nerv şi în totul la întâmplare. In schimb am fost indignat de cuvântul introductiv al "Redactorului Sef". Este nu numai confuz, este obraznic şi agresiv.

Mesajul principal nu este de fel cultural şi "ne angajat". Este răspicat împotriva ideilor naţionaliste şi creştine şi în plus reprezintă o blasfemie împotriva morţilor şi martirilor din generaţia dintre războaie. "Redactorul Sef" este ignorant şi caută să tulbure apele. Atacurile foarte străvezii împotriva Părintelui Calciu sunt direct scandaloase.

Ion NANU

*BLACKSBUR, STATELE UNITE - ...Sunt foarte plăcut impresionat de înalta ţinută a ziarului pe care-l editaţi şi publicaţi. Impărtăşesc împreună cu Dvs. totala lipsă de încredere în perestroici, care vor să schimbe faţada fără să schimbe fundaţia. Aşa cum spunea şi Djilas, nu poţi clădi un palat pe fundaţia unei cocioabe. De fapt apelul la perestroika este un apel al disperării. După ce comunismul şi-a dovedit din plin lipsa de umanitate şi şi-a pierdut simpatia total în ochii popoarelor, urmează şi dezastrul comunismului în economie.

In ceea ce priveşte situaţia din România, combinaţia unui sistem odios cu un conducător paranoic, este extrem de nefericită pentru Români. Cu părere de rău trebue să menţionăm că şi mulţi dintre Români sunt vinovaţi; au intrat în partid pentru un ciolan mai bun, fără a avea cea mai mică încredere în ideologia marxist-bolşevică. Am văzut sute de oameni care spuneau una în şedinţă, alta după şedinţă, făceau altceva şi probabil - credeau în cu totul alte lucruri. Lucrând ca inginer şi fiind găzduit într'un apartament cu un coleg, am auzit dela acesta după ce a fost ales secretar UTC în institut că îmbinarea activităţii politice cu cea ştiinţifică îi va promova foarte repede.

Ce se poate crede despre aceşti oameni - milioane? Cred că sunt vinovaţi. Ciolanul comunist are carne pentru foarte puţini. Sper să se vindece de comunism după cele ce le îndură acum. Mila şi compătimirea mea se îndreaptă spre cele aproape 20 de milioane de oameni care nu sunt membri de partid şi nici nu au în familia lor aşa ceva. Ce vină au ei? Am văzut mulţi care n'au făcut nici un compromis, chiar că au avut de pierdut şi erau depăşiţi în funcţie de oameni mult mai slab calificaţi. Situaţia este foarte complexă şi sentimentele noastre la fel.

Consider că ziarul Dvs. are un efect puternic şi pozitiv în păstrarea conştiinţei naţionale a Românilor din exil şi în clasificarea problemelor sociale şi morale care confruntă poporul nostru. Vă doresc succes, cu stimă.

Ion SPANU

ASEPSIE SPIRITUALĂ

—Al. BERCEANU—

Am putea spune și altfel, de pildă: "totalitarism" în numele "democrației". DEMOCRATIA este pentru toată lumea liberă în primul rând AMERICA așa de mult cântată în splendidele manifestări cu prilejul sărbătorii sfertului de mileniu de istorie americană. Toate cântările erau puse sub semnul unei imnici a libertății pentru care AMERICA este un exemplu al întregii lumi.

Toate bune. Doar că unele turburări cu străfunduri pe care nu le cercetăm, au înnourat viața Românilor liberi cu o violentă vânătoare de vrăjitori, care pleacă din America, din nefericire concomitent cu niște impulsuri din R.S.R., în afară de orice lege. Credem cu toată certitudinea că la Americanii reali, adică get-beget, indiferent de religie sau confesiune, nu s'ar fi petrecut niciodată urmărirea cuiva până în pânzele albe urmată de sancțiunea cea mai grea, pentrucă acum 50 de ani ar fi avut alte opinii decât cele considerate azi cele mai bune. Astfel niciodată niște Americani băștinași, nu cu titlul cetățenesc dat cu împrumut, nu ar fi avut soarta Episcopului Valerian. Un caz național-american a fost al unuia dintre cei mai proeminenți reprezentanți ai culturii americane, cu rădăcinile ei europene, Ezra Pound. Acesta însă nu a fost condamnat pentru niște opinii ale lui privitoare la cine știe ce țară din lume, ci pentrucă în timpul războiului a luat public, prin radio, partea inamicului Americii.

Dar în cazul episcopului de origine român, și păstor al Românilor liberi, în primul rând al celor din cea mai liberă țară din lume, era vorba de chestiuni național-românești. O imensă intrigă, dată azi cu toată claritatea pe față, pornită din partea guvernului comunist dela București, a fost susținută de guvernul celei mai liberale țări din lume, și până la urmă un om bătrân, cu sănătatea șubrezită, a fost aruncat în pribegie, la mila cui s'o îndura. Dar și asupra celor care s'au îndurat un moment, s'au făcut presiuni. Nu există nici o logică morală, politică sau spirituală care să poată justifica o încălcare a libertății spiritului. Dar să fi fost singura lovitură spirituală împotriva Românilor, dată chiar de acolo unde nu încetează imnurile libertății? Nici de cum. De ce Americanii lovesc azi așa de crunt în soarta poporului român acordându-i atâta timp celui mai scelerat regim din Europa "dreptul națiunii privilegiate", refuzat categoric de reprezentanții partidelor democratice ale Statelor Unite, dar fără îndoială salutate cu laude din partea clandestinității comuniste, care infectează această țară mai mult decât s'ar bănui? De ce în acest fel este susținut moral războiul religios din România, ajuns azi la dărâmarea bisericilor istorice, ca în vremea năvălirilor tătare?

Este un război așa de evident, încât nimic nu mai poate să-l escamoteze. Așa că între prigonirea și indirect precipitarea morții Episcopului Valerian și dărâmarea bisericilor care culminează pentru moment cu nimicirea unuia dintre cele mai frumoase monumente istorice ale Munteniei, mânăstirea Văcărești, este cea mai strânsă conexiune religioasă.

Marxismul, monism materialist, deci cu un fel de "zeu unic", materia, s'a întâlnit în Orientul Mijlociu cu Monoteismul islamic, în realitate o religie absolut istorică așa cum este și religia-antireligie a monismului marxist. Dar este imposibil de găsit vreo legătură organică între pluralismul unei țări așa de liberale în principiu, și un monism care duce la persecuția religioasă, în țări de dictatură sau totalitare ca R.S.R.

Intervenția celei mai mari țări democratice din lume în favoarea celor ce duc azi un război total împotriva Românilor, și în primul rând războiul religios, ne apare în contradicție cu principiile de bază ale acestei democrații.

Să fie oare o democrație perfectă, cu toată libertatea în interior, o aliată a unui totalitarism perfect, cum este recunoscut cel din R.S.R.? Să nădăjduim că e vorba de o trecătoare eclipsă în istoria unei țări pe care o admirăm și o prețuim ca pe o chezășie de viitor a libertății în lume. □

DEMONSTRAȚIILE ANTICOMUNISTE DIN ȚARĂ ȘI EXIL

Urmare din pag. 1

din practica la care l-a supus istoria, are limite de îndurare, de pătimire, mult mai largi decât cel al altor popoare. De aici toată potența lui de îndurare, mai mult sau mai puțin chiar în sens mesianic, a unicei și grozavei pătimiri la care este supus de regimul comunist. Dar iată că din străfundul acesteia, atunci când după măsura românească vine ziua și totodată și în pofida părerilor celor mai pesimiști că neamul ar fi prea secat de seva lui ca să se mai poată scutura de ce-l paște acum, se arată semnele reînvierii, asemenea mugurilor de primăvară. Si ne place să credem că pornind dela acești muguri care se văd, primăvara unei vieți descătușate așteptată de o țară pironită de comuniști în pătimiri de tot felul, e în desfășurare.

Este cumva o asemenea concluzie prea optimistă! Putem găsi răspunsul tot în o întrebare: dacă neamul românesc s'a scăpat de toate jugurile de durată de care a avut parte în istoria lui, de ce nu s'ar putea scăpa și de jugul tiraniei comuniste, chiar dacă cea de acum e cea mai teribilă dintre toate?

Demonstrațiile care au loc sunt scânteia aprinsă a reînvierii-lumânarea de Paști- și spiritul de mobilizare al bătăliei naționale în eforturi care trebuesc făcute. Căci fără de eforturi nu poate fi vorba de nici o scăpare.

Stăm, privim și cugetăm la demonstrații dar și la o ciudățenie din viața națională românească . Când s'a pus jugul comunist al pătimirilor pe grumazul poporului român, ori în alte cuvinte când viața poporului român a fost pironită pe crucea suferinței de piroanele roșii comuniste, îmbulzeala la cooperare și susținere a unui asemenea sacrilegiu a fost mare. Prin contrast, la lupta de despironire, de eliberare, îmbulzeala e cam mică. Nu pentrucă în cele mai multe gânduri și simțiri nu ar exista cooperare. Acolo, ea există din plin. Dar, din păcate, doar acolo, și nu și la acțiune.

Această problemă are o complicație a ei. Numai gândurile și simțurile tainice, nu ajută la nimic. Nu poți ajuta la eliberarea țării, de tiran și tiranie, înainte de a te putea elibera personal de slăbiciunea psihozei fricii care te ține factic legat de tiranie. In sensul, mai bine nu fac nimic ca să nu-l supăr sau provoc pe tiran. Este vorba deci, în fond, de două eliberări. Si atâta timp cât nu ai putut trece prin prima, adică cea personală, nu se poate ajunge la a doua, cea națională. Nu putem să trecem cu vederea acest lucru, pentrucă el este în chip important în corelație cu demonstrațiile anticomuniste din țară și din exil, ca expresie a procesului de reînviere a neamului din starea morbidă în care se află.

Demonstrațiile din țară sunt singurul lucru care a putut pune în acțiune lunga insensibilitate națională a exilului românesc. Dacă muncitorii demonstranți și luptători din țară pe lângă o nemărginită susținere cel puțin morală și o înaltă prețuire mai merită și ceva în plus, aceasta e pentru mesajul adus de ecoul strigătului lor din răstignire, din pătimire și de pe vârf de Carpați:

-Fă bine și Deșteaptă-te și tu, exil românesc! Căci numai cu toții dimpreună, într'o unire de cuget și de acțiune, putem ajunge la reînvierea românească de care depinde destinul viitor al țării.

Eugen BÂRSAN

Din mărturisirile lui Ion Pacepa:

CRIMINALII COMUNIȘTI SUB MASCA LEGIONARĂ

Un spion e ca nevasta care-și înșeală bărbatul.

Pentru amant este un înger; pentru soț, o târfă!

La fel și cu spionul CIA-ului Ion M. Pacepa: pentru lumea liberă un aliat, pentru Ceaușescu, un "trădător de neam".

Dacă admitem versiunea Bucureștiului că Pacepa este "trădătorul neamului" atunci admitem că regimul din țară reprezintă "neamul".

Cartea de vizită a fostului șef al DIE-ului trebue recondiționată:

Ion Mihai Pacepa, cel care a trădat pe trădători și-a scris o carte: "Red Horizons".

Printre cititorii cărți se numără și Preș. Ronald Reagan (Mărturisire făcută de Președintele Statelor Unite, părintelui Gheorghe Calciu, N.R.).

Din sânul grupului semnalăm unele critici aduse autorului:

De ce Pacepa, care a falsificat documentele de acuzare, n'a depus ca martor întru apărarea Episcopului Valerian?

De ce a cooperat cu regimul terorist din țară?

De ce n'a dezvăluit toate crimele comuniste și s'a mărginit la câteva capitole dedicate personalității lui Ceaușescu, cooperarea cu teroriștii arabi, germani, etc., furtul de cunoștințe tehnice din Apus și transferate Moscovei, rolul serviciului de desinformare, inclusiv Biserica Misionară, etc.

Eliminând protestele gălăgioase ale celor cu musca pe căciulă, răspundem criticilor de bună credință:

Pacepa n'a fost un spion care a sărit brusc pârleazul. El era în serviciul de contra-spionaj al CIA-ului.

Numai când a fost în pericol de a fi demascat de un spion rus, infiltrat în CIA, el a hotărît să-și părăsească postul.

In serviciile de spionaj nu angajezi pe Maica Tereza! Nu poți deveni un spion valoros până nu colaborezi cu cei pe care vrei să-i spionezi și prin "devotamentul" tău să-ți asiguri un post de încredere.

La capitolul "devotamentul sincer" față de Ceaușescu, Pacepa merită nota 10! La întrebarea de ce n'a divulgat totul și de ce a tăcut atâta timp, amintim:

Pentru apărarea securității Statelor Unite există o lege: agenții și foștii agenți ai CIA-ului, FBI-ului, etc. nu pot divulga nimic fără aprobarea superiorilor:

Pacepa trebue să respecte legea. Dezvăluirile lui au durat trei ani ("...CIA debriefed him on a full-time basis for three years"). Desigur, din motive de securitate, n'au fost demascați toți spionii.

Dar, din ce i s'a permis să publice, ne facem o idee de cum bate vântul la Washington și de câtă considerație se bucura gașca din fruntea RSR-ului:

Prestigiul lui Ceaușescu ca "Independent", economist și făcător de pace se cântărește cu miligramul.

Creierul savantei Lenuța poate fi înlocuit cu o marco-moleculă; iar Nicu-odrasla este un bețiv cu o singură calitate: își dorește moartea părinților.

Ca încheiere "R.H." oferă două revelații ce vor ajuta la unirea exilului:

1) Reabilitarea post-mortem a Episcopului Valerian;

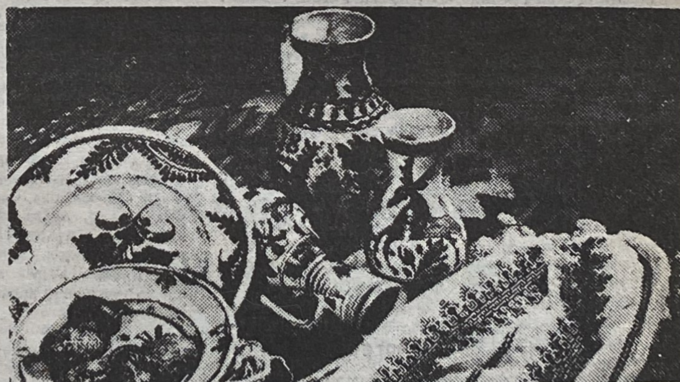
2) Demascarea "Grupului 5", o organizație teroristă fabricată de însuși Pacepa, (p. 163) care amenința și comitea crime în numele mișcării...legionare.

("Grupul 5" l-a amenințat cu moartea pe distinsul și popularul comentator evreu Noel Bernard dela Europa Liberă. Noel ridiculariza "Cultul personalității", N.R.)

Dacă ne amăgim că activitatea agenților reseriști a fost stârpită, atunci ne furăm căciula. Ei sunt printre noi și unii au reușit să se infiltreze ca lideri prin unele grupuri locale.

Ținta lor urgentă este defăimarea stegarilor care duc lupta exilului și sabotarea tuturor manifestațiilor de protest.

Stroe MOLDOVANU

LIBERALISMUL REAL ÎN ACTUALITATE

Urmare din pag. 1

regenerează necontenit corpul social și național al Statelor Unite, așa cum s'a văzut în administrația lui Reagan. Dar semne mari de regenerare au dus la o adevărată disperare virală, care-a dat Irangate și recentul acces de isterie a bursei. Se spera o repetare a debarcării unui Președinte sănătos, ca în cazul lui Nixon. In acest fel s'ar fi ajuns la o deprimare generală ca la începutul anilor '30, când a fost adus Roosevelt, în chip de "mântuitor" național și social. Cu alte cuvinte se spera o definitivare satanică a împărțirii lumii începută de Roosevelt. Lumea ar urma să fie sclava vițelului de aur. Dar dacă aceasta nu s'a întâmplat odată, de ce să se întâmple acum? După mii de ani. Fără discuție că lumea este rău turburată azi de o minusculă cârdășie a banilor, a traficului de influență și informație, dar în același timp neproducătoare de nimic. De aceea nu are o bază reală, perenă, ca și pseudo-liberalismul pe care îl manipulează cu atâta artă. La ce punct a ajuns o anume isterie se vede și din compromiterea unei prese de mare influență prin tot felul de mistificări. "Falimentul" ca sistem permanent de "câștig" nu poate deveni doctrină de stat. Si cât este de lipsit de viitor acest sistem se vede azi în țările comuniste, în care popoarele anunță tot mai iminent nevoia regenerării, pe care însă numai "liberalismul real" o va putea aduce. Regimul general de faliment fraudulos nu va ajunge la conducerea lumii. □

Adrian B. COSMA

JUSTIȚIA CHIOARĂ

—Constantin MAREȘ—

Cazul Kurt Waldheim a consumat kilometri de peliculă, mii de ore de emisiuni radiofonice, tone de hârtie și un butoi de cerneală. După dezbateri seculare ce au durat multe luni de zile, o majoritate a fost de o părere, cealaltă majoritate de altă părere, iar unanimitatea, după unii de o a treia opinie, după alții de nici una. Comisia de specialiști a conchis că nu a conchis, iar dacă aceasta a fost atitudinea profesioniștilor, amatorii de ocazie nu au pierdut, bineînțeles, ocazia de a se erija în ceva mai mult decât ceea ce nu sunt. După ce și-au dat toți cu presupusul, mai puțin poporul austriac, care la urma urmei, ar fi avut și el ceva de spus, fără a se stabili că fostul ofițer al armatei germane ar fi avut vreun amestec direct în torturi, represiuni și crime de război, i s'a reproșat că nu a știut iar dacă a știut, că nu a protestat, și dacă nu a protestat că nu a recunoscut că a știut și nu a protestat.

Desigur ‘‘femeia Cezarului nu trebue bănuită’’ și primul cetățean al unui stat, precum și echipa conducătoare, trebue să aibă o moralitate betonată și un trecut care să facă cinste oricărui dosar de cadre. Ceea ce trebue semnalat însă, pornind dela cazul Waldheim, sunt toate incongruențele pe care mass media din Occident, dar și oameni politici răspunzători la cele mai înalte nivele și diverse latitudini și longitudini, le-au manifestat cu acest prilej, față de cei 3 (trei) Kurt Waldheim.

Primul Waldheim a fost ofițer în armata germană, unde a fost încorporat ca toți Austriecii ce puteau și trebuiau să presteze serviciul militar, după anexarea Austriei de către Hitler. Nimeni nu s'a preocupat să afle dacă în perioada Anschluss-ului, când Waldheim avea 20 de ani, militase sau nu pentru alipirea la Germania hitleristă. Este adevărat că la vârsta de 24-25 de ani, un oarecare tânăr ofițer Waldheim funcționa prin Balcani. Dacă ar fi avut norocul să fie trimis în România, nu i s'ar fi putut imputa nimic, deoarece, noi Românii, n'am avut nici Dachau, nici Auschwitz și nici (mă refer la generația părinților mei) n'am deportat pe nimeni în Germania. De aceasta au avut grijă Regele, Mareșalul, Patriarhul și omenia românească. Din păcate, pentru mulți, România era însă mică, prea mică, atât de mică încât nici Kurt Waldheim nu a mai încăput în ea.

Al doilea Waldheim, și mărturisesc, nu mi-a apărut deloc simpatic, a fost cel ales și care a funcționat între 1972 și 1981 ca Secretar General al Națiunilor Unite, această organizație ce nu am înțeles nici până astăzi, exact, la ce folosește. In acea perioadă nimeni nu-l contesta pe fostul ministru de externe austriac, mai mult, statele cu guverne comuniste ori pro-sovietice îl curtau în mod deosebit și spre propria mea mirată neplăcere, Waldheim le răspundea la aceeași tonalitate. Se uită că Tito l-a primit, ospătat și decorat, că se ducea unde dorea, când dorea și cum dorea.

In 1986 Kurt Waldheim este ales, prin vot secret și liber, de nimeni contestat, de către poporul austriac și în mod direct, ca președinte federal. Așa au început necazurile. Cât timp, ca secretar general al O N U era deasupra câtorva miliarde de oameni, nu l-a deranjat nimeni, dar când a devenit un președinte, de altfel cu puteri extrem de limitate, al unei națiuni care abia depășește șapte milioane de locuitori (nici măcar de patru ori populația Bucureștiului), asupra lui Kurt Waldheim au început să curgă toate veninurile, zăgăzuite, să o subliniem, de decenii.

S'a emis părerea că la O.N.U., avându-i-se dosarul de ‘‘cadre’’, Waldheimputea fi manipulat de forțele comunismului internațional. Regret pentru cititori (și pentru mine, mai ales), dar nu am acces la dosarele K G B așa că refuz să mă pronunț. Cert este că anii 1987-88 au fost marcați de o furioasă campanie anti-Waldheim, așa cum nu s'a întâmplat în perioada 1972-1981.

Dar, pornind dela ce i s'a reproșat lui Waldheim, nu crime de război, ci neprotestul și tăcerea, mă duce gândul la acea imagine a justiției legată la ochi, ținând balanța dreptății în mână și ajung la concluzia că în zilele noastre, la scară internațională, justiția a început să se vindece: nu mai este oarbă, este chioară. Vede cu un ochi, cu un singur ochi, cu cel stâng.

Imi amintesc de un alt ofițer al armatei germane, de un anume Helmut Schmidt. Ca și Waldheim, a avut gradul de locotenent major. Ca și lui Waldheim nu i s'au dovedit crime de război, dar a știut. A știut așa de mult și așa de bine, încât a fost ales să participe ca delegat la un proces intentat unor rezistenți împotriva lui Hitler, care au fost apoi executați. Cei care am trăit într'un regim totalitar știm prea bine cum erau triați cei destinați să participe la procese înscenate, sub Stalin ca și sub aliatul său din 1939, un oarecare Hitler. Mai mult, și locotenentul major Schmidt și locotenentul major Waldheim aveau exact aceeași vârstă, cu deosebirea ce mi-o permit să o adaug: NU Austria anexase Germania, ci invers. Ei bine, niciodată, nimeni nu i-a reproșat nimic ‘‘marelui cancelar federal german’’ Schmidt, care a deținut infinit mai multă putere și influență decât cea dobândită de Austriacul Waldheim. Deosebirea imensă dintre ei constă în aceea că după căderea lui Hitler, locotenentul major Schmidt s'a repezit la socialiști, iar locotenentul major Waldheim s'a mulțumit să rămână un conservator.

Presa din țările de limbă și cultură germană, televiziunea și radiourile din aceleași țări, au încercat să transforme ‘‘cazul Waldheim’’ într'un adevărat scop. Niciodată însă nu a fost pusă în discuție personalitatea lui Herbert Wehner, vicepreședinte al partidului socialist din Germania și președinte al grupului parlamentar socialist, într'o perioadă ce a depășit mandatul lui Waldheim la O. N. U. Nimeni nu s'a întrebat dacă Wehner a știut, dacă a participat, dacă a tăcut sau dacă trebuia să vorbească. In 1927 devenea membru al partidului comunist din Germania, iar în 1930 deputat comunist. In 1936 pleacă la Moscova, deci în plină teroare stalinistă, unde devine membru al comitetului central al partidului comunist german în exil sovietic și activist al Internaționalei staliniste. După o misterioasă trecere prin Suedia unde este amestecat într'o afacere de spionaj pro-stalinistă, revine în Germania unde se convertește la socialism (ca și Helmut Schmidt) ceea ce îl absolvă de toate păcatele. Ce s'ar fi ales de Wehner, dacă devenea conservator, precum Waldheim?

Depășind cadrul germanic, cel căruia îi aparțin Waldheim - Schmidt - Wehner, să facem o scurtă incursiune în Franța. Secretar general al partidului comunist a fost și este, de peste 15 ani Georges Marchais. Ciudată acea complezență cu care partide de stânga zisă moderată și de un centru anemic îi trec cu vederea faptul că în perioada Hitler-Pétain, actualul lider comunist era înrolat, dar ca voluntar, muncitor de specialitate în Germania, pentru a contribui la dezvoltarea industriei de război, respectiv la uzinele Messerschmidt. Nimeni nu-i reproșează astăzi aceasta, nimeni nu-l întreabă pe Marchais dacă a protestat sau nu, dacă fiind în inima Germaniei a știut și dacă a știut, de ce a tăcut.

In final, nu doresc, dar trebue să trag o teribilă concluzie:

Ultimii supraviețuitori ai contemporaneității hitleriste, cu participare în arenă sau doar cu bilet de mobilizare în tribună, își capătă indulgența absolvirii în măsura militării la stânga, dar la polul opus, își asigură, mai întâi oprobriul și apoi condamnarea, dacă se convertesc la liberalism sau conservatorism, care amândouă i s'au opus lui Hitler, anulându-se astfel chiar și creștineasca sublimare a lui Saulus în Paulus. In schimb, orice criminal stalinist se poate aștepta doar la aplauze și onoruri.

La urma urmei, l-a întrebat Roosevelt pe Stalin despre Gulaguri, i-a cerut, oare socoteală, de Gaulle lui Maurer despre Pitești, l-a cercetat Giscard d'Estaing pe Ceaușescu despre Aiud? Unde și cine era Gorbaciov în anii genocidului comunist cambodgian?

In anii noștri, justiția nu mai este oarbă, este chioară. Dar aceasta nu constituie un progres, deoarece, între timp, i s'a tăiat limba. □

IMPERII ȘI IMPERIALISME

—Nicolae ADAMEȘTEANU—

Două cuvinte care încet dar sigur, intră în penumbra istoriei. Istoricii și oamenii de cultură din viitor se vor osteni să le scoată mereu din sertare și să le curețe de praful uitării. Omenirea nu s'a născut ieri ca electronica ci cu multe mii de ani mai înainte, când a început să se organizeze în state după legea celui mai tare. Așa a fost și așa va rămâne, cu unele schimbări de metode în urmărirea scopului. Câte imperii a cunoscut în lunga ei viață omenirea, nu cred că se știe azi exact. Căci sub țărâna pe care calcă azi tălpile noastre, mai zac table de argilă sau cărămizi pe care sunt gravate semne care spun ceva în vreo limbă dispărută, utilizată cu mii de ani înainte la marginea continentului nostru. Nu mai vorbim de ce imperii vor fi fost în depărtările Asiei, căci numai pronunțând cuvântul China, am spus deja destul.

Pentru a justifica titlul acestor rânduri, vom enumera câteva imperii - și numai câteva - ale căror ecouri nu s'au stins încă din vuetul veacurilor. Incepem cu Imperiul lui Alexandru cel Mare (deși n'a fost primul) care a fost creat rapid și tot rapid a dispărut. Apoi a urmat Imperiul Roman, clădit încet în câteva sute de ani, care se întindea pe trei continente și care a durat cel mai mult. A urmat Imperiul Bizantin, care a mutat centrul de greutate al lumii vechi dela Roma la Bizanț, și care și el a durat cam o mie de ani.

Aceste două imperii (cel roman și cel bizantin) au impus omenirii o civilizație și cultură care ne-a profilat viața noastră europeană. Imperiul Bizantin a fost dărâmat de invazia turcă (devenită și ea un imperiu). Dar paralel s'a format Imperiul Arab care ajunsese până în Franța și care a lăsat urme adânci în Spania și Nordul Africii. Intre timp, în Europa, Carol cel Mare și-a făcut un imperiu. Iar după descoperirea Americii, Spaniolii și-au format și ei un imperiu ‘‘în care soarele nu apunea niciodată’’.

Napoleon Bonaparte a făurit un imperiu francez european, Austria un altul, Germania altele. Si Olanda și Belgia și Portugalia au avut imperii, dar coloniale. Imperii europene sau adiacente Europei, nu mai erau posibile. Privirile conducătorilor de state europene, s'au îndreptat spre alte continente în trupul cărora au sfâșiat porții mari, formând imperii coloniale. Astfel până după ultimul război mondial, Anglia avea un imperiu colonial egal cu un sfert din glob; Franța un altul mai mic cu puțin; Olanda stăpânea Indonezia; Belgia centrul Africii; Portugalia, țări mai mari decât întinderea ei; Germania, deși la începutul colonialismului, nu s'a lăsat mai prejos, ocupând și ea țări africane. După primul război mondial, Germania a fost obligată să renunțe la imperiul colonial, dar celelalte țări și-au păstrat posesiunile. Dar după cel de al doilea război mondial, toate țările au renunțat la aceste imperii coloniale și s'au retras în granițele lor mici sau mari, mai bogate și mai sărace.

Imperiile au dispărut în afară de unul: Imperiul Rus. In timp ce alte imperii au dispărut, el se mărește și vrea să cucerească nu numai globul ci și alte planete. Poporul rus este insațiabil. Dintr'un mic principat grupat în jurul Moscovei, a ajuns un imperiu care se întinde dela Oceanul Pacific, lângă cel Indian, la Polul Nord și se străduiește prin orice mijloace să ajungă la Atlantic. Zilele acestea sărbătorește 1000 de ani dela creștinare, deși statul este ateu prin doctrina lui, ca să nu mai vorbim de comportarea autorităților și a conducătorilor din ultimii 70 de ani. O excrocherie!

Noul țar roșu dela Kremlin își dă seamă că mai departe nu poate merge cu imperiul și imperialismul lui rus. Mai ales că nu mai are parteneri. Intreaga omenire este contra comunismului, începând cu țările comuniste sau socialiste, ziceți-le cum vreți, căci este același borș rusesc.

Toate vor, fiecare după interesele naționale, libertate. Iar în acest domeniu, sacul Rusiei este gol și dacă trebue să ofere ceva, trebue să o facă luând din ființa ei, deja foarte slăbită. Nici teoria lui Lenin ‘‘doi pași înainte, unul înapoi’’ nu mai este valabilă. Acum ordinul este: nici un pas înainte și foarte mulți înapoi. La Oceanul Indian au renunțat, la Atlantic, nici să te gândești. Un război sub orice formă a devenit imposibil, căci nu te poți lupta cu lumea, chiar dacă ai împotriva Occidentului zeci de mii de tancuri. Dar de când există (și probabil se fabrică în serie) bomba cu neutroni, acestea vor deveni instantaneu fier vechi, iar echipajele semicarbonizate. Superioritatea rusă în avioane și rachete, nici ea nu mai este o șansă. In fața Occidentului unit pentru a se apăra de comunism, avantajele înarmării rusești sunt foarte precare. Uriașa ei întindere, cu care a biruit până azi, a devenit o pacoste, mai ales că ‘‘războiul fulger’’ a dispărut. Așa că mai bine să ducem tratative de pace și distrugerea armamentului, prin care câștigăm timp și poate vom reduce cei zece-douăzeci de ani cu care suntem în regreș.

Să fim sinceri, Rușii nu aveau altă ieșire din strada înfundată în care au intrat singuri. Este ceea ce încearcă Gorbaciov de peste doi ani, cu multă vorbărie. Occidentalii sunt de acord cu o singură condiție, subscrisă de zeci de ani și de Ruși. Lăsați oamenii să vorbească, să se manifeste și să se miște liber! Dacă Rușii își vor da acordul (și acesta va fi verificat), Rusia va trebui să se retragă în hotarele ei, iar comunismul va dispare și numai atunci vom dormi în liniște. Căci fiind din nou într'o stradă fără ieșire, altă posibilitate nu au. Să sperăm cum zice Românul, ‘‘că le va veni mintea la cap’’. □

IPOCRIZIE ŞI POLITICĂ

—Gheorghe RĂDULESCU—

Cine ar putea să spună că politica fie ea doctrinară sau nu, democrată sau dictatorială, liber consimţită - bazată pe convingere ori fanatică fără o perspectivă liberă în gândire şi acţiune, nu se serveşte de ipocrizie? Si totuşi istoria cunoaşte cazuri şi acestea destul de frecvente, când au fost personalităţi politice conduse de cinste şi adevăr care au luptat dezinteresat pentru libertatea şi ridicarea poporului şi a ţării lor. Din antichitate oamenii au fost atraşi şi au făcut politică câteodată cu voia sau fără voia lor.

Aristotel (384 - 322 I.C) cunoscut filosof al antichităţii ne-a lăsat importante tratate de metafizică, de fizică, de logică şi de politică, influenţând filosofia şi teologia Evului-Mediu, dar chiar şi islamismul, el însuşi a fost preceptorul lui Alexandru cel Mare, având ocazia să observe atent binefacerile şi victoriile, dar şi trucurile, racilele şi nedreptăţile, înălţările şi decăderile, moralitatea ori imoralitatea, calităţi şi defecte în cea mai mare măsură provocate de politică. Cu toate acestea oamenii sunt nevoiţi să fie conduşi de un partid sau de un sistem politic, având conducători după gradul lor de pregătire, morali sau imorali, cum le-au dictat împrejurările.

Politica a fost întotdeauna o atracţie pentru unii, atracţie care a generat puterea, reuşita dar şi eşecul, înălţarea sau decăderea unei naţiuni, decădere pe care o vedem cu toţii astăzi în România comunistă.

Auguste Comte (1788 - 1857) defineşte omul ca fiind o fiinţă politică. Omul se naşte să conducă sau să fie condus, fie că-i convine postura în care se află sau nu, el nu are ce să facă.

Datorită unor grave defecte unii oameni, când ajung să conducă, săvârşesc cele mai odioase fapte, fără să aibă nici un respect faţă de cei conduşi. fără să aibă vreo remuşcare, influenţându-i şi pe alţii, exemplu caracteristic pentru conducătorii comunişti ai României.

Desigur că în faţa unei asemenea situaţii create se va găsi şi o opoziţie, fie ea tacită sau publicitară, unii din opozanţi fiind de-a dreptul exemplare tipice de onestitate şi măreţie sufletească, care însă de cele mai multe ori vor suferi.

Prin urmare omul prin structura sa, prin angrenajul şi dependenţa sa socială va face politică chiar dacă nu este ataşat unei grupări sau unui partid politic. Prin atitudinea sa de acceptare ori de opoziţie, opoziţie care poate merge până la revoltă, sau deghizându-se printr'o atitudine de nepăsare sau ignoranţă, fiecare însă îşi va defini poziţia de acceptiune politică într'un fel sau altul.

Gestul de a se converti al lui Blaise Pascal (1623 - 1662), împreună cu familia sa de a trece în mişcarea Jansenistă, mişcare religioasă, opozantă regalităţii de atunci din Franţa, era un act politic şi nu numai religios.

Goethe (1749-1832) n'a fost numai unul dintre cei mai de seamă scriitori germani, el a fost în acelaşi timp un important om politic, ocupând funcţia de ministru al marelui ducat de Weimar.

Saint-John Perse (1887 - 1975) unul dintre importanţii poeţi moderni şi eseişti ai Franţei, onorat cu Marele Premiu Naţional de literatură (1959) şi cu Premiul Nobel (1960) a fost în acelaşi timp un talentat şi rafinat diplomat, îndeplinind funcţii de Secretar de Ambasadă în China, Japonia, Mongolia, specializându-se în problemele Extremului Orient, apoi Ambasador, secretar general în Ministerul Afacerilor Externe francez, până în timpul celui de al doilea război mondial. Andre Malraux (1901 - 1976) n'a fost numai un remarcabil romancier al secolului nostru în Franţa, dar totodată a fost o personalitate politică, atât prin activitatea sa din Spania din timpul războiului civil, dar mai cu seamă ca ministru de mai multe ori în guvernul generalului De Gaulle.

In România Vasile Alecsandri (între cele trei date discutate privind anul naşterii şi anume 1818, 1819 şi 1821 cea mai sigură este cea din 1821 - 1890) a fost unionist, Ministrul de Externe al Moldovei iar apoi Ministrul României la Paris. Mihai Eminescu 1850-1889 era partizanul partidului Conservator şi redactor al ziarului "Timpul" al aceluiaşi partid. Titu Maiorescu (1840 - 1917) era membru al partidului Conservator, fiind în repetate rânduri Ministrul Instrucţiunii, Justiţiei, Lucrărilor Publice, de Externe şi la alte ministere, apoi în 1913 a fost Prim Ministru, sub preşedinţia căruia s'a încheiat Pacea dela Bucureşti din timpul războiului balcanic.

Duiliu Zamfirescu (1858-1922), romancier şi poet a fost diplomat - ambasador, deputat şi ministru. Octavian Goga (1881 - 1938), poetul suferinţei ardelene a fost Ministrul Cultelor şi Prim Ministru.

Lucian Blaga (1895 - 1961), unul dintre cei mai importanţi poeţi şi filosofi români a fost Ministrul plenipotenţiar în capitala Portugaliei. Mitropolitul Andrei Saguna în 1848 (fiind episcop) a prezidat Adunarea de pe Câmpia Libertăţii şi toată viaţa şi-a închinat-o nu numai ca slujitor al Altarului, dar şi ca slujitor al neamului. fiind un mare patriot, patriotism care bineînţeles are un sens profund politic. Aşa cum spuneam într'un articol din luna Iulie 1987, din ziarul "Cuvântul Românesc", Iisus Christos a fost unul dintre cei mai de seamă oameni politici eminenţi, care a zdruncinat şi răsturnat prin înălţimea Sa spirituală a legii creştine un sistem politic implicit religios, sistem nedemn să mai poată supravieţui, din această cauză a intervenit judecata (citiţi dosarul de judecată al lui Iisus şi veţi vedea implicaţiile Lui politice) şi condamnarea la moarte prin răstignire, condamnare hotărîtă de un sistem de guvernământ social, politic şi religios, bazat pe injustiţie, imoralitate şi omucidere.

In România comunistă timp de peste patruzeci de ani, cărturari de mare valoare şi prelaţi au trecut prin ocna morţii, este suficient să-i amintim doar pe câţiva ca: Mircea Vulcănescu, Vasile Voiculescu, George Brătianu, Constantin Noica, Lucian Blaga, Nichifor Crainic, Radu Gyr, Alice Voinescu, Pr. Gheorghe Calciu, Episcopul Unit Iuliu Hossu, Monseniorul Ghika, apoi ierarhi asasinaţi ca Mitropolitul Moldovei Irineu Mihălcescu, Episcopul Oradiei Popovici şi mulţi, foarte mulţi, personalităţi şi adevărate conştiinţe naţionale care n'au înţeles să se supună minciunii şi crimei comuniste. Astăzi personalitatea politică remarcabilă este Papa Ioan Paul al II-lea, care cu tot curajul şi cu toată fermitatea se opune comunismului, ateismului şi tuturor actelor din orice parte ar veni ele, care ar prejudicia omul, viaţa şi libertatea lui. In toată această anvergură actuală când lumea pare că se mişcă şi acţionează într'o viaţă fără nici un sens, în acest vârtej al amestecului de concepţii, de păreri şi nesiguranţă, omul este lăsat să fie cât mai dezorientat într'o privinţă şi tentat în acelaşi timp să parvină fie politic, fie material, există totuşi un dedesubt care acţionează lucid, având un scop bine determinat, iar acest scop este al comunismului şi al acelora care îi dirijează interesele.

Acei dintre noi care am trăit zeci de ani sub dictatura spaimei comuniste suntem obligaţi să fim circumspecţi la orice mişcare comunistă fără să ne lăsăm înşelaţi şi ameţiţi de vorbe. Stim să măsurăm fiecare gest şi să descoperim orice truc, ferindu-ne în acelaşi timp de exagerări,dând în vileag orice infiltrare, orice aşa zisă colaborare şi jonglerie care pare naivă, dar care în fond ascunde un conţinut politic.

Acei care am părăsit ţara, fie că nu ne-am mai întors din străinatate ca turişti, fie acei care au emigrat, cu toţii am săvârşit un act politic, act politic pentrucă nu eram de acord cu politica partidului comunist, ne mai putând suporta ticăloşia care se practică în România şi ne-am părăsit părinţii, fraţii, surorile, întreg avutul şi am pornit'o unde am văzut cu ochii. Apoi ajungând pe diferite meleaguri am căutat să fim în preajma Românilor care ne înţeleg păsurile şi tragedia şi ne-am strâns în jurul bisericii, dar nu în jurul bisericii dirijată de regimul comunist ci în jurul bisericii libere şi independente, cu sediul episcopal la Vatra Românească, pentru acei care ne-am stabilit în America sau Canada. Prin urmare atitudinea noastră de a adera cu bună ştiinţă şi gândire la această biserică creştin-ortodoxă, liberă, care este numai a lui Christos, am săvârşit un alt act politic bine definit şi liber consimţit. Deci cine ar putea să spună că dela Vlădică şi până la opincă nu se face politică?...Cu tot cinismul şi satanismul de care era capabil Lenin, spunea totuşi un adevăr care bineînţeles sună a ameninţare, în sensul că "Cine nu e cu noi, e împotriva noastră".

A spune prin urmare că "eu nu fac politică, pentrucă politica nu mă interesează, ocupându-mă numai cu profesia sau meseria mea," nu poate fi decât o ipocrizie sfruntată şi acceptată de acei care sunt adepţii aceluiaşi principiu sau credibilă de acei care sunt de-o naivitate infantilă, nemeritând să fie luaţi în considerare.

Toate acestea ne îngrijorează mai ales astăzi când situaţia din România este atât de dramatică, creată de către un regim ostil întregii naţiuni, încât nouă nu ne rămâne decât să ne ridicăm glasurile, indiferent cine suntem, şi să ne apărăm cu tot sufletul neamul din care ne-am născut şi credinţa în care am fost crescuţi, împotriva acelora care n'au nimic comun cu pământul ţării şi cu poporul român. □

DELA RĂSTIGNIRE LA ÎNVIERE

Urmare din pag. 1

Duminicii a 3-a după Paşti - a sfintelor Mironosiţe: "El (este vorba de Iosif din Arimateia) a îndrăznit să se ducă la Pilat ca să ceară trupul lui Isus" (MARCU 15.43). Deci, chiar în inima prigoanei, chiar sub proaspăta senzaţie a torturilor de pe lemnul Crucii, un "sfetnic cu vază al Soborului", o personalitate credincioasă Răstignitului, A INDRAZNIT "să ceară trupul lui Isus."

In general, noi ne-am obişnuit (şi cum ar trebui să ne descotorosim de automatismul obişnuinţei!) să privim la Isus cu adoraţie şi evalvie, să intervenim pentru El pe ici pe colo (într'o convorbire amicală, într'o reuniune de familie), să cerem "trupul lui Isus" - în sfânta Cuminecătură, bunăoară - NUMAI când epoca nu-I este ostilă, când învăţătura Lui nu incomodează cultura sau politica Statului, când este viu şi unanim acceptat. Indată ce, contemporaneitatea tăgăduieşte pe Isus şi-L răstigneşte, ca'n propria noastră ţară, iar Baraba ia locul lui Isus; când credinţa prezintă un pericol care se poate solda cu privaţiunea libertăţii personale, aşa cum ne-a fost dat multora, din exilul românesc, să suferim, - ATUNCI, din cauza indiferenţei faţă de problema mântuirii veşnice sau a capitulărilor ruşinoase, a înfeudării ideologice, a vânzării de conştiinţă, începem să privim "de departe" la Isus cel răstignit, lepădându-ne de El. Nu mai simţim, în noi, bucuria biruinţei lui Hristos asupra morţii şi asupra păcatului, respectiv posibilitatea izbăvirii noastre din păcat şi din moarte.

Slăvit să fie Domnul că, în România creştină, milioane de suflete cred încă - în pofida exemplului negativ al ierarhiei bisericeşti - că a trăi şi a muri înseamnă Hristos. Mistuiţi de nostalgia Paradisului, ei nu cunosc îndoiala, frica sau apostazia, apărând cu vorba şi cu fapta cauza Mântuitorului lor, condamnat şi crucificat de orânduirea comunistă. Pentru aceşti martori ai Patimilor, Isus a înviat din morţi "cu moartea pre moarte călcând". Isus este viu şi prezent în viaţa lor. Viaţă de o surprinzătoare autenticitate spirituală, în care gândurile şi simţămintele, voinţa şi înfăptuirile se plămădesc din sângele Jertfei şi din spinii Cununii, ca o apoteoză a Invierii. A unei posibile şi mult aşteptate învieri a patriei noastre înrobite.... □

Sergiu GROSSU

SPOVEDANIA MAESTRULUI PICASSO

—Pr. Marin MIHALACHE—

Chiar dacă adevărul nu este public, totuşi nu mai este un secret pentru nimeni că arta şi cultura în general trec astăzi printr'o profundă criză de identitate.

Pierzându-se substratul spiritual şi inalt calitativ al culturii, există pericolul, aproape iminent de altfel, al unui dezechilibru total, atât în ceea ce priveşte actul creator "per se", cât şi în funcţia şi expresia axiologică a artei.

Există pe de o parte pericolul "vulgarizării şi desnaţionalizării culturilor" (cum din nefericire se întâmplă şi la noi astăzi), iar pe de altă parte există primejdia mult mai disimulantă şi arbitrară a "dictaturii banului" asupra rolului moral al creaţiei artistice şi promovării artei.

Prinsă în dilema deopotrivă morală şi materială, elita culturală, geniul creator de pretutindeni, trăieşte astfel agonia unei boli spirituale incurabile.

Astfel, în România de astăzi, partidul politic la putere, care se declară ateist militant, . are totuşi pretenţia "aristocratică" de a dirija spiritul". Astfel se dau legi şi se întocmesc programe riguroase de control al culturii şi de aservire a artei şi artistului după calapoadele idolatriei partinice. Cine se conformează "liniei partidului" primeşte laurii veştejiţi ai "eternităţii locale", iar cine nu se conformează primeşte stigmatul şi neconfidenţa oficială, urmate de retragerea din anteonul nomenklaturii.

Aici, în Vest, mai ales acolo unde domină liberalismul "democratic", elita culturală, creatorii de frumos, depind în cea mai mare măsură de programul pus la punct de către marea finanţă care de fapt dictează şi "gustul" şi ierarhizarea valorilor potrivit unor criterii deloc spirituale, estetice ori morale. Este drept că artistul este liber să creeze cum şi ce vrea, numai că arta autentică şi de valoare nu este promovată ori este direct înnăbuşită de tot ceea ce este mai excentric, absurd şi anormal, toată non-valoarea şi pseudo-arta fiind răsplătite cu fabuloase sume de bani şi premiile "ordinei culturale" şi "comenzii sociale".

Se simte şi se vede pretutindeni, într'un fel sau altul, că un alt "duh", altul decât al lui Dumnezeu, a venit să tulbure şi să deformeze până la dezechilibru şi puritatea culturii şi viaţa artistului, dar şi gustul critic şi cererea şi valoarea sau nonvaloarea artei.

Iată de pildă o sinceră "spovedanie" a unuia dintre cei mai mari artişti ai acestui secol, părintele artei moderne, Pablo Picasso, spovedanie care ne-ar putea ajuta într'adevăr să ne dăm mai bine seama cum merg lucrurile şi in rafinatul domeniu al artelor aşa-zis "frumoase":

"Cei mai mulţi oameni de azi nu mai aşteaptă nici o consolare dela artă. Rafinaţii, bogaţii, alchimiştii quintesenţelor (criticii de artă) caută în artă numai ceea ce este ciudat, excentric şi scandalos. Eu însumi (P.P.), dela apariţia cubismului, am hrănit pe aceşti confraţi cu tot ceea ce ei şi-au dorit, am satisfăcut aceşti critici cu ideile cele mai ridicole care mi-au trecut prin cap.

Pe cât ei înţelegeau mai puţin aceste idei, pe atât mă admirau mai mult. Si astfel, amuzându-mă cu toate aceste absurde farse, am devenit însumi şi proslăvit... Dar când rămân singur, nu am deloc tupeul să mă consider pe mine însumi un artist, cel puţin în înţelesul clasic al acestui cuvânt. Giotto, Tiţian, Rembrandt şi Goya, aceştia sunt mari pictori.

Eu nu sunt decât un clovn (măscărici) public. Mi-am înţeles epoca şi am exploatat imbecilitatea, vanitatea şi lăcomia contemporanilor. Aceasta este chinuitoarea mea spovedanie, o spovedanie mult mai dureroasă pe cât pare. Dar, în sfârşit, are cel puţin meritul de a fi sinceră." (tr.n.) (Pablo Picasso, Noembrie, 1951)

Dacă este autentică, "spovedania" maestrului are darul de a expune public nu numai păcatele sale "culturale", ci şi mai ales farsa absurdă şi profanatoare a bunului simţ, farsă în jurul căreia şi-a croit cale de trecere apostazia culturală a lumii contemporane.

Dar ce este mai trist este faptul că o farsă de acest gen a reuşit să se impună ca unicul criteriu după care se cere şi se apreciază noutatea artistică. Graţie acestei erezii culturale devenită dogmă, tot ceea ce este profanator, excentric şi absurd au primit dreptul şi posibilitatea să domine şi să posede demonic sufletul unei generaţii în absolută derivă.

Tot astfel, aşa numita cultură post-modernistă de azi, care nu corespunde în nici un fel nevoilor artistice reale ale omului, este de fapt un fel de semnal esoteric şi grotesc al unei boli spirituale numită decadenţă sau cult al urâtului. Visul neurotic al "poeţilor blestemaţi" a devenit în fine o realitate "culturală".

Totodată, "vânturile cosmice" ale "noului spirit" vestesc o inteţire a contradicţiilor din conştiinţa creativă, conştiinţă care îşi pierde tot mai mult luciditatea şi capacitatea critică în a deosebi adevărul de ceea ce este fals, urâtul de frumos, binele de rău...

Procesul alunecării spirituale pare ireversibil pe cât şi creştinismul şi-a alterat cumva substanţa şi imunitatea, iar forţa sa profetică prin care ar trebui să se răspundă atacurilor furibunde ale demonilor culturali nu este suficient de articulată pentru a trezi cerul şi a străbate pustiul. Si aceasta fiindcă însăşi creştinismul istoric a fost cumva contaminat de ispitele şi imperfecţiunile lumii acesteia.

De aceea poate, deşi binevenită, "spovedania" lui Picasso ni se pare străină şi tardivă. Si apoi, după prăbuşirea "imperiului ecleziastic" lumea nu mai crede şi nu mai învaţă nimic din lecţiile pocăinţei altora. Preoţii şi educatorii lumii de azi, după care lumea umblă ca hipnotizată, sunt profeţii şi "gurii" anarhismului etic şi ai nihilismului metafizic. Ei înşişi cred sau mai bine zis slujesc doar umbra negativă a unui "dumnezeu" relativist, un idol spiritual şi demonic, idol care cere să fie însă proslăvit şi ascultat.

Acest "dumnezeu" exclusiv al vremii de astăzi, pe de o parte unora le sugrumă prin orice mijloc libertatea de a fi şi a crede în Altcineva, iar pe de altă parte întinde altora frânghia liberal-anarhistă pentru ca singuri să-şi ucidă sufletul din ei.

Si cum exerciţiul sacru al exorcizării şi purificării publice nu mai este social şi cultural acceptat, iată că am ajuns să trăim într'o lume lovită parcă de insanitate morală şi spirituală.

Dar ceea ce este şi mai rău este faptul că prea puţini îşi mai dau seama de starea aceasta de dezechilibru, ori dacă-şi dau seama este prea puţin ce se poate face mai ales când mai toţi s'au lepădat într'un fel sau altul de Dumnezeul Cel Viu şi Adevărat.

Si este datorită acestei lepădări de sine şi de Dumnezeu că omul şi cultura de astăzi au ajuns pradă unui proces organizat de oprimare spirituală, de posedare şi de supunere aproape totală faţă de anumite forţe sociale, spiritiste şi cosmice demonizante. Pe scurt, polidemonismul şi idolatria din care ne salvase cândva creştinismul, s'au reîntors la noi în alte veşminte, reuşind să umbrească până la denaturare chipul interior al omului şi al culturii de azi.

Este desigur trist să vedem cum astăzi iconoclasmul comunist ne uzurpă cultura şi credinţa naţională, ne distruge barbar şi cinic tradiţiile şi Bisericile, trecutul, prezentul şi viitorul fiinţei noastre româneşti şi creştine. Dar aceste distrugeri sunt însă numai mijloace, pustiitoare ce-i drept, dar numai mijloace. Scopul unic al acestor acţiuni iconoclaste moderne, ca şi al altora săvârşite in acelaşi spirit şi practic de către aceeaşi mână, nu este atât distrugerea icoanelor din Biserici şi a culturii, cât este distrugerea Icoanei celei Vii a lui Dumnezeu, adică a OMULUI.

Dar omul nu poate fi separat nici de cultura pe care o crează şi în care trăieşte. Cultura este un fenomen social realizat de oameni de talent sau de geniu, după cum există şi o legătură indestructibilă între cultură şi politică, adică un duh care le animă şi însufleţeşte ori încearcă să distrugă şi valoarea artistică şi omul.

De acest "duh" străin adevărului a căutat să scape şi Picasso în chinuitoarea sa "spovedanie culturală". Acest "duh" care lucrează prin sugestie şi posesie spiritistă caută adesea să "inspire" o anumită trăire şi gândire şi mai ales să influenţeze geniul creator al omului. Ori Picasso a avut nu numai geniu, dar şi luciditate suficientă spre a-şi înţelege "epoca" dominată de snobismul, imbecilitatea şi vanitatea culturală a unora.

Ba mai mult, cândva, într'un moment de tortură al conştiinţei sale, părintele artei moderne, maestrul Picasso, spovedindu-se public a spus şi un mare adevăr despre un anumit tip de cultură promovat cu atâta stăruinţă demonică de către anumite foruri responsabile şi anumiţi creatori iresponsabili.

Este bine să cunoaştem şi acest adevăr "cultural", nu numai că adevărul nu prea este public, dar şi fiindcă s'ar putea ca lumea de mâine să se trezească în faţa unor monştri spirituali rezultaţi din "somnul raţiunii" noastre de astăzi.

Apoi cine mai visează pe bună dreptate la libertatea României de mâine, cine mai doreşte să contribuie creativ la procesul eliberării noastre din noaptea unui veac atât de nefericit, este bine să cunoască mai întâi Adevărul.

Fiindcă numai cunoaşterea Adevărului ne poate face cu adevărat liberi! □

DE PAŞTE

Si negru se făcuse
în cele patru zări,
Christos murea pe cruce
de-atâtea'nsângerări.

Si din a veşniciei
când toate se ascund
se despică pământul
din creştet până'n fund.

Din cer vibrări de clopot
pe culmi se coborau
şi lacrimile lumii
spre cer se înălţau. .

Si marea amuţise
în ţărmul ei stâncos,
se'ngândurau făptaşii
în cercul lor mâlos.

Dar noaptea se aprinse
prin haosul din văi,
cohortele de îngeri
zburau pe mii de căi.

Zburau ca să vestească
că a'nviat Christos,
şi că'n mormânt rămase
Doar giulgiul luminos.

Si spirite porniră
din cer ca din senin,
să preamărească clipa
cu Paşte şi cu vin.

Lumină din lumină
peste cărări ca'n vis,
Christos purta făclia
pe drumul larg, deschis.

Si coruri mari de îngeri
în cer s'au adunat
să cânte peste'ntinderi
"Christos a înviat".

Gheorghe RĂDULESCU

DUŞMANII NOŞTRI DINAFARĂ

—George BĂLTEAN—

Rezultatele războiului şi comunismul au făcut ca noţiunea de "duşman" sau "inamic" să fie mult mai largă şi să îmbrace alte forme decât cele cunoscute. Acum există duşmani vizibili, pe care îi cunoaştem şi duşmani invizibili, pe care îi putem cunoaşte, sau cel puţin bănui, doar în cazul în care cunoaştem dedesubturile acţiunilor lor.

Duşmani vizibili sunt, de exemplu, Ruşii, un anumit alt vecin, ca şi alţii cu care poporul se găseşte în ceartă. Duşmanii invizibili, nedeclaraţi, sunt cei care vor să atingă scopuri mari, de perspectivă, ca de exemplu, cucerirea de ţări şi popoare cu ajutorul altora, manevrând capitalul, comunismul, religia, o idee etc. Aceştia, la ora actuală în mod concret împiedică popoarele din Europa de Est, inclusiv, poporul român, să se elibereze de comunism şi contribuie peste tot, unde ocazia o oferă, la trecerea popoarelor la comunism.

Duşmanii invizibili şi-au început activitatea la scară internaţională folosindu-l pe Vladimir Ilici Lenin în cucerirea puterii în Rusia. Trebue ştiut că aşa-numita revoluţie socialistă din Octombrie 1917, a fost doar un putsch organizat şi impus de către străinii din Vest şi că activitatea revoluţionară a partidului bolşevic a fost finanţată din străinătate.

De atunci şi până astăzi duşmanii invizibili ai libertăţii noastre îi folosesc pe Ruşi în vederea cuceririi (ei spun, unificării) de teritorii. La rândul lor, Ruşii folosesc ajutorul acestora urmărind scopul secular al imperialismului rusesc de extindere. Există deci o folosire reciprocă. Fiecare mizează că la sfârşit, îşi va elimina rivalul şi va rămâne singurul beneficiar al hegemoniei internaţionale. Din conlucrarea lor cei care au cel mai mult de pierdut sunt sutele de milioane de oameni captivi care , luptă pentru libertate.

Duşmanii vizibili şi duşmanii invizibili acţionează mână în mână. Să ne mirăm de ce a ajuns România, cum a ajuns? Comunismul a fost, precum ştim, impus României de către trupele sovietice care au invadat România în 1944. De atunci şi până acum Ruşii îşi asigură dominaţia asupra României prin comunism, respectiv, prin agentura rusească, partidul comunist, aplaudat şi sprijinit din Vest.

Poporul român are mulţi duşmani. Puţine sunt popoarele lumii care să aibă atâţia duşmani câţi are poporul român. Poziţia geografică, originea latină, natura pământului românesc şi evenimentele istorice au creat poporului român duşmani "naturali", am putea spune. Existenţa şi succesul duşmanilor contra Românilor se datorează nu numai forţei şi conlucrării lor, ci şi Românilor înşişi. Trădători de neam şi ţară se găsesc din belşug în rândul poporului nostru, care sunt capabili să pună ţara la dispoziţia străinilor. Comuniştii, securiştii, miliţienii şi agenţii de tot felul din ţară şi trimişi peste hotare, sunt Români. Toţi lucrează în folosul străinilor şi respectiv, contra intereselor naţionale ale poporului român.

Datorită străinilor, poporul român a fost unit în întregime doar 22 de ani, 1918-1940. Perioada este extrem de scurtă într'o istorie de două mii de ani.

Totdeauna duşmanii imediaţi şi aproape permanenţi ai unui popor se găsesc în rândul vecinilor săi, şi cauza duşmăniei e de natură teritorială. Un popor mic care are un vecin mare şi puternic, pierde din teritoriul său în favoarea vecinului puternic, iar un popor mic, care se găseşte între doi vecini mari, este ameninţat cu sfârtecarea. Pentru poporul român, Ruşii au fost şi vor rămâne, în veci, duşmanul numărul unu. Ungurii vor Transilvania, iar Bulgarii deţin Sudul Dobrogei. Polonezii şi Cehoslovacii împărtăşesc soarta poporului român. Iugoslavii, mai norocoşi prin poziţia georgrafică, nu au nimic contra noastră. Interesele politice fac ca dezastrul poporului român să producă bucurie în rândul lumii politice din Vest. Dezastrul din comunism înseamnă victorie sigură în alegeri în Vest a partidelor democrate şi pierdere sigură pentru partidele comuniste. Dacă dezastrul din România nu ar fi, el ar trebui înfiinţat. Exemplul este concludent de ceea ce înseamnă comunism. Câţi mai votează pentru barbaria comunistă?

Deşi poporul român este puternic anticomunist, el trebue din păcate, să suporte şi rezultatul confruntării Est-Vest, care, din punct de vedere economic este în devafoarea Estului, deci, a comunismului. Aici, politica guvernelor din Vest ar trebui să aibă un dublu aspect: unul în raportul faţă de guvernele comuniste şi altul faţă de înrobiţi. Efectiv, acest dublu aspect nu se realizează.

Există situaţii în care duşmanii, sau mai precis cei care nu ne sunt prieteni, sunt creaţi de duşmanii noştri reali. Ruşii şi Ungurii se pricep şi au şi relaţii pe care le folosesc pentru a determina simpatie pentru ei şi antipatie pentru Români.

Unii duşmani ni facem noi înşine. Există Români care nu au altă preocupare decât aceea de a înjura pe toţi: Ruşi, Evrei, Unguri, Americani, Germani, etc. Orice atac, de orice natură, atrage un contraatac. In toate cazurile, pierd cel mai mult: Românii. O parte din cei care înjură, sunt la ordinul securităţii. Prin această metodă se contribuie la distrugerea exilului românesc. De asemenea ne pierdem prieteni, nefiind recunoscători pentru ceea ce fac autorităţile occidentale pentru noi. A primi persoane dubioase, trimise pentru activităţi în Vest şi apoi să fi dat în judecată pentrucă refuzi să le subvenţionezi, înseamnă un act periculos care distruge relaţiile exilului politic cu autorităţile occidentale.

Prin comportarea unora, la duşmanii naturali mai adăugăm şi noi, duşmani făcuţi din prieteni. □

A.I. VÂŞINSKI A FOST UN BANDIT

—Ionică BUSUIOC—

N'o spunem noi, a spus-o "Literaturnaia Gazetta" într'un număr al său din Ianuarie 1988.

Oficiosul sovietic analizând în perspectivă istorică principalele personaje ale tragediei staliniste, ajunge la concluzia că Andrei Ianuarevici Vâşinski fost procuror general al U.R.S.S.-ului şi acuzator în procesele epurărilor staliniste din anii 1935-1937 când a fost împuşcată elita armatei sovietice în frunte cu Mareşalul Tugacevschi şi alţi activişti de frunte ai P.C.U.S.-ului, de care Stalin se temea, dintre toţi aghiotanţii servili ai lui Stalin (L.P.Beria, Molotov, Jdanov etc.) cel mai respingător, cel mai abject, din punct de vedere moral, a fost A.I. Vâşinski, promovat ulterior, ministru de externe al U.R.S.S.-ului. Ca "jurist" a condamnat prezumţia de nevinovăţie, principiu de bază în orice proces penal din orice legislaţie modernă a oricărui stat civilizat, potrivit căreia, orice om e considerat nevinovat dacă nu se face dovada că a săvârşit o faptă prevăzută de lege şi deci incriminată ca atare ("nullum crimen sine lege") şi a înlocuit-o cu un potop de sloganuri şi insulte, care se mai practică şi azi în unele ţări socialiste ca şi în "presa de partid".

Ca adjunct al ministrului de externe a venit în Februarie 1945 la Bucureşti şi a impus, bătând cu pumnul în masă, Regelui, guvernul Petre Groza, agentul direct al lui Stalin.

Si când te gândeşti că în Bucureştiul socialist de azi, agentul lui Stalin are o impozantă statuie iar statuia lui Ferdinand I a fost demolată. Regele întregirii naţionale nu-şi merită un soclu, în timp ce un agent salută larg cu mâna pe studenţii medicinişti ce păşesc pe Bulevardul Ardealului.

Vai, cum se scrie istoria în orânduirea socialistă multilateral dezvoltată!

Pentru noi, Românii, odiosul personal denunţat chiar în propria lui ţară are o valoare de drept internaţional, covârşitor de importanţă.

Denunţarea lui Vâşinski drept criminal şi bandit, duce automat la declanşarea unei proceduri de revizuire juridică şi implicit politică.

E ca şi cum după anii de zile de nedreaptă condamnare, de complăcere în minciună, se descoperă sau se autodenunţă adevăratul autor al unui omor.

La 6 Martie 1945, prin impunerea guvernului Petre Groza, Vâşinski o omorît tânăra democraţie românească.

Se ştia mai de mult acest fapt dar o confirmare oficială, mai bine zis legală, nu există.

Astăzi, "Literaturnaia Gazetta" ne dă această confirmare, care nu vine din partea victimei, ci a autorilor.

Aici este originea "legitimităţii" guvernării comuniste, pumnul lui Vâşinski. Poate să ne contrazică cineva?

Nu ne facem iluzii. Dar totuşi foştii aliaţi şi semnatarii acordului dela Yalta ar putea cere O.N.U-ului şi Consiliului de Securitate adoptarea unei rezoluţii de condamnare a procedeului Vâşinski şi invitarea regimului dela Bucureşti să procedeze la alegeri libere sub controlul celor cinci aliaţi. E logic, e juridic, e moral.

Orice problemă care priveşte Răsăritul European satelizat de Soviete, trebue să înceapă cu problema verificării legitimităţii. Dacă nu se procedează aşa, rostim vorbe goale.

De patruzeci de ani de "strălucite realizări" aceste regimuri au avut tot timpul să-şi cucerească şi să-şi consolideze adeziunea populară. De ce nu se supune probei elementare a unor alegeri libere sub control internaţional?

De ce Domnule Honecker, Kadar, Strongal, Jucov, Ceauşescu, etc.? Jaruselki a făcut-o şi s'a văzut rezultatul. Că n'a tras nici o consecinţă dovedeşte democratismul adânc, "de bază" de "substanţă" a orânduirilor secrete de marxism-leninism.

Ce ruşine trăieşte lumea contemporană, contemplând pe aceşti nomenklaturişti care au luat ţările în arendă, prin fraudă, le administrează zootehnic, le încalcă demnitatea umană şi pretind că le fac binele cu forţa, în dispreţul celor mai elementare reguli de drept şi de adevăr uman. Ce ruşine! □

PERIODICITĂŢI ASTRALE, RĂSCOALE ŞI RĂZBOAIE

—Florian ONITZA—

In cadrul studiilor şi cercetărilor făcute pentru cunoaşterea omului, am ajuns să cunosc multe corelaţii între Om şi Univers. Există o corelaţie strânsă între Cer şi Pământ, între mişcările planetelor şi mişcările oamenilor.

Incă în anul 1976, am publicat aici în America, un articol, intitulat "Misteriosul 13 în lumina astrelor". In anul 1980, am publicat articolele: "Omul, ritmurile şi legile naturii" în care am scris că dacă neam strădui să cunoaştem mai profund periodicităţile istorice, pentru a le corela cu periodicităţile astrale, am constata ce strânsă legătură este între Om şi Univers.

In luna Decembrie 1980, în articolul intitulat "Ce mai ştim despre Saturn?" am arătat cum această planetă poate turbura sănătatea, mersul afacerilor şi stările mentale şi afective ale oamenilor.

In cele ce urmează mă voi ocupa de efectele produse în lume de întâlnirea (conjuncţia) planetei Saturn cu Uranus, pentrucă în anul 1988, cele două planete se vor găsi exact pe aceeaşi longitudine.

In trecut, conjuncţia Saturn-Uranus s'a mai repetat în anii:

1850-1853
1895-1898 şi
1940-1943.

Ceea ce este demn de reţinut în legătură cu efectele apropierii celor două planete, este că mai înainte de culminaţia aspectului, oamenii suportă şi manifestă "stressul". Ei se agită, se frământă, se revoltă şi uneori pornesc la război, exact cum fac unele vieţuitoare, care presimt cutremurele, căutând o evadare, sau fug cum fac şobolanii din minele de cărbuni, agitându-se mai înainte ca să se producă cutremurul.

Realităţile şi datele istorice ne obligă aşadar să ne corectăm, în sensul că efectul aspectului Saturn-Uranus, de care vorbim, este de 5 ani şi anume:

între 1848-1853,
între 1893-1898 şi
între 1938-1943.

Ce turburări s'au petrecut între anii 1848-1853?

- răscoala populară la Viena, în 1848,
- răscoale antiaustriece la Milano, Veneţia şi la Praga,
- începutul revoluţiei dela 1848 în Ungaria şi detronarea dinastiei habsburgice în 1849;
- In 1848-1849 revoluţia şi epopeea apărării munţilor Apuseni de către armata ţărănească, condusă de Avram Iancu;
- tot în 1848-1849, trupele ţariste din Rusia, au intervenit să înăbuşe revoluţia din 1848;
- în Franţa, prima bătălie de clasă în societatea capitalistă, reprimată între 23-26 Iunie 1848;
- In 1851, lovitura de Stat înfăptuită de Ludovic Napoleon Bonaparte, nepotul lui Napoleon I, iar apoi în 1852, el se proclamă împărat al Francezilor, sub numele de Napoleon III;

In Germania, în 1848, răscoale ţărăneşti la Baden, războiul prusiano-danez.

- începe propagarea intensă a marxismului;
- în 1852 are loc procesul dela Köln, intentat membrilor Ligii comuniste.

In Anglia, în Februarie 1848, apare manifestul Partidului Comunist.

In Italia, în 1848, se produce răscoala din Palermo şi începe revoluţia.

In Iugoslavia, între 1852-1853, răscoale ţărăneşti.

In Polonia, tot în 1848, mişcări ţărăneşti şi muncitoreşti în Silezia.

Ce turburări şi evenimente importante consemnează istoria între 1893-1898?

- In Anglia, s'au constituit două partide politice şi anume: în 1893, partidul Laburist Independent, iar în 1896, partidul Republican socialist Irlandez.

In Grecia, în 1897 a început războiul turco-grec.

In Italia, între 1895-1896, a avut loc războiul italo-etiopian.

In 1898, lupte pe baricade în Italia, la Milano, între muncitori şi armată.

In 1895, are loc războiul chino-japonez.

In 1897, începe războiul între U.S.A. şi Spania.

Intre 1893-1895, război vamal între Elveţia şi Franţa.

In Cehoslovacia, în 1893, demonstraţii şi mitinguri de masă, la Praga şi Brno, pentru obţinerea drepturilor de vot universal.

In România, în 1894, a avut loc procesul Memorandiştilor, urmat de 14 condamnări şi proteste mari în Transilvania, Vechiul-Regat şi în străinătate. Procesul a avut loc la Cluj.

Tot în 1894, în Ungaria, s'a dispus interzicerea partidului Naţional-Român.

In Franţa, în anul 1894, a fost asasinat preşedintele Sadi Carnot.

In 1897, criză politică în Franţa, apoi ascuţirea relaţiilor franco-britanice.

In Rusia, greva generală a textiliştilor din Petersburg, în anul 1896.

In U.S.A., în anul 1893, marşul şomerilor din Ohio la Washington.

In 1894, tot în U.S.A. s'a produs greva muncitorilor feroviari.

In 1898, începe războiul

Continuare in pag. 8

O NOUĂ INTERPRETARE A ÎNTEMEIERII PRINCIPATELOR

—Vintilă HORIA—

In fața puținelor date de care dispun istoricii atunci când se ocupă de ''descălecare'' și de întemeierea Principatelor Române, către sfârșitul secolului al XIII-lea orice fel de altă ipoteză poate deveni plauzibilă. La Paris a apărut anul trecut o carte pe care o putem socoti senzațională, creatoare a unei noi linii de cercetări*) în cadrul unei posibile istorii sacre a poporului român, carte care se intitulează ''Dacia hiperboreană'' alcătuită dintr'o serie de articole semnate Geticus și publicate în anii 1936 și 1937 în revista ''Etudes Traditionelles'' condusă pe vremea aceea de Mihail Vâlsan. Poate că nu multă lume știe în România, și nici în exil că acea revistă fusese întemeiată de René Guénon, fundatorul școlii de gândire tradițională, autor al unor studii din ce în ce mai prețuite în ultimii ani, explicând lumea modernă ca pe un fenomen de decadență, un sfârșit de ciclu, dând conceptului de ''tradiție'', dela latinescul ''traditio'' care înseamnă transmitere, înțelesul unei prezențe permanente, de caracter spiritual, în toate religiile lumii. Unul din elevii și continuatorii cei mai fideli ai lui Guénon a fost un Român, Mihai Vâlsan, pe care și eu l-am cunoscut la Paris în 1963, mort între timp, autor al unor nenumărate studii publicate în revista menționată mai sus. In timp ce Geticus, despre care s'a crezut multă vreme că ar fi fost Vâlsan însuși, nu era decât pseudonimul sub care se ascundea personalitatea, până azi aproape necunoscută, a unui diplomat, Vasile Lovinescu, care funcționa înainte de război ca secretar sau consilier pe lângă ambasada României din capitala Franței. Personaj fascinant, inițiat în temele profunde ale esoterismului guénonian și autor al acestor eseuri, șapte la număr, apărute în ''Etudes Traditionnelles''.

Teza lui Geticus este următoarea: întemeiera Principatelor Române, așa zisa descălecare, nu a fost un fenomen pur politic, ci, mult mai mult decât atât, o întemeiere de tip esoteric, având ca misiune transmiterea și conservarea unor principii amenințate la sfârșitul Evului Mediu de intrarea culturii europene într'un ciclu, într'un eon cum ar fi spus Blaga, angajat într'o cădere materialistă, care avea să culmineze, câteva secole mai târziu, cu era revoluțiilor, ultima fază de agonie în istoria decadenței. Cele trei Principate Române au ca punct de plecare teritoriul geografic și spiritual al Transilvaniei, vechi centru inițiatic al Dacilor hiperboreeni, veniți deci cândva din septentrionul, considerat de școala lui Guénon drept un teritoriu foarte important din punct de vedere religios, și așezați în acest loc, izolat între munți, de care s'au sfărâmat toate invaziile și unde, într'o tăcere anistorică, tradiția primordială a putut fi conservată până foarte târziu, unde poate chiar și acuma fragmente din ea au supraviețuit cumva după cum vom vedea imediat. Oricum, din punct de vedere strict istoric, este ciudat faptul că Europa a fost salvată în secolul al XV-lea de invazia turcească, după cum fusese salvată cu două secole înainte, de un fel de treime având la bază o familie militară pusă în mișcare în același moment de pericol de, am putea spune, o înțelegere și o putere de origină românească: Corvineștii sau Huniazii în Transilvania, Vlad Tepeș în Muntenia și Stefan cel Mare în Moldova, cavaleri ai unor ordine occidentale, așa cum se poate citi pe monezile acestor domnitori, pline de simboluri strict legate de misterioasele îndeletniciri ale cavalerilor, care pe vremea aceea străbăteau Europa și Mediterana, fie în încercarea lor de a stăvili năvălirea Tătarilor în secolul al XIII-lea, fie pe aceea a Turcilor, un secol mai târziu. Mă refer, evident, la ordinul Templarilor și la acela al cavalerilor Teutoni.

Este, oricum, grăitor faptul că descălecătorii, întemeietorii și domnitorii munteni, până foarte târziu, aparțineau unei familii a Basarabilor, al căror nume este după Vasile Lovinescu, de origină getodacă. Intr'adevăr încă din primele texte dedicate istoriei Dacilor întâlnim această denumire a clasei conducătoare: ''primum Sarabos tereos'', casta nobilă purtătoare de tiară, din care se recrutau numai regii și marii preoți. Sarabii erau deci o elită a elitei, care, după aceea, în unire cu conceptul administrativ și politic de ''ban'' a ajuns la Bansarabi sau Basarabi, păstrător de secrete esențiale și cunoscuți atât de Români cât și de popoarele din jur sub denumirea de ''Negru''. Acel Radu Negru din istoria primă a Țării Românești nu era decât unul dintre ''negrii'' cu care ne întâlnim la începuturile istorice ale poporului nostru. Nu numai atât, însă o figură de ''harap'' e înscrisă în chip heraldic în monezile și în stemele românești, ''harap'' nefiind decât ''sarab'' sau arab, după cum împăratul roman Filip Arabul, de origină dacă nu era decât Filip Sarabul, adică descendent din aceeași castă supremă a Dacilor de odinioară.

Dar, ținând seama de considerațiile lui Geticus, ''harap'', pe care-l regăsim în ''Harap Alb'' al lui Creangă, drept fiu de împărat, avea și un înțeles alchimic, în legătură cu posibilitatea de a fi a unor popoare fundamentale în istoria omenirii cum au fost Chinejii, Egiptenii, Etiopienii, scufundata Atlantidă; negru este ''Kemi'', pământ negru, în care se recunoșteau vechii Egipteni și de unde vine noțiunea de ''al-chimia'' și deci chimia de azi. Iar ''cap negru'', așa cum apare în heraldica românească dela începuturi, înseamnă ''culme'' și ''principiu'', așa cum se poate defini casta ''sarabilor''. Negru, care e mai de grabă o familie, o castă, decât o serie de domnitori identificabili, așa cum susține și Onciu, indică o centralitate și o supremație, atât în inițiere cât și în posibilitatea de a conserva și de a continua o tradiție, în sensul primordial al cuvântului. Muntele Omul (om este de origină indiană) și apare apoi în Tesalia unde figurează drept omonimie a lui Saturn, însemnă ''om primordial'', ''om universal'', ''Saturn'' și ''moș''), alt cuvânt acesta care își are în românește, în sens esoteric semnificația lui profund tradițională. Diogene Laertius susține că învățătura lui Zamolxis era asemănătoare aceleia a lui Pitagora și că Zamolxis ar însemna de fapt, în limba dacă, Saturn, planeta neagră. Totul se învârtește în jurul aceluiași simbol, după cum omenirea întreagă se învârtea în jurul unui ''omphalos'', un Geticus Polus care se poate vedea încă pe muntele Omul, un buric sau o axă a lumii, sub care, după Lovinescu, ar exista o peșteră de fundul căreia nimeni n'a dat niciodată, peștera și muntele fiind și ele încărcate de înțelesuri esoterice, de astă dată în strictă legătură cu situația privilegiată a Dacilor, într'o primă fază, de a Românilor din Principate, într'o a doua.

In toponimia românească aflăm alte sugestii în legătură cu problema expusă mai sus. Astfel, există în Carpați trei Munți Caraiman și patru Călimani, care ar veni dela Caelus Manus, Kerus Manus, desemnând întotdeauna un munte și o persoană, Domnul Cer, de nuanță sacră deci, după cum numele de Orfeu ar veni dela munții Rifei, prima denumire a Carpaților. Orfeu ar fi cel ce descinde din Rifei, din munții românești, Orfeu sau Rifeanul, nume ca și Căliman, care indică persoana unui Rege al Lumii, o centralitate spirituală evidentă.

Dacă, urmând învățătura lui Guénon, interpretăm folclorul ca o știință secretă transmisă poporului cu scopul ca anumite mistere să fie salvate în momente de criză sau de pericol, atunci putem continua prin poezia populară această trimitere la originile sacre ale Românilor, începând dela Daci până la cavalerii descălecării. Mă refer nu numai la Harap Alb, dar și la ''Miorița'', pe care eu am crezut-o întotdeauna o transcriere poetică a unui ritual pitagoric, sau la ''Meșterul Manole'' în cadrul cărora itinerariul esoteric sau inițiatic este atât de clar încât nu are nevoie decât de o descifrare nu numai filologică sau religioasă, ca să fie dezvăluit cum trebue. Incetul cu încetul, citind corect poezia populară sau semnele depe mormintele domnitorilor, depe monede și depe steme putem considera interpretarea lui Geticus drept tot atât de veridică și de ''științifică'', între ghilimele, ca și aceea a istoricilor universitari. Românii, popor prin excelență pacific, a fost însărcinat dela începutul misterioasei lui istorii, cu o misiune nepolitică. Timp de mai bine de un mileniu n'a făcut decât să păstreze o tradiție, în mijlocul unui cerc inițiatic care-i configurează frontierele naturale. Poate că genocidul la care a fost supus în ultimele decenii să-și aibă o explicație în imensa acțiune de profanare care definește atât de tragic misiunea invertită a comunismului materialist. Rezistența noastră capătă dintr'odată, în această lumină, o semnificație de simbol universal. □

*) ''La Dacie hiperboreenne'', Ed. Pardes, 1987.

CITEȘTE ȘI DĂ MAI DEPARTE!

—N. STOIA—

Două recent apărute cărți despre România de azi își croiesc drum spre mintea și sufletul marelui public, cititorilor de limbă engleză. Ele sunt:

1. PINSTRIPES AND REDS de David B. Funderburk, fostul Ambasador U.S. în R.S. România și 2. RED HORIZONS de Ion Pacepa, fost General de Securitate și Consilier personal al lui N. Ceaușescu.

Frații noștri din țară au și aflat de ele via Europa Liberă, sunt electrizați și investesc mari speranțe în efectul lor, la urma urmelor, știm că însăși președintele Ronald Reagan tocmai le-a citit.

Românii din exil le privesc divers și cu sentimente extrem de complexe. O unanimitate este pentru autorul primei, pe bună dreptate privit ca un erou și victimă a conspirației din însuși aparatul Departamentului de Stat, și totodată ca un sincer prieten al României.

Cealaltă lucrare, incontestabil cea mai revelatoare și importantă, duce pe mulți la reacții vehemente împotriva autorului. Acesta, până în clipa pocăirii și aderării la valorile lumii libere și decente, a adus rău cu carul atât nației cât și securității lumii libere. Doar Bunului Dumnezeu nu-i va fi greu să-l ierte, iar mărturisirea din carte că fusese tot timpul un filo-american în ascuns și că tot acolo își zicea rugăciunea de seară mai abitir toarnă gaz peste foc. Pe de altă parte, cine mai bine decât Pacepa ne pune în mână armele cu care va trebui să luptăm pentru reabilitarea postmortem a Episcopului Valerian Trifa? Bineînțeles că dacă e să definești personalitatea autorului cu un singur cuvânt, acela ar fi: DUPLICITATE.

Abundentă comoditate în lumea comunistă, de natură să ne irite. Pe alții îi roade succesul de librărie ca și confortul unei vieți cu o identitate schimbată dar acestea sunt produse ale creerului pe care îl avem comun cu acela al câinelui. Rațiunea ne spune că grație lui Pacepa, indiferent ce pramatie a fost în trecut, noi avem astăzi portretul complet, plus o disecție totală a lui N. Ceaușescu și a nemaipomenitei sale soții, neuitându-l nici pe fiul Nicu.

Cândva, această carte va sta pe masa judecătorului și cei trei vor da socoteală și pe baza ei. Dacă și în pofida adevărurilor evidente și de necontestat din ea, se va mai acorda guvernului dela București clauza națiunii *celei mai favorizate*, ba chiar și numai un capăt de ață, atunci vai de viitorul lumii libere și vai de pe ce mâini am ajuns!

Citiți și dați mai departe, o fi fost scris pe manifeste clandestine, dar se potrivește atât de bine pentru aceste două lucrări. A le promova devine o datorie patriotică. □

PERIODICITĂȚI ASTRALE, RĂSCOALE ȘI RĂZBOAIE

Urmare din pag. 7

hispano-american.

In Turcia, între 1894-1896 au fost pogromuri ale Armenilor.

Ce evenimente importante s'au produs între anii 1938-1943?

In Cehoslovacia, în anul 1938, s'a produs dezmembrarea țării, regiunea sudetă fiind cedată Germaniei naziste.

In 1939, Germania hitleristă ocupă regiunile cehe.

In România, Regele Carol II, instaurează dictatura regală, în anul 1938. In același an, a fost asasinat C.Z. Codreanu și alți legionari.

In anul 1939, a fost asasinat Armand Călinescu.

In Franța, în 1938, grevă generală de protest împotriva măsurilor guvernului E. Daladier.

Austria este cotropită de Germania hitleristă în Martie 1938.

In Germania, în 1938, toate forțele armate au fost subordonate lui A. Hitler.

In 1939, trupele italiene cotropesc Albania.

La data de 1 Septembrie 1939, începe al II-lea război mondial, prin invadarea Poloniei de către armatele hitleriste.

La data de 22 Iunie 1941, începe războiul între Germania și Rusia, care a durat până la 9 Mai 1945, când Germania hitleristă a capitulat fără condiții.

In legătură cu cele de mai sus, mulți cititori își vor pune întrebarea dacă în intervalele dintre conjuncțiile Saturn-Uranus, au fost evenimente și lupte tot atât de importante?

Desigur că au fost, lupte și asupriri destule, însă nu trebue uitat faptul că acestea au fost generate tot de evenimentele amintite și că se leagă strâns de acestea. Cu alte cuvinte, apar ca o consecință firească și inevitabilă a încordărilor și ''stressurilor'' inițiale, cauzate de întâlnirea celor două planete.

In temele individuale de naștere, cele două planete, în rău aspect, produc caractere greu de stăpânit, reacții împotriva ordinei stabilite, iar cei ce suportă ''stressul'' pot recurge ușor la violențe și pot suferi decepții, datorită greșelilor, așa cum s'a întâmplat cu Nemții, în al II-lea război mondial.

Unii întâmpină mereu obstacole și nu scapă de ghinioane, pentrucă se acordă greu în sinea lor, cu stările superioare de calm, care le-ar asigura luciditatea percepțiunilor.

Incepând dela finele anului 1986 până în anul 1991, planetele Saturn și Uranus, vor fi din nou învecinate, iar între 1-16 Februarie 1988, au fost exact pe aceeași longitudine.

Față de situația existentă azi în lume, este firesc să ne punem întrebarea dacă vom avea pace sau război?

Conducătorii celor două mari puteri încearcă să ajungă la o înțelegere în ce privește dezarmarea. Există însă un dubiu și anume că nu se prea cunosc cazuri în istorie, când pregătirile de război ar fi fost urmate de pace, fără război.

Florian ONITZA

CARTEA ALBĂ

—Horia STAMATU—

Intr'o revistă din Amsterdam, "International Journal of Romanian Studies s'a publicat un articol de care autorul acestor rânduri abia acum (1987) a luat cunoştinţă: "Some considerations on the work of Horia Stamatu", Câteva consideraţii asupra operei lui H.St. (Volume 2, no. 3/4, anul declarat 1980).

In articolul semnalat (pp.123-124) se face următoarea afirmaţie categorică "At all events, the whole cycle called - Ritmuri între aici şi dincolo - ("Kairos", p.15, nu 13 cum indică articolul) one of the most elabored and, no doubt, the most accomplished poetical work of H.S., is written "a la maniere de San Juan" (p.132), deci "Cu toată evidenţa întreg ciclul întitulat "Ritmuri între aici şi dincolo" ("Kairos", p.15), unul dintre cele mai lucrate, şi fără îndoială cea mai desăvârşită operă a lui H.S. este scrisă "a la maniere de San Juan," Sfântul Ioan al Crucii. Totul sună ca un ucaz al lui Ubu Roi. In primul rând este remarcabil faptul că "Ritmuri între aici şi dincolo" nu e tradus în limba articolului, basic english. Si în al doilea rând:cum poate fi vreo operă poetică "desăvârşită" dacă este o imitaţie după altă operă? Aşa ceva trece de orice înţelegere, cum spune Sfântul Ioan "toda sciencia transcendiendo", "trecând dincolo de orice ştiinţă" (Strofe scrise după un extaz de înaltă contemplare", S.J.). Doar că autorul român acuzat de "imitaţie" nu găseşte acest articol drept rezultat al unei "înalte contemplaţii" ci al unei nu prea înalte intenţii difamatorii.

Miezul articolului stă în această acuzare, sprijinită pe încercarea de-a dovedi chiar un plagiat, într'o falsă interpretare, din ignoranţă sau rea voinţă, a unui celebru vers al Sfântului poet: "mor pentrucă nu mor", "muero porque no *muero*".

Despre acest vers se afirmă că ar fi "tradus" în româneşte într'un vers din volumul "Kairos" publicat în 1974. In acest fel acuzarea trece dela "imitaţie" direct la "plagiat". Numai că nici una nici alta nu există decât în sofistica premeditată de acuzare.

Versul spaniol este scos din celebra "Glosă" a Sfântului Ioan al Crucii, de care ştie orice intelectual eur-american, întitulată "Strofe ale sufletului care pătimeşte pentru a-L vedea pe Dumnezeu", şi sună: "que muero por que no muero". Versul românesc, de care se pretinde că ar fi traducerea acestuia este scos din poezia "Cântecul înnecatului" ("Kairos", p.82) şi e încă mai scurt: "mor ca să nu mor". Acesta însă nu e deloc traducerea celuilalt, ci spune cu totul altceva. In versul spaniol se spune "pentrucă" iar în versul românesc "pentru ca". "Porque" în limba spaniolă înseamnă "pentrucă". Citâm dicţionarul spaniol: "PORQUE. conj. causal. Por causa, a razon de que; conj. final "para que" ("Diccionario manual de la lengua espagñola", Madrid, 1950). In poemul spaniol este deci vorba de o cauză, iar în cel românesc de o finalitate. Versul românesc tradus în spaniolă nu ar fi "muero porque no muero" ci "muero para que no muero". Ceea ce nu este deloc acelaşi lucru. Versul spaniol nu se traduce în limba română decât cum ştie toată lumea: "mor pentrucă nu mor", aşa că versul din poezia românească nu este nici o traducere după Sfântul Ioan al Crucii. După cum nici poezia corespunzătoare, nici alta din "Kairos" nu sunt "a la maniere de" San Juan. Găsim traducerea versului într'o antologie germană aşa cum îl traducem noi: "muero porque no muero" egal "dass ich sterb, weil nicht sterbe", "că mor pentrucă nu mor" (Rudolf Grossmann, "Gedichte der Spanier", Leipzig, 1947, p. 252).

Această teribilă spusă "mor pentrucă nu mor" ajunsă celebră în toată lumea creştină, are la bază un exemplu de cea mai înaltă tensiune spirituală, exprimată într'un dialog poetic, dintre Sfânta Tereza de Avila şi Sfântul Ioan al Crucii. Sfânta, care i-a salvat viaţa Sfântului Ioan, scăpat ca prin minune din închisoarea în care-l supunea Inchiziţia la o moarte sigură prin totala epuizare fizică, a scris prin 1571 sau 1572 o glosă întitulată "Versuri născute din focul iubirii de Dumnezeu". Tema glosei este pusă în cele trei versuri preliminarii, cum cerea genul: "Vivo sin vivir en mi/y tan alta vida espero/que muero porque no muero", "Trăiesc fără a trăi în mine/şi aştept o viaţă aşa de înaltă/încât mor pentrucă nu mor". Adică moare de nerăbdarea ajungerii la "viaţa înaltă" după ce se liberează de aceea "de jos." Este cel mai arzător strigăt din dorul de-a da faţă cu Dumnezeu, ţinta supremă a misticilor. La aceasta a răspuns Sfântul Ioan cu altă glosă, care preia tema aproape textual: "Vivo sin vivir en mi/ y de tal manera espero/que muero porque no muero", "Trăiesc fără a trăi în mine/şi în felul acesta aştept/să mor pentrucă nu mor". Metrica, tema şi chiar versuri întregi ale Sfintei Tereza se repetă la Sfântul Ioan.

Inseamnă că Sfântul Ioan a scris "a la maniere de" Sfânta Tereza? Niciodată n'a spus nimeni aşa ceva ci s'a vorbit doar de un fel de "tournoi" în care s'au întâlnit cele mai înalte aspiraţii mistice. A treia oară nu a mai fost luată această temă. Dacă Sfânta Tereza a vorbit ca o femeie, după modelul Maicii Domnului, iar Sfântul Ioan ca un bărbat, după modelul Fiului, al treilea ar fi trebuit să fie după modelul Sfântului Duh, dar n'a mai apărut.

Pentru o comparaţie în idee şi formă redăm strofa spaniolă în care se spune "y muero porque no muero", şi strofa românească în care se spune "mor ca să nu mor". Sfântul Ioan: "Pe cât mă amăgesc cu-o alinare/când cred a Te vedea în Taina Sfântă/Fă-mă să simt şi mai amarnic/Că nu voi putea să mă bucur de Tine/neputându-te vedea cum vreau/şi mor pentrucă nu mor". Aici este un topos istoric, din această lume: doi credincioşi se plâng că mor pentrucă nu pot muri să-l vadă pe Dumnezeu cât mai curând.

Cu totul altul este toposul din poezia autorului român cu versul folosit sofistic de acuzare: "Greu mi-era la voi/mă trăgea un dor tot către'napoi/dar iată că zbor/mă topesc şi pier/apă fum eter/mor ca să nu mor". Toposul poeziei a fost stabilit în primele versuri:"Noapte s'a lăsat/Ziuă s'a făcut". După aceea se vede că vorbeşte un suflet care-a plecat de pe acest tărâm, adică s'a întunecat, a apus pentru viaţa de aici şi s'a luminat, a răsărit pentru viaţa de dincolo. Iar tema întregului ciclu este "între aici şi dincolo". Poezia nu e mistică, ci se leagă cu credinţa noastră, şi anume că sufletul, cum se vede în "Zorile", moare definitiv pentru lumea lăsată în urmă după un periplu care se încheie la patruzeci de zile, şi chiar niciodată nu se termină până la perfecţia absolută. Aceasta ne duce la folclorul nostru şi chiar mai departe, la "cartea tibetană a morţilor", dar nu ne duce în nici un fel la Sfântul Ioan al Crucii. Deosebirea unui poet de celălalt este ca dela cer la pământ: cerul Sfântului şi pământul profanului.

Autorul articolului în discuţie mai acuză poetul român de ceva ce Dumnezeu ştie ce-ar putea fi, "maniera spaniolă". Literatura spaniolă are în urma ei peste o mie de ani, sau aproape două dacă socotim şi autorii romani de origine iberică. In tot acest timp s'au născut una după alta nenumărate "maniere" literare, dar ele nu alcătuiesc un fenomen general pe care l-am putea numi "manierism spaniol". Se foloseşte cu inconştienţă un termen care nu acoperă nici un conţinut. Cum am spune: în dodii.

Dar până la urmă tot "manierismul spaniol" se reduce la folosirea unei figuri retorice. Aici procurorul intră cu adevărat în materie, ca savant erudit care ştie tot, şi încă ceva pe deasupra. Argumentul senzaţional împotriva autorului român e abuzul de "oxymoron". Insuşi versul "plagiat" după Sfântul Ioan ar fi un oxymoron, de care se spune cu toată seriozitatea că este o descoperire a lui... E.R. Curtius, celebrul critic şi erudit german dintre cele două războaie mondiale: "E.R. Curtius analysed this fashion of oxymoron", "E.R.Curtius analizează acest fel de oxymoron", deci al Sfântului Ioan. Unde? Nici Dumnezeu nu poate şti unde-a scris Curtius aşa ceva. Pentrucă în acest caz pe Curtius îl chiamă în realitate Wolfgang Kayser. Tot Neamţ, s'ar zice, dar oricum, există Neamţ şi Neamţ...

De acest oxymoron se ocupă Kayser în tratatul despre formele literare "Das sprachliche Kunstwerk", unde spune: "Dar chiar în limbajul mistic se întâlnesc adeseori întorsături de acest fel (oxymoronuri): infinitul nimic, golul plin, etc. Misticul spaniol San Juan de la Cruz a lansat oxymoronurile "que muero porque no muero, vivo sin vivir en mi", etc. (op cit, ediţia a noua, p.113). Origina oxymoronului în Europa o găseşte Kayser în "Disciplina Clericalis" de un Petrus Alphonsus (prima jumătate a secolului XI): "Ex hac est michi mors et in hac est michi vita". Ceea ce ar aduce cu versul incriminat al autorului dar care poate jura că până la întâlnirea cu Kayser n'a ştiut nimic de Petrus Alphonsus. In realitate acest oxymoron este foarte frecvent în poezie, inclusiv la Eminescu al nostru, ce ne priveşte dispreţuitor, de dincolo de vremi, rezumând situaţia: e uşor să faci procese "când nu ai nimic de spus".

Un exemplu de oxymoron a la maniere de San Juan găseşte acuzaţia acolo unde vom vedea că nici nu există: "An expression viaţă-moarte (life-death) is a direct translation from S. Juan "(p.123)" expresia viaţă moarte este o traducere directă după San Juan. "Acest "oxymoron" a fost inventat să mai fie unul la dosar. El nu există în Sfântul Ioan.

Nu luăm la rând toate aberaţiile din acest act de acuzare publică, pentrucă atât cititorul cât şi autorul acestei "Cărţi albe" mai au şi altceva de făcut. Nu putem renunţa însă la o întrebare: de ce nici unul din citatele mai lungi în limba română nu a fost tradus pentruca să-şi facă şi cititorul de limbă engleză opinia lui? Ne aflăm în faţa unui abuz de putere de tip totalitar, cu eliminarea principiului juridic, azi scos din uz pentru o parte din omenire, "audietur et altera pars".

Masiva ignoranţă din acest articol, cu adevărat neverosimilă, nu supără cu nimic scopul propagandistic; logica planului defăimării este perfect consecventă.

Poezia autorului român din care s'a scos argumentul "de bază" al acuzării, pe lângă filonul tradiţional amintit aduce şi un simbol istoric, în actualitate, provocat de ceea ce atât de bine rezumă Leopardi: "Amaro e noia/La vita, altro mai nulla: e fango e il mondo", "Amară şi nepăsătoare e viaţa şi nimic altceva; şi noroi e această lume".

Uneori, ca în vis, ni se pare că zburăm, smulşi de nu se ştie ce putere dintr'un noroi în care se bălăcesc tot felul de autori ai proceselor de acest fel, unde se amestecă denunţul, defăimarea şi injuria. In orice caz poezia, coroană a civilizaţiei, nu e pentru aceştia. □

ROMÂNII, RĂBDAREA ŞI CURAJUL

—Mihai CEZIANU—

Gândindu-mă la situaţia politică în care se află astăzi România ceauşistă, mi-am adus aminte de următoarea întâmplare...

Eram elev în clasa a V-a (pe atunci se numea clasa I-a gimnazială) şi făceam zilnic naveta cu trenul de acasă spre un oraş mare din ţara noastră, punctul de întoarcere spre localitatea mea fiind o gară importantă, totdeauna arhiplină de călători, în majoritate navetişti. Acolo vedeam zilnic fel de fel de oameni - şi de câteva ori am fost martorul unor întâmplări inedite care ar fi ocupat cu succes spaţiile jurnalelor americane specializate în faptul divers spumos şi plin de pitoresc.

Imi amintesc, printre altele, cum, într'o zi, a apărut pe peronul staţiei CFR o namilă de ţigan de peste doi metri înălţime, tânăr şi vânjos, dar foarte agresiv, care, după ce ieşi din restaurantul gării duhnind dela o poştă a ţuică, se bătea cu palma peste jungherul dela brăcinar şi începu să răcnească la fel ca o fiară, proclamând cât îl ţinea gura că el este "ăl mai mare om din lume" şi că el are curajul să se bată singur cu toţi cei de faţă... Cum pe vremea aceea nu exista D.I.E., iar miliţienii, de abia înfiinţaţi după modelul rusesc, erau foarte puţini la număr, nici pe peronul gării aceleia nu apăreau decât rareori oamenii ordinei. Fapt este că ţiganul nu avea de cine să se teamă şi, ca să-şi întărească afirmaţiile, se şi puse pe treabă. Mai întâi începu să îmbrâncească pe câţiva bărbaţi dintre cei mai solizi care, nu ştiu de ce, se dădeau temători la o parte, căutând să evite conflictul cu nebunul. Vorba ceea: de bou să te fereşti din faţă, de cal din spate, iar de prost din toate părţile. Aşa este poporul nostru: paşnic, civilizat, neartăgos, deşi poate că, în unele situaţii, atitudinea aceasta în general indignează, mai ales pe cei care privesc din umbră ca spectatori, cum priveam eu atunci la scena cu pricina, în faţa căreia tremuram de indignare şi de... frică.

Văzând că oamenii se fereau toţi de el, uriaşul îşi croi drum prin mulţime, se repezi într'un grup de eleve navetiste şi sărută câteva fete cu forţa, fără ca nimeni să le apere. Ba unii chiar se distrau şi făceau nişte haz de treaba asta. Doar un singur bătrânel încercă să zică ceva, dar imediat se şi trezi cu o palmă, de-i sări căciula câţiva metri, în hohotele de râs ale celor mai proşti. Apoi ţiganul deveni furios şi începu să lovească orbeşte în dreapta şi'n stânga, încurajat de alţi ţigani apăruţi ca din pământ, care se ţineau râzând după el, lăudându-l şi făcându-i un mic "cult al personalităţii". Pe aceştia din urmă i-am auzit zicând: "E-al naibii de deştept! Si-i de-al nostru!"

Incurajat de gaşcă, uriaşul mai lovi câţiva bărbaţi dintre cei mai solizi, dintre care unul începu să se vaiete ca o muiere. Toţi se fereau înspăimântaţi. Ce mai! Tiganul devenise inamicul public numărul unu şi stăpânul absolut al peronului. Până să vină trenul, mai era cam o jumătate de oră, timp în care tuciuriul se transformase într'un mic dictator, terorizând aproape o mie de oameni în faţa cărora se străduia să le smulgă cu forţa acceptarea unei realităţi triste şi anume că el este şi rămâne cel mai curajos, cel mai puternic, cel mai cel... Din păcate, cam aşa păreau să stea lucrurile. In jurul lui se făcuse un cerc cu o rază de vreo 8-10 metri, în mijlocul căruia se afla invincibilul "erou" cu pumni revoluţionari, care începu să ţină un fel de discurs despre superioritatea rasei lui şi frica "rumânilor", cum le zicea el. Auzindu-l, cei care-i semănau veniseră mai aproape de idolul lor şi-l aplaudau ţopăind. Faraonul se lăuda că pretutindeni pe unde apare el se face linişte, fiindcă mulţimea imediat i se supune tremurând. Acum îmi dau seama că ţiganului aceluia îi lipseau doar Academia "Stefan Gheorghiu" din Bucureşti şi Academia "M.V.Frunze" din Moscova ori lecţiile de guerilă în taberele libiano-palestiniene pentru a deveni un militatnt de talie mondială, căci numai din acest soi scorţos de oameni se recrutează marii tirani.

Mai erau vreo zece minute până să vină trenul şi chiar atunci apăru, aproape alergând spre casa de bilete, un sergent major de infanterie, frumuşel şi tânăr, care neştiind ce se întâmplă acolo, trecu prin spaţiul gol, chiar pe lângă "stăpânul peronului", care îi puse o piedică şi-i cârpi din senin o palmă majurului, luându-i cascheta şi punându-şi-o ostentativ el pe cap. Tânărul subofiţer nu purta nici un fel de armă şi-mi amintesc că de-abia îi ajungea până la umăr agresorului. "Eu mi-s şef aicea, bă - şi nu tu! hohoti ţiganul cu o voce tunătoare, dar cam hodorogită. Luat prin surprindere, gradatul îl privi câteva clipe uluit.

Continuare în pag. 10

PE MARGINEA MORȚII LUI CONSTANTIN NOICA

"N'A FOST SĂ FIE"

(Sfârșit)

——Constantin MACRI——

In politologie a desluși și defini just acele condiții de ordin general care au făcut ca un anume eveniment istoric să nu se fi împlinit în toată amploarea și durata existenței sale și a consecințelor generale ale ființării, este de cea mai înaltă importanță.

O altă statuare de imensă importanță este că ''ființa conștientă de sine își are izotopii ei''. Prezumtivul ființei însăși, fiind de esența lui ''a fi'' românesc. Eventualitatea și alternativa sunt conținute în același vast concept existențial tipic românesc. Acesta nu este menit să contrarieze logicul ci să completeze prin analiză infinitezimală ontologicul. Toate acestea le găsim în scrierile și gândirea lui Constantin Noica.

Potrivit legilor izotopiei chimice descrierea elementelor rămâne aceeași, variind numărul de neutroni (în chimia fizică) și greutatea atomică. Nu este deci vorba de ființe multiple ci de ființe identice care respectă întru totul principiul identității și al noncontradicției, de ființe identice, potențial altele, cu o vocație de pluralism caracterologic în stare înfuză, potențială. ''Ființa poate fi înțeleasă abia în propria ei răspândire sau ca adunată și refăcută din propria ei diversitate''. (pg.42)

Fenomenologia ființei, spune C. Noica, are un temei în plus, analizând modulațiile românești ale lui a fi. Nu putem da corect socoteală despre o ființă decât înfățișându-i fenomenele și stările, adică făcându-i fenomenologia ei, ca ființă neîmplinită, ca ființă suspendată, ca ființă eventuală, ca ființă ce devine necontenit. Așa s'au încrustat în experiența seculară a limbii românești ipostazele ființei. Intr'un mod care-i este tipic și specific.

Si prin ''Sentimentul românesc al ființei'' și prin ''Rostirea filosofică românească'' ca și prin celelalte scrieri, C. Noica se instalează dominator în gândirea filosofică românească, depășind cadrul didacticismului erudit și metodologic, sau a gândirii prematice pentru a dura, prin trudă și teribile vicisitudini modul de a-și gândi rațiunea profundă și destinația finală a logosului românesc.

Opera lui, firește, este imensă, trebue îndelung cercetată, publicată, făcând pentru eternitate parte din patrimoniul cultural universal, în care se vor putea distinge de acuma radiațiile perene ale contribuției specific românești.

Când un întreg popor zace strict sub povara unei dictaturi nemiloase, în pasivitatea complice și lașă a factorilor de cultură din întreaga lume, C. Noica a spus tinerilor români din țară, nu vă puteți mântui decât prin cultură, nu vă puteți apăra decât prin tăria spiritului, în neîncetate exerciții creatoare, gândindu-vă destinul cu sinceritate și curaj așezați în opere neîncetata voastră vocație reflexivă. Filosofați ca să puteți supraviețui. Așezați-vă în limbă ca într'o cetate și nu cedați o iotă din patrimoniul ei tradițional și structural. Slefuiți-o pentru marile biruințe de mâine. Făuriți concepte și înlănțuiți-le în judecăți care să reflecte terenul aspru pe care suntem obligați să-l parcurgem și bolta înstelată care ne-a fost refuzată s'o privim. Ceva nou trebue să iasă din această cumplită experiență, din această sufocantă și îndelungă opresiune.

Ambiguitățile filosofului sunt determinate de sulițele temnicerilor. S'a retras în munți ca să le simtă mai puțin ascuțișul. Trăiți în idee, în spirit și numai în spirit le recomandă neîncetat elevilor săi (toți voluntari, până la dăruire și idolatrie) pentru ca mâine să aveți ce recolta din amarnica viață ce ne-a fost dat s'o trăim. Nu-i o terapeutică adecvată pentrucă nu-i o politică, nu-i nici măcar o credință, ci este o luptă a rațiunii cercetătoare de adevărul profund al lucrurilor, din toate cele patru puncte cardinale, Universul omului actual netrimițând decât mesaje haotice, dizarmonice și amorale. Si lumea de pretutindeni are nevoie - mai mult ca oricând- de ordine, de armonie și de morală.

Comportamentul supermanilor și mai ales al supraputerilor este haotic, dizarmonic și amoral. Evenimentele recente vin, din nefericire, să ne confirme odată în plus. Noica i-a învățat pe tinerii care-l cercetau să rămână tari în idee, s'o conceptualizeze, s'o înlănțuie în judecăți care stau să făurească aparatul conceptual al devenirii umane. Toate acestea lucrând cu spiritul și făurind opere de cultură, străduindu-ne mereu, fiecare în sectorul său să conceptualizăm. Adică nu numai să judecăm ci să tragem și o concluzie sintetică, definitorie (concept), piatra de constucție la edificiul culturii umane, niciodată terminat. Ci construit și reconstruit în feluritele imagini (infinite) ale căutării împlinirii și fericirii umane. Judecata înlănțuită, trecerea la ''synlogismos'' înseamnă cu adevărat cultură nu simplă judecată de constatare, de valoare sau judecată morală (practicată în special de marii moraliști).

Sublimul în ordinea spiritului este filosofarea care scoate faptele din ordinea lor istorică și le ordonează într'o lume ideală a conceptelor. In această ordine ideală a conceptelor omului ce filosofează, durerea și moartea nu au nici un rol definitoriu față de traseul individualității creatoare de cultură, care le surclasează prin dinamismul ce-i este propriu.

Resursele perene ale acestui dinamism sunt trăirea în comunitatea locală: sat, trib, etnie, tutelată de amintirea ''arheilor'', a străbunilor, a naturii matriceale ca ambianță însoțitoare dela tinerețe până la bătrânețe. Numai în această natură ambientală putem întinde hamacul odihnelor și împăcărilor noastre cu destinul, contemplând și reflectând la eterna curgere ca și la eterna reîntoarcere, ca și la inalerabilitatea eternă a spiritului ce se gândește pe sine, se înțelege și înțelege, conceptualizează și elaborează idei.

Ideea este platoșa de apărare a individualității. Platoșa de nestrăpuns de nici o adversitate istorică. De aici umanismul și orgoliul său de a fi un cogitaus care asimilează, fără a se modifica, orice duritate sau bizar al sorții.

Prin aceasta Constantin Noica este filosoful Românilor. Prin neresemnare și prin orgoliu.

Ne-am născut ca neam în mijlocul tuturor adversităților care veacuri de-a rândul au tropotit peste ogoarele noastre, dar de sus, din munți, din codru nu ne-am resemnat și am privit ''dela înălțimea'' reliefului nostru spiritual hoardele care veneau și se duceau sau se așezau alături. Dar conștiința de stăpâni nu ne-a părăsit niciodată. Senioria noastră a stat în profunzimea și lărgimea spiritului nostru, într'o noblețe care totdeauna a dat fără să ceară nimic în schimb.

Este o strânsă legătură de idei și sentimente și mai ales de atmosferă între Scrisoarea a III-a eminesciană și filosofia lui Constantin Noica. De aceea filosoful a fost unul din cei mai fideli cunoscători ai operei marelui poet național, unul din cei înduioșați admiratori ai lui.

In România epocii dărâmărilor de biserici și monumente istorice, marea majoritate a tineretului cărturăresc medita și visa la soarta civilizației umane. Constantin Noica conducea această meditație și acest vis în epoca înțelegerilor dintre Reagan și Gorbaciov. Era replică a noastră, a poporului român.

La Brașov s'au aprins ruguri pentru profanatori. Mai departe, mai sus, câțiva priveau cu încredere clipitul stelelor.

La reîntoarcere, în Carpați, primul gând va fi să hăulim numele lui C. Noica. Suntem siguri că ecoul memorizat în cutia de rezonanță a pământului patriei, ne va răspunde fidel. □

ROMÂNII, RĂBDAREA ȘI CURAJUL

Urmare din pag. 9

Acuma, fie că el nu știuse cam de ce ar putea să fie în stare uriașul, neparticipând la scenele anterioare, care poate l-ar fi demobilizat, fie că voia să-și apere onoarea lui de militar, flăcăul nu se pierdu deloc cu firea și-i trase fulgerător goliatului cu cisma o lovitură puternică exact într'un loc unde acesta nu mai putu face nimic altceva decât să se îndoaie urlând. Subofițerul își luă repede cascheta de pe capul namilei și voi să-și continue drumul spre casa de bilete, însă agresorul își mai reveni din lovitură și-și trase repede junghierul dela brâu aruncându-se cu el răcnind spre militarul nostru care, printr'o eschivă scurtă, executată cu măestrie, smulse cuțitul din mâna orătaniei și-l pocni pe goliat cu o suită rapidă de pumni în gură, de-l dobori ca pe un stâlp trăznit la pământ. Fața celui căzut era plină de sânge. (Măi, mi-am zis, să știi că militarul ăsta o fi vreun campion de box!)

A urmat apoi ceva neașteptat...Lumea a izbucnit la început în urale și'n aplauze spontane. Cred că erau câteva sute de glasuri care-l aclamau pe bravul infanterist care a dispărut liniștit în mulțime. Cel doborît s'a ridicat și a vrut să-l urmărească, dar în acea clipă toți bărbații care au fost mai înainte loviți și batjocoriți de țigan, ca la o comandă, au tăbărît pe el. Apoi și femeile, și elevele acelea navetiste, și copiii! Nimeni nu i-a luat apărarea. N'au scăpat nici cei din galeria lui. A fost o adevărată minirăscoală. ''Vezi? prinse glas bătrânelul care fusese lovit peste căciulă. Uite-așa's Românii, taică! Rabdă ce rabdă, și-i de-ajuns să aibă o pildă care să-i îmboldească, și iată: izbucnesc cu toată furia și își fac singuri dreptate... Mama lui de ciorοi!''

In clipa când a venit trenul, peronul s'a golit rapid, iar trupul opresorului de-acum câteva minute a rămas ca o masă inertă de carne însângerată pe peron. Să te ferească Dumnezeu de mânia poporului când se dezlănțuire! - mi-am zis eu după o vreme.

Pe cel care abia mai mișca, l-am privit mult timp dela fereastra vagonului, pe când trenul se îndepărta încet, până ce nu l-am mai văzut. Ultimii care se aplecau asupra lui erau șeful gării și vreo doi ceferiști.

A doua zi am aflat că țiganul cel îndrăzneț murise chiar în seara aceea la spitalul CFR de lângă gară, fără ca să se fi putut întreprinde vreo anchetă. Ce-i care l-au linșat erau prea mulți - era poporul și judecata lui este fără recurs, fără nici un drept de apel. Ultima bravadă a torționarului în public i-a fost fatală.

Când am citit despre răscoala muncitorilor și a populației din Brașov și Timișoara, mi-am amintit despre întâmplarea cu țiganul, căci ceea ce s'a petrecut atunci în mic pe acel peron de gară, se întâmplă acum în mare într'o țară întreagă, unde un alt țigan -tătar batjocorește un popor întreg.

Deocamdată, la Brașov, poporul mânios a călcat în picioare doar fotografia acestui din urmă țigan terorist. Se apropie însă vremea când pe ''peronul'' istoriei românești poporul va zdrobi și va arde nu portrete colorate, nu tablouri retușate, ci pe călău în persoană, cu toată camarila lui, din al căror hoit masele înfuriate nu ar putea lăsa nici o fărâmă întreagă.

Să tremure tiranii! □

Mihai CEZIANU

Din spatele decorului

de Florin SCĂRLĂTESCU

La teatru, pe scenă, se fac multe farse!

In comedia ''Medicul de plasă'', autor Dr. Ulieru, în regia talentatului regizor Vlad Mugur, interpretam un medic de țară ce venea să inspecteze o comună neîngrijită. Eu, nemulțumit, le țineam locuitorilor, un discurs în care îi amenințam cu amenzi și alte măsuri drastice, pentru necurățenie.

Ca să mă îmbuneze, oamenii satului mă întâmpinau cu diferite plocoane: curcani, gâște, oale cu smântână, ouă de bibilică, sticle de țuică, etc... dar eu, făcând pe nemulțumitul, după ce le întorceam spatele, supărat încărcam darurile primite într'o mașină a salvării.

Apoi, înainte de a părăsi satul, îi adunam iar pe țărani și le făceam morală:

- In urma inspecției făcute, am constatat că..., etc.,... etc....

Acest rol mă amuza, însă la un spectacol, spre marea mea surpriză, printre daruri se afla și un rățoi ținut în brațe de un figurant. Când mi-am început discursul obișnuit, rățoiul a intervenit pentru prima oară: ''Maac!''

Am reluat: ''In urma inspecției făcute am constatat:...

-''Maaac''...

Rățoiul a măcănit mereu, iar în sală spectatorii au izbucnit într'un hohot de râs care nu se mai oprea. I-am poruncit omului ce-l ținea în brațe, să dispară imediat. Dar el mă privea cu indiferență și nu se mișca deloc.

De unde era să știu că respectivul apăsa rățoiul pe burtă dinadins, de câte ori deschideam eu gura?

Farsa mi-a pus-o la cale chiar regizorul spectacolului Vlad Mugur, pe cât de valoros tot pe atât de amator de glume, iar în spatele decorului era adunat un număr destul de mare din personalul administrativ al teatrului, venit să asiste, la această farsă.

Bineînțeles că o farsă are haz când o faci numai odată, de aceea rățoiul buclucaș nu și-a mai făcut apariția de atunci. La spectacolul următor, după ce m'am întors acasă, am primit un telefon dela un spectator nedumerit:

- Vă rog să mă iertați că vă deranjez la această oră, dar vreau să vă spun, că după ce am văzut spectacolul ''Medicul de plasă'' am adus în seara aceasta și copiii ca să râdă la scena cu rățoiul. Dar rățoiul n'a mai apărut! De ce?

Eu, nu știam ce să-i spun, fiind luat pe neașteptate. I-am răspuns râzând:

- Teatrul i-a dat concediu!!!...

■

Iată o notă lăsată pe birou de către regizorul Teatrului Național, Ionel Iliescu la ora prânzului, pentrucă spectacolul ce avea să aibă loc seara, din cauza îmbolnăvirii unui actor, fusese schimbat cu altă piesă.

Nota se adresa curierului Florea, care urma să-i anunțe pe câțiva din actori, de schimbarea programului:

''Florea, spectacolul de diseară a fost înlocuit cu piesa ''Fericirea furată'' de Ivan Franco. Te rog anunță-i pe următorii actori, să se prezinte la spectacol și pe care la ora mesei îi vei găsi pe următoarele trasee cunoscute: ''Nicolae Bălțățeanu ia masa la restaurantul Grădinița, Alex. Ghibericon la Carul cu bere, Sorin Gabor la Mercur, Ene Dobre e cu Bălțățeanu, dar dacă nu-l găsești nu e mare pagubă. Aurel Munteanu își potolește setea la Mercur, iar sufleurul Poposor, la bodega Cănuța. Caută să-i anunți! Adresele sunt sigure!

RĂZBOI ŞI PACE

(IV)

—Radu ENESCU—

Empedocle, filosoful celor patru elemente, - pământ, apă, foc, şi aer,- afirma că există două forţe care le îmboldesc: o putere de repulsie, Ura, le separă; o putere de atracţie, Dragostea, le împreunează. Poemul închinat fiinţei e plin de farmec. Mă încumet a tălmăci doar câteva versuri:

-"Ce-i Firea?
-"Glod de pământ
Foc rupt din soare
Apă, suflare
Si-un legământ:
Iubirea"
-"Si Nefăptură"?
-"Ura".

"Ne aflăm într'o perioadă în care Ura predomină, spune el. Dar mai târziu Dragostea va triumfa". Să sperăm.

Tot Empedocle ne povesteşte că: "Agrigenţii se dedau desfătării ca şi cum ar muri ziua următoare; şi construiesc ca şi cum ar dăiuni o veşnicie". Demnitarii de azi petrec şi ei, Slavă Domnului; dar "clădesc" fără să se sinchisească de viitor.

***

"Tout commence en mystique et finit en politique"

(Péguy)

Observaţia lui Péguy este cu atât mai justă cu cât ea se referă la misticile totalitare. (Deşi nu le-a cunoscut pe cele de azi). Dela înflăcăratul revoluţionar Lenin până la surâzătorul "împăciuitor" Gorbaciov, trecerea dela mistică la politică s'a consumat de-a lungul anilor.

"*Je trouve d'abord, je cherche ensuite*" spunea Picasso. Formula e sugestivă, frapantă; ea ne lămureşte dece mulţi intelectuali, artişti, s'au lăsat prinşi în mrejele comunismului, înainte de a-l "cerceta". Curioasă şi incomprehensibilă anihilare a spiritului critic." Il ne manque pas d'hommes admirables qui se sont mis au service de causes détestables", spunea Raymond Aron. Desigur. Dar, replica Koestler: "je me demande s'ils ont jamais pu guérir d'avoir couché avec une utopie. L'intoxication par le mythe soviétique est aussi tenace que n'importe quelle autre".

***

"Et pour finir enfin par un trait de satire / Un sot trouve toujours un plus sot qui l'admire" (Boileau).

Azi, aş spune: "Un fou trouve toujours un plus fou qui l'admire". Niciodată ca acum nu s'a trăncănit cu atâta emfază, nu s'a abuzat până la exces de cuvântul "charism". Analiza etimologică a termenului (favoare şi graţie divină, har) ne îndreptăţeşte să afirmăm că nu corespunde unor timpuri, ale noastre, atât de lipsite de eroism, (să nu-l confundăm cu fanatismul), de fiinţe scânteietoare, de autentice personalităţi politice care să ne suscite respect, admiraţie; de o veritabilă categorie de oameni capabili de a ne face să întrezărim în ei transcendenţă.

Si totuşi s'a construit un "cult" şi cu el o serie de "portrete", de imagini, aş spune chiar "icoane". Che Guevara, Castro, Kaddafi, Khomeini, mai la periferia spectrului înşelător, un Alan Garcia sau Felipe Gonzalez, sunt doar câteva exemple din arena politică. Ultimul pe listă, noul venit: Gorbaciov. (Care îmi aminteşte una din sentinţele lui Cicero: "Est prudentis sustinere ut cursum, sic impetum benevolentiae". Traducere liberă: "E prudent să înfrânezi, precum carul ce se prăvăleşte, excesive elanuri de amiciţie").

Cuvântul "charismatique" figurează pe aceeaşi pagină, în Larousse, cu "charlatan". (1-"Celui qui exploite la crédulité publique, qui recherche la notoriété par des promesses, des grands discours"; 2-Si sensul originar: "Vendeur ambulant qui débite des drogues, arrache les dents sur les places et les foires"). Simplă coincidenţă.

***

"La vraie morale se moque de la morale"

(Pascal).

Unii politologi îşi tot frământă mintea cu o chestiune de mult controversată: raporturile între morală şi politică. Mult înainte de Machiavel problema a fost dezbătută de marii umanişti şi moralişti ai Antichităţii, - Socrate în lumea greacă, Cicero în cea română, de pildă, pentru a da doar un exemplu din cele două mari culturi anterioare erei creştine.

Politica este o artă; virtualmente poate chiar o ştiinţă. Ca atare, ar pretinde unii, străină de orice preocupare de ordin moral. Fie! Dar, lucru paradoxal: astăzi, într'o lume în care nu se prea cultivă virtuţile, asistăm la un fenomen curios; un exces de moralitate puritanistă a invadat domeniul politic. Un aspirant la Preşidenţia Statelor Unite e constrâns săşi retragă candidatura pentru faptul că ar fi petrecut o noapte cu o femeie; nu cu cea legitimă. Dovadă de proastă reputaţie morală, insinuează presa (fabricanta "opiniei" publice). Alt candidat a crezut de cuviinţă să declare că nu i-a fost niciodată necredincios soţiei. N'au lipsit cei care să spună că stă prost cu virilitatea. Primul candidat se pare că şi-a recuperat "prestigiul", ca atare se va prezenta din nou. In ce priveşte presa, "media", ne întrebăm: apărători ai bunelor moravuri sau vânători de scandaluri?

Lăsând la o parte aspectul anecdotic, dar totuşi într'o oarecare măsură dramatic în societăţile sensibilizate în ce priveşte rigorismul, problema trebueşte analizată din punct de vedere ideologic, şi ca atare în funcţie de anumite doctrine şi de modul în care s'a produs trecerea dela teorie la practică.

Sistemul democratic în general pare a se inspira dintr'un oarecare moralism politic; electorul dorind să aibă un reprezentant conform ideilor sale (politice) şi principiilor sale de conduită socială (etice).

In Franţa, unele curente de dreapta (maurassiene) au considerat că morala nu are nimic de-a face cu politica: "confondre l'ordre de la morale et l'ordre de la politique revient à faire de la mauvaise politique et de la mauvaise morale; une politique se juge sur se résultats". Dar formulele, sinteze generale, nu traduc fidel gândirea politică a unui partid. Maurras, prin însăşi formaţia sa naţionalistă, tradiţionalistă, îndrăgostit de ordine şi echilibru, a înălţat virtuţile necesare omului politic, curajul, inteligenţa, prudenţa, datoria. Pe de altă parte, în ciuda concepţiilor sale laice Maurras a susţinut mereu teza că "la Patrie doit toujours trouver l'appui moral en l'Eglise".

Stânga moderată a menţinut, cel puţin teoretic, strânsa legătură între politică şi morală, în numele "justiţiei sociale". Dar în majoritatea cazurilor a vulnerat un principiu fundamental, consfinţit din punct de vedere juridic şi etic din vremurile cele mai îndepărtate, dreptul la proprietate; sub pretextul, adesea demagogic şi electoralist, de a "împărţi" justiţia în virtutea unui "egalitarism social" utopic. Egalitarism? Spunea marele nostru poet:

"Unul caută'n oglindă de-şi buclează al său păr/Altul caută în lume şi în vreme adevăr".

In ce priveşte extrema stângă, ideologia marxistă de pildă, morala şi politica se confundă în mod complect în vederea îndeplinirii proiectului revoluţionar. "Dans cette confusion, spune Alain Besançon, on retrouve paradoxalement le cynisme machiavélien: la fin justifie n'importe quel moyen, et le crime est justifié s'il fait avancer la cause de la révolution purificatrice".

Spunea Paul Valéry: "La plupart des crimes étant des actes de somnambulisme, la morale consisterait à réveiller à temps le terrible dormeur".

Omenirea continuă să doarmă. Amarnică va fi deşteptarea. □

Salon literar — de Dumitru STĂNCESCU

ROMANUL ÎN SISTEMELE TOTALITARE

Cât mai este posibil astăzi romanul, desigur e o întrebare. Dar cu siguranţă în regimurile cu partid unic se poate spune că este imposibil. In secolul douăzeci, partidul unic este motorul unui stat totalitar. Nici la dreapta, nici la stânga, totalitarismele acestui secol nu au dat romane decât cel mult datorită unor exilaţi sau ostracizaţi, cum s'au văzut în Rusia cazurile lui Pasternac şi Soljeniţin.

Din regimul naţional-socialist nu s'a ales nimic, cu excepţia părţii din opera lui Thomas Mann scrisă în exil. Nici în Italia lui Mussolini, incomparabil mai liberală în artă şi literatură decât celelalte totalitarisme, nu au apărut romane demne de interes decât după război. Si acesta e cuvântul: şi naţional-socialismul şi comunismul sunt totalitarisme de "război".

Scurta viaţă a naţional-socialismului de doisprezece ani se împarte de altfel în şase ani de pace şi şase ani de război. In cei şase ani de pace n'au apărut romancieri noi, iar în cei şase ani de război literatura a îngheţat cu totul. Comunismul durează însă de 70 de ani în Rusia, de patruzeci de ani la noi şi cam tot aşa în celelate ţări comuniste.

De Rusia am vorbit, a dat două mari excepţii însă în exil interior sau exterior. Probabil că talente sunt foarte multe şi în Rusia şi în România, dar marele romancier acceptat nu apare. Cu Solokov, premiul Nobel în 1965, onorabila instituţie a stângii culturale din toată lumea (foarte unită), s'a grăbit să repare gafa politică a premierii lui Pasternak, un adevărat ultim mistic laic, cum l-a descoperit un gânditor contemporan. Solokov a fost dat pe faţă de Soljeniţin ca un hoţ ordinar, care a furat un manuscris rămas dela un învăţător ucrainian şi l-a mai întors pe "stalineşte", aşa că i-a fost publicat fără greutate, şi a mai primit şi premiul de stat al Sovietelor. Pe urmă, în calitate de beţiv servil a devenit măscăriciul personal al lui Stalin.

Ce sufocă romanul în regimurile totalitare? Nu e deloc greu de răspuns: în aceste sisteme nu există decât un "destin colectiv", de rasă ca la naţional-socialişti, de clasă ca la comunişti. Romanul este un gen literar consacrat destinului şi aventurilor cele mai remarcabile ale unor existenţe personale, detaşate prin originalitatea lor de generalitatea mediului în care trăiesc. Aceste "persoane" nu sunt "produsul" unei "societăţi" ci al propriei vocaţii într'un fel sau altul de a fi în lume. In regimurile totalitare însă nu există aşa ceva. "Persoana" se şterge faţă de "societatea" care singură dă un stil şi un sens existenţei, şi faţă de un lider, care singur are un destin propriu de care depinde şi al colectivului. Aşa a fost cazul cu Stalin şi cu Hitler. Aşa e azi în R.S.R. cu "Preşedintele" şi "societatea multilateral dezvoltată".

In afară de cele două extreme, "unul" şi "totul", nu mai există nici un destin, lucru contrazis în folclorul nostru în care vedem că şi o mioriţă din turmă poate avea un destin, acela de "oracol", cum spune Mircea Eliade. Aşa ceva însă nu există în societăţile totalitare, unde şi păstorul şi oracolul sunt una, iar restul aşa cum spune Dan Botta în "Cantilena": "Turma nici subtilă/ Nici sublimă/ci Oaia unanimă/ Clară ca de zi".

De aceea şi romanul din România este un roman agonic, adică într'o luptă disperată pentru existenţa lui, ceea ce are ca rezultat o foarte anevoioasă lectură. Iar tema fundamentală este una: zdrobirea totală a omului deposedat de orice destin în lumea artificală în care trăieşte. De aceea s'a ajuns la o literatură îngrozitor de neagră, şi greu de citit.

Lipsă de talent, de viziune, de sentimente? Nici vorbă! Din cauza împrejurărilor însă talentul nu poate avea aripi, fiind sufocat de o permanentă auto-cenzură, viziunea este denaturată în coşmar, din cauza primatului "societăţii", iar sentimentele nu mai au nici un curs, după cum nici pasiunile, aşa că sunt evitate sau stâlcite în caricatură. Desigur că scriitorii nu sunt toţi nişte conformişti banali, ei sunt nişte conformişti vizibil chinuiţi de moarte cu această obligaţie: primatul societăţii, lipsa oricărui destin în afară de "România - Partidul - Ceauşescu". Cine aşteaptă capodopere în aceste condiţii are de aşteptat până când îi va creşte părul până la călcâie. Singurii care au mai respirat au fost cei ce-au ales exilul. □

HRISTOS A ÎNVIAT!

Cântaţi, creştinelor popoare,
In sărbătoarea cea mai sfântă!...
Văzduhul tot miroase-a floare
Si toate clopotele cântă!...
Fiorii vieţii larg străbat...
Cântaţi!... Hristos a înviat!

Cu El re'nvie firea'ntreagă;
Se umple zarea de lumină;
De raza soarelui se leagă
Si om, şi viermele din tină,
si inimile toate bat,
Cântând: Hristos a înviat!...

Aleargă fluturi albi prin ramuri,
Infioraţi de viaţă nouă,
Si gâze mici, în mii de neamuri,
Işi scaldă aripile'n rouă
Si toate parcă'ngână jos:
"Din morţi a înviat Hristos!..."

Atâtea vietăţi tresaltă,
Mai aprig dornice de viaţă,
Si vor o treaptă cât mai'naltă
Din treptele ce au în faţă;
Nu-i nici un vierme pe pământ,
De-un altul să se lase'nfrânt!...

O, Neamul meu, - Iisus Prea-Dreptul,
Spre viaţă paşii vrea să-ţi poarte!
Sus inima ce-ţi umple pieptul,
Ca să re'nvii şi tu din moarte!...
Sus fruntea, Neam încovoiat:
Din morţi, Hristos a înviat!...

Vasile MILITARU

NEAGU

—Andrei PANDREA—

Primul cal mi l-am cumpărat în anul 1950. Cu adâncă înțelepciune, stăpânirea hotărîse tocmai atunci stârpirea acestor dobitoace! Fără îndoială, cabalinele erau nocive și aveau aerul burghez... Specialiști de partid, cu mapă, care nu deosebeau încă rața de gâscă, băgaseră de seamă că aceste vite strică pământul, îl balegă și's neeconomice: mănâncă vara iarbă, iarna fân, ba câteodată și grăunțe, producând pagube incalculabile economiei naționale. Colac peste pupăză, caii concurau tractoarele fabricate sub steag roșu la Orașul Stalin. Imperios, situația se cerea clarificată și problema rezolvată. Trepădușii Comitetului Provizoriu nu mai aveau timp nici să se descalțe; intrau din casă în casă, lătrați de câini, scoteau din gențile burtoase, doldora de "documente", "fișa de cal (armăsar, iapă)" și arătau un interes necurat pentru grajduri, în care rumegătoare blajine, mestecând bălos, întorceau ochii mirați, iar bidiviii, zbârcindu-și pieile de muscă, nechezau subțirel. Oamenii cu șapcă isprăvind țuica, băută la botul calului, lămureau plini de ifose, vorba "ricesământ", dădeau indicații prețioase țăranilor nedumeriți, botezați de nomenclatoare "cultivatori" și doreau să știe tot, după formular: sexul, deosebirea dintre cal, armăsar și iapă, "înălțimea la crupă", culoarea ("ce-o fi aia "alezan"?), vârsta, chișița, copita; ba îi căutau și de dinți...Cât completau foaia, scrisă în dublu exemplar, cu indigou, folosind ciot de creion chimic, muiat la timpul cuvenit în gură, ajungeau și în josul ei, unde în chip de concluzie sta scris, negru pe alb:... "va fi abatat (ă) la Abatorul din...la data de..." Cu spaima în sân și înjurătura strivită între dinți, "cultivatorii" - țărani voinici, de munte, vara ciobani și iarna muncitori pe la fabricile din jur - iscăleau neîndemânatic și se dumireau îndată că și-au pierdut pentru vecie, calul pe care abia îl țesălaseră, cu drag, lângă iesle. Bursa cabalinelor - era firesc! se prăbușise. Dela 5.000-10.000 lei, cât făcea un cal bunicel, îl puteai cumpăra acum și cu o sută, dacă erai nebun să te încumeți să-l pierzi în câteva zile și, pe deasupra să plătești și amenda grea...

Prin sate, începuse cavalcada nestrunită, halucinantă, spre moarte. Din curtea largă, priveam fascinat și revoltat la nălucile zvelte, cu coamele în vânt, gonite dinspre Podul Zamorei de harapnicele băietanilor ciufuliți, jegoși, rufoși și desculți, către abatorul din Gura Buștenilor, înghesuit între Prahova cea șerpuitoare și terasamentul înalt al căii ferate. Acolo, casapii făceau scurtă la mână. Stârvurile se adunau, claie peste grămadă și mormanele creșteau văzând cu ochii, zemuind, împuțindu-se și duhnind, bâzâite de mulțimea muștelor de hoit, mari, verzi, lacome.

Departe în jur, văzduhul se înnecase în miasme pestilențiale. Lumea, îngrijorată, începuse să vorbească de molime, iar medicii atacau, în van, legea dementă. Zamoreanul Nică Gligore, vecinul meu de peste drum, îmbrăcat ca de obicei, nici țărănește, nici nemțește - păstra obielele, dar încălța când bocanc, când opincă - își arătă țanțoș nelipsita pălărie, pleoștită, căzută pe ochi. De sub ea zbucnea o mustață zborșită și țepoasă. Imi zise vesel: - Domnu'Andriaș, am scăpat de "dicret", că mi-s cărăuș...Am dirept și la dobitoc "de schimb"... "E rost de-un cal!", m'am bucurat rostindu-mi dorința cu voce tare: -Domnu 'Nică, nu vrei dumneata să facem noi amândoi o afacere? - Facem, cum nu! zâmbi bătrânul cu bunătate.

Mi-am împărtășit gândurile ca într'un contract: eu să cumpăr calul; când mă voi afla la Poiana-Tapului, pe Splaiul nostru, al Zamorii, calul se va găsi în stăpânirea mea; la nevoie îl va putea înhăma, cu încuviințarea mea, și el; câtă vreme voi lipsi, calul va fi muncit de dânsul, dar fără să-l bată; iarba, fânul și otava din curte, îi vor fi hrana; grajdul lui Nică va fi și al lui...

Ne-am înțeles. Am bătut palma, "fără hrisov", și i-am încredințat, în mână, 60 lei, toate economiile mele de elev pricăjit, ca să-mi cumpere, cu forme, bidiviul...

Peste două zile, treceau iar caii, pe ultimul lor drum, la soroc. I-am așteptat amândoi, cocoțați pe-o grămadă de pietriș, în dreptul grajdului din curtea povârnită, pietruită, jilăvită de pârâiașele udului de cal și de vacă, și năclăită de baligi și căcăreze de oaie...Pământul începu să se cutremure; caii avântați se iviră la cotitură, învăluiți în vălătuci de praf; domnu'Nică, ochi de geambă și "picere" crăcănate, le ațînu calea: - Hooo, boală,! îl auzii, și-l văzui cu brațele ridicate spre cer, în dreptul unui cal mic, sur, noduros, asudat, tremurând pe picioarele lungi, cu copite negre, lăcuite; avea urechi mici, coamă răsfirată, coada lungă și stufoasă și era încruntat, ciufulit și gingaș la bot: un juvaer!

-Asta-i! zise Nică fudul. Parc'ar fi Neagu! E jugănit, cal bun...

Il împinse ușurel în curtea mea, gata botezat și lătrat de Tuți, ce trăgea furios de lanț. Las', domnu'Andriaș, glăsui Nică, din bani și de hârțoage mă'nvoiesc eu cu Voinescu, doar fuse calu' lui...

Acum, că Neagu era al meu și în acte al lui Nică, puteau începe angaralele... Il urmăream cum zmulgea, harnic, smocuri lungi de iarbă înflorită și mi se încălzea inima. Slobod, în ograda mare, privea în jur cu ochi întunecați și umezi... Noaptea aceea n'am putut ațipi. Ascultam zvonurile beznei, vaetul huhurezilor, păscutul mărunt de sub fereastră și alți cai, mai de demult, mi se învălmășeau în minte. Devreme, în răcoarea dimineții, am pășit desculț prin iarba înrourată . L-am mângâiat pe Tuți, care se gudura nevoie mare și m'am dus după Neagu: proptea gardul, cu gâtul întins spre pădure... Cum se încălzi soarele, pusei furtunul pe cal; săpunit bine, frecat cu peria, pieptănat și uscat, stătea ca mielul: îi plăcea! L-am mângâiat pe botul catifelat și i-am lustruit copitele, una câte una, cu cremă de ghete...Avea potcoavele mici, tocite.

Ca să-l pot plimba și struni, îi trebuia un căpăstru cu hăț. Ne-am întors să căutăm la vecin. L-am găsit sub căruță, dohotind cu zmoală clisoasă osiile și inimoiul. Acușicaia, Neagule și Andriaș, că isprăvii...zâmbi din mustață cărăușul, ieșind la lumină. "Trebe să înzestrăm calu', că eu mi-s naș", adăugă. Si, șchiopătând, intră în grajdul încăpător. Noi, după el. Inăuntru era întuneric, mirosea a paie încinse, a lapte, a baligă proaspătă, a hamuri de piele, nădușită de cal și era cald. Am numărat trei vaci frumoase și un vițel: - Florica și Dumana nu s'au gonit ăst an, rosti gazda. Mai erau cinci oi și doar doi cai. "Ailalți sunt în munte", vorbi ca singur Nică, alegând din sumedenia de curele un căpăstru cu ținte de argint. Opintindu-se urcă în podul de fân pe o scară șubredă și coborî cu o tarniță de lemn pe umăr.

Cu îndemânare încinse șeaua, împinse zăbala între măsele și potrivi căpăstrul. E învățat! băgă de seamă, mulțumit Nică întinzându-mi dârlogii... "Am predat, am scăpat, ai primit, te-ai pârlit!" adăugă el șugubăț.

Indemnat, băui din cană de tinichea cât o oca de lapte acru și-apoi, apucând hățul, o luarăm spre pădure. Ca să-l învăț cu potecile mele l-am dus întâi pe tăpșanele largi de dinaintea molidișului. Vedeai, de aici, sub zarea necuprinsă, Bucegii răsfățați în soare, vineți, alburoși, râpoși, jgheburoși, încinși în brâu întunecat de codru. Prahova, în valea ei, răsuna dintr'un afund, ca un ghioc. Jocul crestelor, avântat spre cer și retezat categoric, în zigzaguri capricioase, rugoase, întrerupte ici-colo de șei line, desena șolduri de stâncă și isca țurțudane uriașe, de neconfundat:

Vârful cu Dor, Pintea Arsă - în care dinamita bubuia des, surpând piatră de var - Dinții Babelor, Jepii Mari, Jepii Mici, Caraimanul, Coștila, Murarul, Bucșoiul, Dihamul... Am pătruns în pădure, între molizi, brazi și pini, clătinați, cu freamăt, de vânt. Furnicile își făcuseră mușuroaiele din cetina uscată, risipită în covor neîntrerupt, la poala codrului... Ciocănitorile iscodeau sonor și ritmic trunchiuri vânjoase; o forfecuță țiuia din gușă mică; șoarecii fugeau care încotro; brotăceii holbați ne țineau calea și Neagu sforăia...Ne-am oprit într'o prelucă, eu de-a bușelea după măcriș, după fragi, Neagu desfătându-se cu iarba fragedă. Din luminiș, ne-am lăsat în șleaul de căruță, de pe Valea Zamorei. Băurăm din ea, cu înghițituri mici, amândoi.

Către amiază ne-am înturnat spre casă, prieteni la cataramă. Si ne-am văzut fiecare de treaba lui, el cu niscai trifoi, eu cu niște cărți.

Umblam zilnic amândoi... Călare sau pe jos, nimic nu ne oprea: nici soarele, nici ploaia, nici vântul, nici zăpada...

Eram fericiți! Neagu încerca să mă învețe limba lui. Fie că mă duceam la școală, fie că mă întorceam, el mă petrecea, nechezând încetișor. De aveam câte o treabă în sat, se ținea scai de mine; cu glas icnit de cal, mă întreba: "Nu mă iei cu tine? "Si-l luam, ca să nu-i văd ochii mirați și întristați... Când nu ploua și nici nu era prea frig, scoteam în curtea cu pantă înclinată un scaun și-o măsuță de lemn, să-mi fac lecțiile. Vântul încerca în van răvășirea hârtiilor: bolovanii așezați pe ele îl împiedicau... dacă nu era Neagu prin preajmă: nerăbdător, dornic de ducă, se mai întâmpla să-i rostogolească cu botul. Avea obiceiul, dragul de el, să-și sprijine capul de umărul meu; și-mi făcea semn, împingându-mă ușor, dar insistent, ca să nu uit: "Hai! E vreme de hoinăreală! "Tuți, până atunci singurul meu răsfățat, dacă las la o parte mâțele, nu mai pricepea nimic. "Un cal, să vezi și să nu crezi!- constata el, cu mintea lui de câine - îmi răpește dragostea stăpânului și-mi cotropește și curtea care, nu-i așa?, este numai a mea..."

Si plin de necaz, lătra la calul intrus. Slobozit din lanț, seara alerga în jurul lui, schelălăind, în târcoale mereu mai strânse, gata să-l încolțească. Neagu se apăra, impasibil, zvârlind câte o copită în văzduh, fără convingere sau adresă precisă. Dacă în curte cei doi se credeau dușmani, dincolo de gard se dovedeau cei mai buni prieteni. Câinile se alinta pe lângă Neagu, îl lingea de zor, și se dădea cu rânjet și mârâieli la toți cei care îndrăzneau să-l privească mai insistent. Soluția bunei înțelegeri în curte, se dovedea, în cele din urmă, escapadă în afara ei...

Așa începurăm de atunci, să hoinărim tustrei: călcam în lung și'n lat pădurea, Tuți amușinând cuiburi și vizuini; descurcam potecile încâlcite, în căutarea rariștilor cu izvoare, ca să ne stingem setea; ne opream la Casa Pădurii după ciuperci; treceam de Cimitirul American și aburcam spre Cumpătu...

Intr'o Duminică de Septembrie hotărîrăm călătorie lungă. Mi-am încătărămat strâns calul și'n desagii dela oblânc am strecurat pâine, brânză, slănină și ceapă, pentru mine și bruși de mămăligă pentru dulău. Dimineața pe la opt, traversarăm Prahova, calea ferată și șoseaua, în răcoare și pace. Liniștea necuprinsă ne împresura pe drumeagul cotit dintre molizi, ducând din hârtop în hârtop, tocmai la Urlătoare. Opintind, ieșirăm la poteca bună, luminați de soare, deasupra cascadei. Brusturi amari, ferigi uriașe și urzici, ne plezneau, în trecere. Ciulind urechea, cu nasul în vânt, Tuți alerga pe nevăzute căi misterioase, după iepuri și veverițe.

Mai departe, în grebenii Jepilor Mari, zărirăm și ciute de capră neagră. Glasul unui erete înjunghie văzduhul. Pădurea se trase în urmă. Ieșirăm între stâncării, sub funicular. Vântul ne zvânta sudoarea, sub soare încins. Urcam din greu. Către amiază ieșirăm la culme, lângă Cantonul Schiel. La izvorul dintre jnepeni, băurăm apă de cleștar. Ne-au înghețat dinții...

M'am întins pe mușchiul moale, alături cu tufele de smirolar, sub trunchiuri contorsionate de jepi. Crucea Caraimanului, s'o apuci cu mâna, privea spre hău. Neagu păștea alături, Tuți răsufla cu limba scoasă și ținea o labă pe mine. Zvântați, mâncarăm în tihnă, cu ochii la spinarea de balaur a Gârbovei. Zăream stânele din Baiul Mare și din cel Mic, Zamora cea plină de pâraie, casa noastră cât o unghie, Sinaia și Buștenii... Vraiștea de culori a toamnei, dezlănțuită, bucura ochii.

Odihniți și încinși de soare, făcurăm, pe la patru, cale'ntoarsă. Ne lăsarăm în seama lui Neagu. Precaut, alegea poteca cea mai sigură, întorcea câte un bolovan rotunjit și-l rostogolea și se oprea, pe buză, de prăpastie, ca să apuce o țâră de iarbă. Tuți alerga încolo și încoace, și plin de importanță, stropea des buruienile. Curând ne împresurară umbrele înserării...Lu..ina se topea. Ieșind din sihlă ne-au întors către clipele de feerie rămase între stânci, pitite în văi, așteptându-ne pururi, pe noi, cei trei... Frânturi de veșnicie.

Dar anii se împlineau, vremea trecea, rosturile mele se schimbau. Dacă elev și licean navetist îmi puteam vedea calul zilnic, studenția și profesiunea m'au împins prea departe. Ne regăseam în vacanțe și,- când se putea, rar, peste an. Transferul meu la Teșila a readus vremurile fericite. Reveneam des pe Zamora și mă opream glonț la cal. Neagu devenise dreptașul căruței lui Nică Gligore, muncit și schingiuit, cu biciul și bâta, ca tot calul. Eu, ajungând medic, dădusem de bani și mi-am pus prietenul pe ovăz. L-am spălat, l-am țesălat și ne-am dus iar unde am văzut cu ochii... Se bucura omenește. Mă atingea cu botul și-i simțeam răsuflarea caldă, mă împingea și necheza.

In 1964, vara, mă grăbeam tocmai spre întâlnirea noastră. Din drum de departe, zăresc căruța cu Nică în strai ponoșit, pe capră. M'am apropiat, mi s'au tăiat picioarele: în ea zăcea Neagu...-Muri, zise Nică, făcându-mi loc lângă el. Am tăcut amândoi. La cotitură, căruța săltă, izbind cu roata un bolovan. Ptiu, ptiu, Satana, se înfricoșă Nică, habotnic de fel. Am ajuns între fagi, la râpa vitelor, unde albeau tigve și ciolane. Acolo, cu icnet, rostogoli leșul, ce bufni înfundat. Am apucat să-i văd ochiul scurs... Nică plecă posac, eu rămăsei cu Neagu și cu vedeniile. In urmă, mi-au spus vecinii că l-a omorît din bătaie. Domnu'Nică nu respectase contractul. Peste un an muri și el, zdrobit de căruța plină de pietriș, în pădure. Dumnezeu i-a iertat pe amândoi.

Se pare că memoria își alege amintirile, precum acestea cu Neagu. Amintiri dintr'o țară de vis, însorită de adolescență. □

CÂTEVA ÎNSEMNĂRI DESPRE POEMUL "OMUL DE PIATRĂ", DE HORIA STAMATU

-V-

PNEVMATOSFERICUL CA PHILADELPHIE

— Dumitru ICHIM —

Intr'un eseu intitulat "Intre utopia orfică și hieraticul mioritic" ("Revista Scriitorilor Români", München, 1979) Horia Stamatu caută împlinirea profeției lui Holderin a încarnării lui Orfeu, cel care îmblânzea animalele sălbatice prin cântec, pe care o găsește într'o operă unică, unde poezia lui Schiller și muzica lui Beethoven, se logodesc în "Imnul bucuriei" din "Simfonia a IX-a".

Pnevmatosfericul este viață, lumină, iubire. Este "suflarea", din capitolul precedent, care face pe om "ființă vie", un "a fi-fiind" spre deosebire de ființa descrisă de Dostoievsky ca un "a fi-nefiind" prin care definește iadul ca stare a celor ce nu pot să iubească.

Iată Impărăția Spiritului pe care Orfeu, cel care din iubire a mers în iad și l-a învins pe Hades și ieșind afară o proclamă prin încarnarea "Simfoniei a IX-a":"Seid umschlungen Millionen!/ Diesen Kuss der ganzen Welt (ce fantastic sună în original, dar și în tălmăcire versurile ce urmează) Bruder - uber'n Sternenzelt/ Muss ein lieber Vater wohnen." Adică: "Imbrățișați-vă milioane/Intr'un sărut al lumii întregi!/ Fraților, dincolo de cortul stelelor/cu siguranță știm că e un iubitor Părinte."

In poemul filosofic "Omul de Piatră" Horia Stamatu pornește dela un străvechi basm popular care poartă același nume păstrându-i structura ideatică a înfrățirii oamenilor, a sentimentului de prietenie care în sensul existențial al lui "lumen" implică dăruirea totală până la dăruirea vieții pentru omul văzut ca "eu-tu-El" ca subiectivizare în dialogicul ce duce spre Cuvânt.

Omul este fratele nostru. Prin el participăm la marea taină a lui dia-Logos. Filosoful Gabriel Marcel vorbind despre "participare" vine cu teoria lui "avec".Să presupunem, zice el, că într'un compartiment de tren mă aflu cu un necunoscut. E noapte. Nu-i văd chipul. Nu discută cu mine nimic. Nu comunicăm în nici un fel, iar după un timp de călătorie împreună a coborît. Pot spune că am călătorit "cu" el? Si ca să facă mai clară noțiunea dialogică a lui "avec" dă un alt exemplu. Să zicem că cineva vorbește despre tine cu un altul: "El este așa și așa..." In acest caz tu nu poți să fii "cu" ei, relația "eu-tu", despre care Buber a scris o carte întreagă, devenind o "obiectivizare", folosind termenul încărcat cu atâta putere filosofică de Berdyaev.

"Simfonia a IX-a", pe care Horia Stamatu o consideră reîncarnarea lui Orfeu, pune accent pe: "Imbrățișați-vă milioane/ Intr'un sărut al lumii întregi!", pe ideea de frate-om deoarece, și aici găsim temelia ontologicului nostru (a fi-fiind), "cu siguranță știm că e un iubitor Părinte." Subliniem majuscula.

Basmul popular "Omul de Piatră" exprimă ideea de jertfă totală a omului pentru om și o găsim redată în povestiri la toate popoarele creștine, făcând parte din genul de basme al "ciclului celor doi frați".

Repovestim în câteva cuvinte basmul popular românesc. Era un împărat și o împărăteasă care aveau de toate, dar nu aveau copii. Un harap buzat le aduce niște ierburi spunând că dacă împărăteasa va bea fiertura lor va rămâne însărcinată. Bucătăreasa pregătește fiertura și gustă și ea. Amândouă rămân însărcinate. Impărăteasa naște pe Dafin, iar bucătăreasa pe Afin. Trec anii. Impăratul pleacă la război și-i lasă lui Dafin toate cheile dela case spunându-i, numai cu cheia de aur să nu descuie ușa la care se potrivește. Dafin calcă porunca. Descuie cu cheia de aur. Acolo era un ochean. Se uită prin el pe tărâmul celălalt și o vede în castel pe Chiralina de care se îndrăgostește de moarte. Sosind împăratul își găsește feciorul bolnav. Bănuiește ce s'a întâmplat. Apoi dispariția lui Dafin și Afin. Afin îl însoțește pe Dafin în căutarea Chiralinei, de pe tărâmul celălalt. Ajung la muma Crivățului care le refuză găzduirea și îi trimite la muma Vântului de primăvară. Dela fiul ei află, din discuția cu ea, în vreme ce ei erau ascunși, toate secretele cum să ajungă la Chiralina. Fiul își jură mama cu legământul că cine va spune aceste cuvinte se va face de piatră. In vreme ce Dafin dormea, Afin ascultă aceste taine. Il duce până la Chiralina, o răpește, și Dafin cu Chiralina se întorc acasă fericiți. Nuntă.

Printre secretele aflate de Afin, care rostite te fac de piatră, era acela că trimisul Crivățului turbat, deghizat în negustor, va încerca să o omoare pe Chiralina vânzându-i o cămașă otrăvită. Chiralina o îmbracă. Se îmbolnăvește și în trei zile va trebui să moară. Afin, care știa secretul, o stropește cu lacrimi de turturică. Chiralina se face bine. Apare complotul. Dușmanii îl acuză pe Afin că a intrat în camera lui Chiralina în timpul nopții. Dafin poruncește pedeapsa cu moartea. Inaintea morții Afin cere să-și spună cuvântul. Incepe nararea călătoriei pe celălalt tărâm și succesiunea blestemului a celui ce spune. Era prea târziu pentru Dafin când a înțeles. Afin devenise de piatră. Regrete. Prea târziile. Il iau în casa lor. O amintire de piatră. Intr'un vis cu veșminte albe li se spune că omul de piatră poate fi adus în viață prin jertfa fiului lor cu al cărui sânge să fie uns. Apare jerfa. Afin înviază prin jertfa de sânge a fiului lui Dafin. Se taie la deget. Inflorește picătura de sânge. Petala cade peste fiul lui Dafin. Si îl înviază.

Nicolae Filimon care publică acest basm în "Tăranul Român" în anul 1862 scrie și o notă în care laudă geniul creațiilor populare din care cităm: ""Tăranul vede în amicie cea mai mare virtute socială: el învață, în poveștile sale, că înaintea amiciției nici un sacrificiu nu trebue crutat. Prin Afin ne arată devotamentul și abnegațiunea care înving orice piedici când e vorba de a face un bine amicului său. Dar el vrea ca amicii să fie amici, dragostea amicală egalează cu dragostea de frate; de aceea el se leagă într'o amicie eternă prin actul popular numit frate de cruce. Dragostea cere însă să fie răsplătită cu dragoste (...) Da! - sacrificiul e mare și Afin se silește a nu rămâne mai gios nici în amicie, nici în dragoste, și aice se încheie sublima morală cu care se hrănește sufletul țăranului nostru." (p.272)

"Philadelphia", adică iubirea de frate, este o caracteristică și imperativ al sufletului românesc care se hrănește din Logos de aproape 2000 de ani.

Actul popular de care vorbește Nicolae Filimon, de a te face frate de cruce cu un prieten, pomenit de Nicolae Filimon prin 1862, nu e unic în spiritualitatea românească. In popor găsim o expresie similară a "fratelui de mână" care exprimă, de asemenea, înaltele valori creștine.

"Fratele de mână" este cel care la nunți servește mireasa. Pentru a nu se interpreta această relație într'un mod greșit Românul precizează că acesta este "frate de mână". (Ce subiect interesant pentru o teză de doctorat în filosofie!)

In poemul lui Horia Stamatu Afin și Dafin comunică spiritual între ei prin "philadelphie" până la ultima fibră. Evident, poetul nu face o versificare a acestui basm desăvârșit, ci o interpretare a lui, o actualizare și subliniere a potențelor lui filosofice.

Dafin este simbolul Românului asuprit, rămas în țara cucerită de nomazi, iar Afin este simbolul Românului în moderna "bejenie" de-a lungul și de-a latul globului pământesc. "....Dafin s'a ascuns în codru, cu lupii pe urme/l-au prins, Afin s'a dus tot în jos, tot către Soare Apune..."

"Ascunderea în codru" nici pe departe nu este un sens al lașității și renunțării la luptă. Dimpotrivă. Sunt trei virtuți teologale: Credința, Speranța și Dragostea. Virtute, etimologia "vir" în latină, însemană bărbăție, curaj, putere. Românul niciodată nu și-a pierdut speranța. Dum spiro spero. Când geograficul i-a fost amenințat și-a găsit refugiul în drumul spre Munte. In Spirit. Se "orienta", cum spune Horia Stamatu în eseul despre Eliade spre "oriens" (Răsăritul luminii) ca "lumina cunoștinței". Refugierea în Spirit nu era o abandonare a geograficului istoric, ci o recucerire a lui "mioritică".

Era pădurea poeziei. Nu întâmplător poeziile populare încep cu "frunză verde". Codrul pentru ei era "frate". Era Spiritul pădurilor "cu frunze de foc" (Fapte 2,3) coborînd și stând deasupra fiecăruia.

Pnevmatosfericul apare în istorie ca philadelphie. E "frunza verde" a codrilor spre care fugeau Românii, cu care încep poeziile populare, așa cum în Duminica Rusalină noi, Românii, aducem această "frunză verde" a Teiului Sfânt în biserică și preoții o binecuvintează ca simbol al coborîrii Sfântului Duh. Pe scurt, transfigurarea cosmosului prin înspiritualizare.

Pnevmatosfericul pătrunde în miezul istoriei omenești prin philadelphie. Unicul Fiu al Impăratului ceresc, ca în ecoul mitologiei românești, se întrupează ca "adelphie" a omului cu Dumnezeu și se oferă jertfă a omului, în numele omului, aceluiași "iubitor Părinte" din "Simfonia a IX-a". Jertfirea fiului din "Omul de Piatră", ar apărea ca un element straniu în cugetarea și trăirea românească, dacă nu am face analogia cu actul Supremei Iubiri prin care Părintele își dăruiește Fiul omului "și încă până la moarte pe cruce" (Filipeni, 2). Prin Iisus Hristos, Dumnezeu s'a făcut frate cu omul.

In lumea pre-creștină găsim diferite tipuri ale dăruirii ca jertfă preînchipuind jertfa supremă a Fiului Omului. Isaac urcă Muntele Moria, ducându-și în spate lemnele pentru altarul jertfei precum Iisus a urcat Muntele Suferinței cu lemnul crucii în spate. Ce splendid poem în proză a realizat Kierkegaard în "Preludiul" din "Frică și Cutremurare" în care descrie drumul lui Isaac!

De asemenea în sfera veterotestamentară a altor popoare găsim preînchipuirea Persoanei care din dragoste se substituie ca jertfă pentru alții. Ne uimește pedanteria unor etnologi care auzind de teologie, ca un ceva ce sună frumos la ureche, au devenit peste noapte și teologi venind cu niște interpretări, ridicole aș zice folosind un eufemism, prin care nici mai mult nici mai puțin creștinismul ar fi un "păgânism" deghizat. După cum se încearcă "științific" o origine bestială a omului, în locul celei divine, la fel se caută o origine păgână a Logosului și o "păgânizare" a lui. Ori aici trebue să facem o precizare a cuvintelor. Ce se înțelege prin "păgân"? Sung păgâni pre-creștinii? Evreii sunt pre-creștini. Asta înseamnă că sunt păgâni? Toți profeții lor sunt și ai noștri. Noul Testament îl înțelegem prin Vechiul Testament. Cine sunt "păgânii" atunci? In vorbirea populară românească găsim expresia "e păgân la suflet", adică omul respectiv e rău, crud, nemilos, fără de inimă. Dar această caracteristică a "păgânismului" nu o putem extinde, ca o etichetă de eprubetă, tuturor popoarelor ce au trăit înainte de Hristos, sau, fiind contemporani cu noi, se închină lui Buda sau Mahomed.

Aceasta este lecția pe care ne-a predat-o Eliade. Căutarea în tot veterotestamentarul universal a semințelor divine, mai mult sau mai puțin ca exprimare, a Lotusului Sfânt pe care Claudel îl descrie ca Potir al lumii.

Etnologii care văd în teologie numai "Doamne miluiește" ne-ar face un serviciu să ne lase în pace cu naivitățile lor. Inainte de Eliade, a fost Sfântul Vasile cel Mare (330-379). A studiat la cele mai vestite universități ale Atenei. In "Cuvântul către tineri" respectă Vechiul Testament al Eladei, dar îi îndeamnă pe tineri să selecteze lecturile, așa cum albina merge din floare în floare.

Inaintea lui, Justin Martirul și Filosoful (100-165) decapitat în timpul lui Marcus Aurelius; în căutarea Adevărului, nu a fost filosofie pe care să nu o îmbrățișeze. In cele din urmă a găsit-o. Cea a Logosului din Ioan. El vorbește de un "logos spermatikos" pe care îl găsim la toate popoarele lumii în drum spre Logos.

Inaintea lui, Pavel din Tars (5-67) nu respingea pe "păgâni". Fusese dușmanul numărul unu al creștinilor. Om de o educație rară, studiase sub cei mai străluciți profesori. După convertirea miraculoasă în care i se arată Iisus în drumul Damascului (ce admirabilă piesă Strindberg, părintele teatrului modern, a scris sub titlul "Drumul spre Damasc"!) nici el nu face tabula rasa ca etnologii noștri.

El vede în toți frați. Toți suntem fiii aceluiași Părinte, ai aceluiași "lieber Vater". El nu vorbește de "păgâni", ci de oameni. Intrebat fiind ce crede de cei care nu au cunoscut Legea, pot aceștia să se mântuiască? Răspunsul a fost în acordurile "simfoniei a IX-a" de peste veacuri. Cei care nu au Legea, din "fire" fac ale Legii. Toți suntem frații aceluiași "lieber Vater".

In acest context putem înțelege profunzimea "pnevmatosfericului" pe care Horia Stamatu îl exprimă ca "philadelphie" între Dafin și Afin cu implicațiile soteriologice. Dăruire totală în dragoste. Ridicarea conceptului de frate-om la cel de frate-Dumnezeu, care pentru om, și întrupat ca frate al lui, a purtat Crucea.

Gândul mă duce după tipizarea simbolului, ce o găsim în Isaac, la alte Vechi-Testamenturi ale lumii.

Să ne oprim la mitul lui Alcestis. Il găsim în Euripide. Admetus, soțul ei, trebuia să moară. I se spune că dacă va găsi pe cineva să se substituie morții, în locul lui, va rămâne viu. Părinții, înaintați în vârstă, refuză. Prietenii care și-ar fi dat viața pentru Admetus pe câmpul de luptă văzându-l bolnav îl părăsesc. Alcestis acceptă soarta. Se oferă jertfă ca simbol al iubirii. Admetus coboară din patul morții și Alcestis urcă în el. Iși dă duhul. Apare Hercule. Moartea nu poate să îl ia. Hercule a fost mai puternic.

Subiectul dramei lui Euripide a fost un izvor de inspirație pentru artiști. La scriitorii români cel care a excelat a fost Dan Botta. Faptul că poetul nostru a ales această temă, a jerftei pentru celălalt, fiind vorba de un mare poet la nivelul geniului creator de mituri, înseamnă că Românii fac parte dintre aceia care dau mare preț ideii și actului de jertfă.

Străinii care au luat tema după Euripide au fost Hans Sachs, Wieland, Alfieri, Hofmansthal, Wilder, Milton (într'ún sonet soției decedate face aluzie la Alcestis), iar J.R.Lowell scrie un poem intitulat "Păstorul Regelui Admetus". In muzică tema a fost pusă de Handel, Lully, Gluck.

Un alt mit antic al fraților dioscuri s'a metamorfozat în viitoarea Europă creștină, devenind un mit al "iubirii fraterne", al "fidelității", al puterii de "jertfă totală."

Creștinismul a iradiat enorm pnevmatosfericul ca philadelphie și în-omenie theandrică, iar încercarea comunistă de a-l șterge de pe fața lumii, prin "repăgânizarea" tradițiilor, este neînchipuit de tenace, consecventă și perfect sistematizată.

"Omul de Piatră" ne-a amintit ceva fundamental: rostul "culturii" este de-a păstra, de-a "transmite" și de-a "fructifica" neîncetat via conștiință a "ființei umane ca atare". Aceasta este "umanitatea omului" care în lumea noastră creștină își găsește cea mai înaltă confirmare în capacitatea de jertfă pentru binele "fratelui"; și "frate" este tot aproapele.

Orice estetică nu poate fi decât în serviciul acestei umanități a omului, cu deosebire într'o vreme ca a noastră, în care așa cum spunea marele filosof al secolului XX, trăim "cea mai cumplită răzvrătire a omului împotriva lui însuși". De aceea reducționismul ideologic dela Est, unde umanitatea omului este arsă cu vitriol și apă tare, după cum și reducționismul "estetist", nu aduc decât negări ale ființei umane. In aparență inocent, reducționismul estetic opus reducționismului ideologic ar lupta împotriva celui ideologic, dar în realitate este ceva ca sticla în comparație cu lumina, și nu e decât tot un primitivism deghizat. □

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

David B. Funderburk

PINSTRIPES AND REDS

American Ambassador Caught Between the State Department and the Romanian Comunists. 1981-1985

With a Foreword by Congressman Philip M. Crane

SELOUS FOUNDATION PRESS WASHINGTON, D.C.

Am avut privilegiul să-l întâlnesc pe ambasadorul american David Funderburk de multe ori și de fiecare dată am fost plăcut impresionat cu intregitatea și franchețea sa. Intotdeauna politicos și în general rezervat, profesorul Funderburk își susținea calm și obiectiv punctul de vedere de așa manieră încât rareori mai trebuia adăugat ceva. Ca Român, reporter și profesor am așteptat cu nerăbdare apariția cărții. Deși anticipasem conținutul lucrării, Funderburk m'a surprins din nou cu stilul și integritatea sa mai devreme menționată.

Folosind un stil concis, aproape gazetăresc, abordând o atitudine factuală nespeculativă, cartea este complet documentată și oferă o lectură extrem de utilă. Personal, am găsit-o cu atât mai interesantă cu cât am întâlnit și cunoscut o bună parte din personajele menționate, în timp ce multe alte personaje sunt de talie națională și internațională și deci cunoscute tuturor. Indiferent de aceasta, lucrarea este extrem de revelatoare și strict necesară fiecărui Român preocupat de soarta tragică a României și de cursul politicii oficiale dintre Washington și București. Cred că alături de cartea fostului general Ion Mihai Pacepa, lucrarea reprezintă cea mai bună sursă de informații și elucidare disponibilă la ora actuală în Occident. Cred de asemenea, și mai ales sper, că ambele lucrări vor contribui substanțial la elucidarea politicienilor americani și demascarea regimului Ceaușescu.

După cum ilustrează subtitlul cărții, Un Ambasador American prins între Departamentul de stat și comuniștii români, principala ipoteză a autorului este că între guvernul Statelor Unite, reprezentat de elita conducătoare a ministerului de externe, și actuala conducere comunistă dela București, a existat (și probabil încă există) o înțelegere subterană și o convergență de interese. Pe de o parte, Ceaușescu a vrut să lase impresia de naționalism și independență de Moscova în afaceri externe, și deci a avut nevoie de sprijinul Americii. Pe de altă parte, Departamentul de Stat din Washington, a încercat să demonstreze că independența lui Ceaușescu ar fi reală, și în consecință ar fi în interesul Statelor Unite să-l ajute să se rupă de Moscova... După stabilirea acestor parametri iluzorii având în vedere poziția geo-politică a României, atât regimul Ceaușescu cât și Departamentul de Stat au respins orice argumente or opinii care dovedeau contrariul.

In calitate de profesor, cercetător, și autor, Funderburk este foarte familiar cu România și problemele românești. Inainte de a fi numit ambasador, el a lucrat și studiat în România unde și-a făcut prieteni și relații sociale și profesionale. Funderburk a învățat totodată limba română și a scris o teză de doctorat cu subiect românesc. Deși a fost numit ambasador politic de președintele Reagan în 1981, nefiind diplomat de carieră, Funderburk cunoștea România mai bine decât mulți diplomați americani. Realitatea politică și socială pe care a găsit-o la București a fost însă totalmente contrară imaginii creată de presa română și occidentală. Incercând să scoată la lumină adevărul, nedorit de cercurile oficiale din Washington și București, noul ambasador a fost curând izolat, ignorat, și chiar incomodat de cele două capitale.

Faptele de netăgăduit și documentele menționate în carte sunt de-a dreptul zguduitoare. Cu admirabila și profunda sa înțelegere pentru cultura românească și pentru comunism, precum și ca urmare a interesului său uman și creștin pentru semeni, Funderburk nu a putut fi nici cumpărat și nici înșelat de aparențe. Treptat, el a pătruns întreaga durere a poporului român, a ajuns să înțeleagă cinismul crud și despotismul fără limite al regimului Ceaușescu, și a rămas perplex în fața politicii Departamentului de Stat. De fapt, chiar în prima pagină a cărții, autorul afirmă că Departamentul de Stat neglijează interesele Americii, favorizând o politică de internaționalism și compromis cu comuniștii.

Ambasadorul Funderburk trasează actuala politică a Statelor Unite față de Europa de Est la perioada Kissinger, când a fost inventat termenul de "diferențiere" între țările Est europene pentru a răsplăti independența și depărtarea... de Moscova. In perioada în care domnia sa a funcționat ca ambasador, corifeul continuării acestei linii a fost Laurence Eagelburger, fost ambasador la Belgrad și ulterior sub secretar de stat înainte de a se pensiona. Atât Eagelburger cât și mulți alți "elitiști" din ministerul american de externe, s'au făcut luntre și punte să dovedească chipurile că România duce o politică independentă și deci merită ajutor economic și politic.

Incercând să arate că numai liderii comuniști români și Uniunea Sovietică profită de pe urma acestei politici, în timp ce Românii sunt persecutați iar drepturile omului sunt grav încălcate, Eagelburger i-a trimis o telegramă confidențială în care îl avertiza textual să înceteze cu problemele drepturilor omului și emigrării (p. 135).

Funderburk l-a întâlnit pe Ceaușescu în diverse ocazii, l-a studiat cu atenție, și a făcut una din cele mai bune descrieri ale acestui despot-dement. Smecher, inteligent, sângeros și răzbunător, Ceaușescu pare să aibă un asemenea orgoliu încât nu se lasă comparat decât cu Dumnezeu. Autorul amintește că în prezent, deși bătrân și aparent bolnav, Ceaușescu este nebunește pornit să distrugă întregul patrimoniu cultural românesc. Intre altele, el a pornit o campanie furibundă de distrugere de biserici, de parcă Dumnezeu Atotputernicul ar fi principalul lui dușman. Ceaușescu a distrus totodată vechiul centru al capitalei române, unde ridică o construcție grotescă menită să devină centrul civic al României comuniste.

In spatele perdelei de fum a naționalismului și independenței, Funderburk precizează textual, "Ceaușescu și gașca lui (his gang), maeștri ai dezinformării și conspirației", (p.161) nu au făcut nimic altceva decât să înșele Vestul și să reprime crud poporul român redus aproape de scalvie. Lipsa de libertate și demnitate umană, scrie autorul la pagina 65, se reflectă într'un spirit înfrânt și totală disperare. In timp ce guvernul comunist român încălca toate promisiunile și contractele cu Statele Unite transferând Uniunii Sovietice tehnologia modernă oferită de America, numeroși reprezentanți americani admirau public "curajul" lui Ceaușescu și politica sa externă. Aproape nimic nu a fost spus, continuă fostul ambasador la pagina 25, pentru a dezvălui politica diabolică a lui Ceaușescu deoarece nu ar fi fost diplomatic să te porți astfel cu "prietenii."

Prins între birocrația din Departamentul de Stat, regimul sinistru impus de Ceaușescu în țară, și suferințele de nedescris ale poporului român, Funderburk a demisionat din post în 1985. Ulterior, a scris articole de presă, a depus mărturii și a ținut nenumărate prelegeri despre experiența sa tristă în România. L-am ascultat personal la diverse conferințe în Carolina de Nord și m'a înlăcrimat să văd cu câtă asiduitate denunță fostul ambasador chinurile groaznice la care supune regimul Ceaușescu poporul român. Recomand insistent cartea lui David Funderburk tuturor celor care vor să înțeleagă mai bine politica Statelor Unite față de România, față de Europa de Răsărit și față de comunism. Este dureros să vezi că lideri americani în care ne punem mari speranțe au făcut rând la ușa lui Ceaușescu pentru a-și exprima admirația și a-l asigura de sprijinul Washingtonului.

Este greu de spus dacă mărturia ambasadorului David B. Funderburk va influența ori modifica politica Departamentului de Stat față de regimul Ceaușescu, deși în ultima vreme se remarcă o răceală între Washington și Ceaușescu. In încheiere doresc să traduc ultimul paragraf al cărții domnului Funderburk:

Intr'o zi întreaga istorie a mizeriei, suferințelor și morții sub regimul comunist va ieși la lumină. Americanii vor acuza grupul elitiștilor din Departamentul de Stat pentru perpetuarea unei politici rău concepute care amenință Statele Unite și nu ajută cu nimic popoarele captive. Atunci, primejdia sclaviei comuniste și a expansiunii sovietice se va arăta goală, să o vadă toată lumea. Intre timp însă, este datoria noastră să slăbim și să distrugem legătura dintre conducerea Departamentului de Stat și regimurile comuniste din Europa de Răsărit cum este regimul comunist din România. □

Nicolae DIMA

Father Jerzy Popieluszko

"DRUMUL CRUCII MELE"

Recent în editura Regnery din Chicago, a apărut o carte de predici a preotului polonez, martirul Jerzy Popieluszko, în traducerea lui Michael J. Wrenn.

In cuvântul de introducere la susnumita lucrare, Edward R. Kantowicz spune că martirajul preotului Popieluszko de către agenții partidului comunist reprezintă "un act de o semnificație deopotrivă religioasă și politică - reflectă istoria melancolică, dar și dramatică a Poloniei ".

După cum se știe, Jerzy Popieluszko, sfințit ca preot de Cardinalul Wyszynski, a fost ucis mișelește la 19 Octombrie 1984 de către agenți secreți ai comuniștilor polonezi.

Predicile tipărite acum și în limba engleză sub titlul "The way of my Cross" (Drumul Crucii mele) au fost mai întâi înregistrate pe casete și au circulat din mână în mână în Varșovia și în toată Polonia.

Colecția de față mai cuprinde rugăciuni, poezii relgioase și citate din Scripturi, adică o parte din sursele de inspirație și de curaj ale întregii mișcări "Solidaritatea".

De asemenea, toate aceste fragmente spirituale întregesc profilul moral și duhovnicesc al acestui brav tânăr preot polonez, până mai ieri necunoscut, iar astăzi martir internațional.

Mai mult, scrierile reflectă gândirea și aspirațiile noii generații sătule de promisiunile ateismului, generație care încet, încet se întoarce la Creștinism, pecetluind cu sângele jertfei credința în Dumnezeu.

Cartea "Drumul Crucii mele", a preotului martir Popieluszko este un document viu al falimentului propagandei de zeci de ani a regimurilor comuniste, care dacă nu au putut să ucidă sufletul tinerilor, trec la soluția disperată a uciderii trupului.

Predicile din susnumita lucrare pot fi o sursă de inspirație și pentru "solidaritatea românească", mai ales acum, când și la noi a început pârjolul. □

Cronicar

ANTOLOGIE PASCALĂ
editată de
Zahu PANĂ

IN UNUM DEUM

Sub pământ apele se întorc din călătorie;
Intunecate, ca începutul lumii, curg
Către lacuri adânci și fără amurg,
Unde aruncă'n cumpăna străvezie

Imaginile agonisite pe drum.
Turnuri răsturnate, palide coarne de taur,
Chipuri rotunde ca banii de aur,
Pasări cu pene de fum.

Ca vocile din vis, tăcută,
Apa-și descarcă avutul sub peșteri.
Clarul de lună se face argint. Aceiași meșteri
Topesc în aramă frunza din toamna trecută.

Ochii fecioarei oglindiți lângă dud
Iau calea safirelor, pe o altă undă.
Lacrima plânsă va pleca să se-ascundă
In scoica sonoră a unei mări din Sud.

Iar roza va crește dintr'o seară roză...
Numai chipul lui Dumnezeu, prezent și ascuns,
Rămâne veșnic fără răspuns
In sumbra metamorfoză.

Vintilă HORIA

CÂNTEC DE BUCURIE

O ceruri largi când totul meu iubea
soarele veșnic își vărsa potirul
și-i mulțumeam în lacrimi. Mirul
ardea lucind pe fruntea mea.

Un sbor eram prin ierburile'n jaruri
și m'adăpam din focul lor lichid.
O, bucurii! Străfunduri ce-și deschid
săltând ascuns fântânile de daruri!

Si pasările'n ceruri mă chemau
pre nume: "Vină Caranice!"
Si razele mă'ncununau cu spice
și multe crengi în flori mă salutau.

Si toate mă'mbiau iubind. Iar eu
treceam aprins de râset și uimire
ca soarele de tânăr, ca un mire
purtat pe palmele lui Dumnezeu.

Si-atât de plin și cald mă'nvinse firea
că m'am oprit sub largul ei sărut
și-o clipă, brațele'ntinzând, am vrut
să strâng la piept nemărginirea.

-O, spații largi când totul meu cânta,
când beat pluteam pe parfumate șesuri
și strălucind, aprinsă de'nțelesuri
Italia râzând mă'mbrățișa.

Si'n dulcea lumii glorie florală
pierdut atunci, genunchii mi-am plecat:
prelung, prelung am plâns, am adorat
sub boltă'n luminoasa catedrală.

Nicolae CARANICA

HRISTOS A ÎNVIAT

Si iată miezul nopții de stele'mpodobit;
Un sunet lung s'aude, pământu'n el vuiește,
Adânci puteri îl mișcă, izbindu-l. Zguduit,
Mormântul se deschide: Scriptura se'mplinește.

Lumini lucesc la gura mormântului deschis,
Intunecimea piere o clipă'n toată firea...
Hristos învie!... Paznici, să fie vouă vis,
Lumina vă orbește, v'a înlemnit unirea!

Lumină din lumina cerescului cuprins
Lucește-acum pe chipu-i, 'l înaltă biruința,
Si, lepădând pământul, îl lasă foc nestins
Pe calea mântuirii: nădejdea și credința.

Cu moartea Sa, pe cruce murind nevinovat,
Ne-a dat El nouă pildă a marei jertfi de sine;
Cu moartea Sa pe moarte călcând a înviat
Spre învierea vieții în faptele de bine.

Cântați cu bucurie Acelui ce-a scăpat
Pe om și omenirea de moarte sufletească.
E Paștele! Viață! Hristos a înviat!
Iubire între oameni și pace să domnească.

Al. MATEEVICI

LA PAȘTI

Astăzi în sufragerie
dormitau pe-o farfurie,
necăjite și mânjite,
zece ouă înroșite.

Un ou alb, abia ouat,
cu mirare le-a'ntrebat:
-Ce vă este, frățioare,
Ce vă doare?
Nu vă ninge, nu vă plouă,
stați gătite'n haine nouă
parcă, Dumnezeu mă ierte,
n'ați fi ouă...
-Suntem fierte!
Zise-un ou rotund și fraise
lângă pasca de orez.
și schimbându-și brusc alura,
toate-au început cu gura:

Pân'la urmă tot nu scap!
-Ne gătește de paradă.
-Ne ciocnește cap în cap
și ne svârle coaja'n stradă...
-Ce rușine!
-Ce dezastru!
-Preferam să fiu omlet!
-Eu, de m'ar fi dat la clocă,
aș fi scos un pui albastru...
-Si eu, unul violet...
-Eu, mai bine-ar fi să tac:
așa galben sunt, că-mi vine
să-mi închipui că pe mine
m'a ouat un cozonac!..

G. TOPÂRCEANU

POPAS SCURT

Voi nu mă așteptați. Si am răsărit
ca un strigoi bătrân în nopți de basme.
Mi-i trupul rană crudă și miasme
căci vin de pe-un meleag nelegiuit.

In ochi îmi ard lumini din alt târâm
și'n palme semne roșii de piroane;
mi-i gura mucezită prin cotloane
și-am țepi pe trup, ca ramul de salcâm.

Deși cuvânt cu vorbe ca și voi
tot nu puteți să-mi înțelegeți gândul.
In lumea de unde vin e altul rândul
căci alte legi domnesc printre strigoi.

Noi ne hrănim cu rădăcini și lut,
dormim pe rogojină de cucută,
vorbim din ochi căci gura ni-i cusută
cu sârma despletită dintr'un cnut.

Pereții criptei ni-i pictăm cu gând
și scriem cronică din ștreang și lanțuri;
ne ridicăm pe cârji din gropi și șanțuri
când biciul mușcă fruntea șuerând.

V'am fost odată drag, când eram viu
și-ați vrea din nou să fiu ca altădată
și plângeți în năframă'ndoliată
dar glasul meu răsună în pustiu.

E Paște pentru voi. Si ați răpus
cântând, cel mai de frunte miel din turmă;
mă credeți cel plecat cu ani în urmă
și nu vedeți că's umbra celui dus.

D. BACU

ECTENIE

Sunt singur Doamne și mai port în os
neascultări din primul păcătos
și mă întreb sub cerul larg, deschis:
Mai pot spera un loc în paradis?
Va mai ajunge până'n fundul grotei,
ofranda de pe muntele Golgotei?

Sunt humă Doamne și nisip pisat
și'n fiecare boabă, un păcat
durat în vreme, munte, de termite.
Sunt plânsul nesecat din stalactite!
Tu, care'nmoi și viscolul și piatra,
trezește-mi focul și'ncălzește-mi vatra!...

Adast după o rază de lumină
(mai dulce decât mierea din grădină)
răsfrântă'n mine, undă de culoare
ca cerul când s'aprinde în izvoare,
chiar de mi-i da de fiecare greș,
pe trup, rodire coaptă de cireș...

Zahu PANĂ

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

CICERONE IONIŢOIU, REZISTENŢA ARMATĂ A ROMÂNILOR ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI 1944-1960

Editura CORESI, Nicolae CONSTANTINESCU, 216 p.

——Matei CAZACU——

Dl. Cicerone Ioniţoiu, secretar general al Partidului Naţional Tărănesc din exil, este astăzi unul dintre cei mai fecunzi autori de lucrări din istoria contemporană a României: cele trei masive volume din -Morminte fără cruce- (un al patrulea este în pregătire), Persecuţia Bisericii din România- Cartea neagră a României, scrise singur sau în colaborare, sunt tot atâtea dovezi ale unei activităţi rodnice. Realizate în condiţii materiale dificile, pornind dela experienţe personale pentru care autorul a trebuit să intervieweze zeci şi zeci de martori, cărţile amintite şi altele anunţate, sunt o încercare demnă de toată lauda pentru a salva dela uitare dramele, nenumăratele drame prin care au trecut două milioane de oameni în cele peste patru decenii de dictatură comunistă în România. Acestor 2 milioane, cifră ce priveşte numai arestările, li se adaugă sutele de mii şi milioanele de rude ale victimelor, soţii disperate, copii ce nu-şi puteau continua studiile în mod normal, rude şantajate în fel şi chip, prieteni obligaţi să se lepede de cei arestaţi, conştiinţele siluite, vocile astupate, talentele irosite. Atât de copleşitoare ne apare această tragedie ce s'a abătut asupra României în numele realizării "paradisului terestru", al "viitorului radios", încât nu te poţi împiedica să-ţi pui întrebarea: cum a putut poporul român să îndure o astfel de teroare fără a se revolta, cu cuvântul sau cu arma, aşa cum au făcut muncitorii din Berlinul de răsărit în 1953, Ungurii în 1956, Polonezii în 1956, în 1971 şi apoi în 1979 şi anii următori, Cehoslovacii în 1968?. Această idee "falsă" a pasivităţii şi resemnării Românilor, pasămite traumatizaţi de participarea lor la război alături de Germania nazistă, această teorie a lipsei de curaj fizic, comparată cu epoca fanariotă, nu rezistă unei analize atente. Mai întâi, Românii au luptat cu arma în mână împotriva comunismului în două ocazii importante: campania din Ungaria din 1919 şi războiul din Răsărit din 1941-1944. In ambele cazuri, România fusese victima unor agresiuni şi în ambele cazuri ea şi-a apărat cu arma în mână nişte teritorii cu o populaţie majoritar românească.

Insă rezistenţa armată împotriva comunismului fie el sovietic sau românesc, nu s'a oprit aici. Ea a început în mod spontan încă din 1944, prin atentate şi asasinate de ofiţeri sau soldaţi ruşi ca răspuns la violuri, jafuri şi arestări. După impunerea la cârma ţării a guvernului Petru Groza comunizarea ţării s'a accelerat şi tot astfel şi replica dată de rezistenţa armată. Trebue precizat că primii care au luat armele au fost militarii de carieră, oamenii care făcuseră războiul din Răsărit dar şi din Apus şi care experimentaseră pe pielea lor "frăţia" de arme româno-sovietică: ofiţeri români arestaţi în mod arbitrar şi expediaţi în Rusia (ca şi cei 130.000 de prizonieri luaţi de Ruşi imediat după 23 August 1944); trupele trimise în mod sistematic în linia întâia, la asaltul masivelor muntoase, la asediul fortăreţelor bine întărite; umilinţele de tot felul pe care le suportau soldaţii români chiar şi după reîntoarcerea în ţară; reforma agrară din Martie 1945 făcută repede, pe model sovietic (acelaşi ca şi în Germania răsăriteană, Bulgaria şi Ungaria) în absenţa soldaţilor aflaţi pe front, etc. Toate acestea, conjugate cu anarhia bine calculată din interior care avea ca scop destrămarea aparatului administrativ şi politic şi transformarea lui într'un instrument al dictaturii comuniste, au dus la fuga în munţi şi la crearea primelor grupuri de partizani, dintre care cel mai important a fost în ordine cronologică, grupul Sumanelor negre-, ai cărui şefi, judecaţi şi condamnaţi în Noembrie 1946, erau generalul Aurel Aldea, fost ministru de interne în guvernul C. Sănătescu, Gavrilă Olteanu, fostul conducător al Gărzilor Iuliu Maniu (care a reuşit să se sinucidă în închisoare, în timpul anchetei), Ilie Lazăr şi Cornel Pop, membri marcanţi ai P.N.T.-ului, Vintilă Brătianu şi Mihai Fărcăşanu (ambii PNL) reuşiseră să fugă din ţară înainte de a fi arestaţi. In fond procesul -Sumanelor negre- a fost o înscenare a comuniştilor care au încercat să amalgameze diferite personalităţi sub o denumire comună, metodă tipică comunistă.

O rezistenţă armată organizată a fost posibilă însă numai începând din 1949 când brutalităţile comuniste în campania de colectivizare a agriculturii au exasperat ţărănimea care a început să se răscoale în mod spontan împotriva cotelor obligatorii, să ajute cu alimente şi informaţii pe partizani şi, în sfârşit, să furnizeze o bună parte din oameni care, aidoma haiducilor, luau calea codrului pentru a duce o viaţă liberă.

Trebuesc deosebite deci acţiunile spontane ale ţăranilor, exemplu Bihorul în 1949, Băişoara (Apuseni), Vrancea şi Nordul Dobrogei în aceeaşi vreme, pentru a da numai câteva exemple, şi lupta organizată a partizanilor în munţi cum au fost grupele din Banat, Făgăraş (versantul nordic şi sudic), adevărate "voievodate libere", Maramureşul şi Bucovina.

Cicerone Ioniţoiu a reuşit să reconstituie, pe cât a fost posibil, componenţa grupurilor de partizani, regiunea în care acţionau precum şi faptele lor mai cunoscute, în sfârşit suprimarea lor de către armată şi securitate. Metoda autorului a fost cea cronologică şi geografică. Pentru a prezenta ascultătorilor noştri o imagine cât mai fidelă a rezistenţei armate româneşti, noi vom încerca o reconstituire tematică.

Mai întâi, cine erau partizanii? Ei bine, ei reprezentau toate păturile sociale din România, cu predominare ţărănimea. Sefii grupelor de partizani erau însă, aproape fără excepţie, ofiţeri sau intelectuali: să amintim pe generalul Aldea, pe coloneii Ion Uţă (Banat), Dabija (Apuseni), Blidaru (Maramureş), fraţii Domăşneanu (Banat) şi Gheorghe Arsenescu (versantul sudic al Făgăraşului), Toma şi Petre Arnăuţoiu (Făgăraş), sublocotenentul Jenică Arnăutu (Bucovina), avocatul Spiru Blănaru (Banat), funcţionarul Ion Tănase (regiunea Arad-Timişoara), notarul Gheorghe Ionescu (regiunea Teregova), şi alţii. Si era şi natural să fie aşa, deoarece era vorba de comanda unor grupuri înarmate care trebuiau să aibă o tactică şi o strategie, depozite, ascunzători, informatori etc. Mulţi erau membrii PNT şi PNL angajaţi alături de legionari şi chiar de oameni fără trecut politic, preoţi, doctori şi muncitori, studenţi şi elevi.

Chestiunea armelor este şi ea importantă. O bună parte din ele provenea din armamentul de război ascuns de grupuri de ofiţeri în munţi pentru a servi în caz de conflicte cu comuniştii şi cu Ruşii. Astfel de depozite fuseseră făcute de colonelul Gheorghe Arsenescu, de un grup de ofiţeri din garda regală dela Sinaia, de ţărani care le luau din depozitele abandonate de Nemţi sau de armata română, ba chiar şi de Ruşi. Cazul cel mai extraordinar a fost însă cel al unei organizaţii de rezistenţă din regiunea Huşilor care dispunea de un tanc nemţesc "Tigru" în perfectă stare de funcţionare ascuns într'o căpiţă de fân! Alături de armamentul de război, se adăugau armele de vânătoare şi de colecţie, folosite şi ele de oameni. Mai rar era vorba de arme paraşutate din străinătate din Germania în 1944, de exemplu. Prin legile emise după 1945, comuniştii au obligat populaţia să predea armele şi aurul, tocmai pentru a o dezarma pe toate planurile şi a o face astfel mai vulnerabilă. Cantităţile de arme confiscate, chiar şi cele de colecţie, au fost enorme şi totuşi se mai găseau depozite clandestine, ca cele ale ţăranilor din Vrancea luate din cazematele abandonate fără luptă de pe linia Focşani-Nămoloasa-Galaţi.

Arme se mai procurau şi cu bani, de aceea un grup restrâns a atacat la 17 August 1947 Casieria centrală a Gării de nord unde a găsit nu mai puţin de 15 milioane de lei stabilizaţi: era doar o picătură de apă în comparaţie cu spolierea pe care au realizat-o comuniştii prin reforma monetară din 15 August 1947. Grupul condus de Ionuţ Stoica şi-a putut astfel procura arme şi a trecut chiar la cumpărarea unor imobile destinate să devină adăposturi pentru partizani. Cu bani se puteau cumpăra şi acte false, informaţii, care permiteau şi ele procurarea de arme cum a fost cazul grupului lui Arsenescu la Câmpulung Muscel unde a ridicat din gară un vagon întreg de uniforme militare şi arme.

Cu vremea însă, chestiunea armelor şi a muniţiilor a devenit acută, mai ales că după 1948 armata română a trebuit să renunţe la armamentul ei antebelic, cehoslovac în general, şi să adopte arme ruseşti, cu alt tip de muniţii, ceea ce îngreuna procurarea celor vechi şi obliga la adoptarea celor noi.

Odată armele procurate, grupele de partizani îşi alegeau o regiune de acţiune, în general în munţii Făgăraş, Banat, Maramureş, dar şi în oraşe şi sate. Unii erau activi în apropierea locurilor lor de baştină, alţii alegeau locuri greu accesibile pe care le cunoşteau graţie experienţei pe teren. Satele din Vrancea au adoptat o soluţie pe cât de originală, pe atât de eficace, descrisă de Vasile Gurău şi reluată de Cicerone Ioniţoiu. Aici, şefii erau fraţii Ionel şi Gheorghe Paragină, care creaseră două grupe de vârstă, bătrânii, adică cei trecuţi de 40 de ani, şi "tinerii", adică conducerea propriu-zisă a Frăţiei din Vrancea. Cele două grupuri se instalaseră în bordeie săpate în pământ, pe o vale a munţilor Vrancei, bine camuflate într'o pădure deasă de molizi. Ascunzişurile aveau mai multe ieşiri şi în interior aveau locuri de dormit, tranşee şi un bogat depozit de armament.

In alte cazuri, cele mai dese, partizanii se adăposteau în peşteri şi mai rar în cabane şi case din sate unde erau în pericol de a fi arestaţi.

Hrana era o problemă centrală, atât vara cât mai ales, iarna, când partizanii erau imobilizaţi în ascunzători, nu îndrăzneau să iasă pentru a nu lăsa urme pe zăpadă, şi nici foc nu făceau pentru a nu fi trădaţi de fum. Aici interveneau ţăranii, mai ales ciobanii în munţi, dar şi femeile şi copiii care duceau pâine şi alimente, fie direct oamenilor, fie le lăsau în anumite puncte precise. De multe ori, vara în special, partizanii confiscau alimentele dela cabane, dând în schimb un bon de rechiziţie cabanierilor.

Medicamentele erau cel mai greu de procurat.

Acţiunile partizanilor erau foarte variate şi îmbrăţişau o gamă largă. Cele mai simple, şi numeroase, erau cele de pedepsire a membrilor de partid şi subofiţerilor de jandarmi din sate care se purtau rău cu populaţia. Mulţi zbiri locali au fost bătuţi ba chiar împuşcaţi pentru faptele lor, însă aproape întotdeauna după ce fuseseră avertizaţi direct sau indirect. Prima pedeapsă, şi cea mai răspândită, aplicată comuniştilor era obligaţia de a înghiţi carnetul de partid cu coperţi de carton presat, greu de mestecat şi de digerat. Printre victimele partizanilor să amintim şi pe anti-eroul Lazăr Cernescu, imortalizat de poezia comunistă sub numele de Lazăr dela Rusca, aprig luptător pentru colectivizare. In realitate, precizează Cicerone Ioniţoiu, "Lazăr Cernescu, un ţigan comunist din comuna Rusca, investit cu "putere populară", îşi bătea joc de locuitorii comunei; a fost prins în drum spre comuna Domaşna. Tiganul era informatorul plutonierului Joviţă. Dus în pădure, a fost judecat de oamenii colonelului Ion Uţă. Executarea s'a făcut într'o peşteră." (pag.61) Era în Ianuarie 1949.

In afară de presiunea constantă pe care o exercitau asupra comuniştilor dela sate, partizanii aveau şi proiecte mai ambiţioase: astfel, în Martie 1949 trebuia să izbucnească o revoltă în oraşele Timişoara şi Arad, revoltă ce nu a mai avut loc din cauza arestării partizanilor. Alţii pregătiseră atentate în Bucureşti, împotriva tribunei oficiale la o manifestaţie de 1 Mai sau, în 1947, împotriva Parlamentului. Au fost atacate şi posturi de jandarmerie şi trenuri, camioane şi grupuri de soldaţi ruşi.

In general însă, odată ce erau localizaţi într'o regiune, partizanii erau obligaţi să treacă la defensivă din cauza enormelor desfăşurări de trupe de armată şi securitate. Metodele comuniste erau, desigur, cele folosite de Ruşi şi aplicate după 1917 în Caucaz şi Ucraina: mai întâi, identificarea grupurilor şi a conducătorilor; apoi, infiltrarea de agenţi, urmărirea oamenilor de legătură, a rudelor şi prietenilor. Venea apoi operaţia masivă cu trupe şi câini poliţişti, urmărirea în munţi şi lupta finală. In numeroase cazuri, cele mai multe, partizanii au fost localizaţi şi încercuiţi în urma unei trădări. Mulţi conducători au murit cu arma în mână, cum a fost cazul colonelului Ion Uţă, sau cel, dramatic, al avocatului Dimitriu în Făgăraş, astfel descris de C. Ioniţoiu:

"Tot în munţi a mai fost încercuit în ascunzătoarea lui avocatul Dimitriu, care refuza să se predea. Atunci Securitatea a adus pe mama lui, pe care au împins-o în faţă, strigându-i să se predea. O forţau şi pe dânsa să-l roage să se predea. Dar avocatul Dimitriu trăgea în continuare, în aşa fel să nu-şi împuşte mama. Când au fost aproape de el şi pentru a nu face vreo greşeală trăgând în mama lui, avocatul Dimitriu s'a împuşcat fără a se preda viu." (p.110) Mulţi alţii, rămaşi fără gloanţe s'au predat şi au fost torturaţi îngrozitor înainte de a fi judecaţi şi condamnaţi la moarte.

Un caz cu totul aparte este cel al colonelului Gheorghe Arsenescu care reuşise să se ascundă în Câmpulung-Muscel între 1952 şi 1960 într'o căsuţă modestă. A fost arestat în urma denunţului unui vânzător necinstit dela aprozarul local care şi-a câştigat astfel libertatea.

In general mişcarea partizanilor din România a fost zdrobită de comunişti în 1954-1956, însă nu e imposibil ca noi date să iasă la

Continuare în pag. 17

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

O NOUĂ REVISTĂ ROMÂNEASCĂ

EUGEN IONESCU: CUVÂNT ÎNAINTE

a g o r a

EUGÈNE IONESCO
Membru al Academiei Franceze

"SCRIEŢI ROMÂNEŞTE!"

Urez mult noroc AGOREI - revistă de cultură românească. Această revistă era absolut necesară. Cultura română şi literatura sa rămân vii prin ceea ce se poate numi diaspora.

Deci, cultura românească, literatura română nu se fac doar în interiorul ţării invadate, desfigurate, cu botniţa la gură. În timp ce cultura română din România a fost smulsă din rădăcinile ei spirituale, adevăratele rădăcini au putut fi transplantate dincolo de frontiere şi se pot întinde în lumea întreagă. De la Brâncuşi la Eliade, de la Cioran la Tudoran, nu voi mai cita atâtea alte nume ale altor reprezentanţi activi ai culturii noastre - poeţi, prozatori, pictori, sculptori de prestigiu, care nu contenesc să se manifeste ca purtători de cuvînt ai unei tragedii fără nume, ai unui popor ce nu poate fi înăbuşit, în ciuda încercărilor.

Literatura română, arta sa, nu se exprimă doar în diverse limbi străine, ci persistă în limba română, prin atâtea reviste şi publicaţii, impresionante prin calitatea unei limbi rămase intacte, deşi deformată şi din ce în ce mai impură în biata ţară îndepărtată, uitată parcă de tot universul. După cum spuneam, literatura română trăieşte mai departe prin propria ei limbă şi nu am decât să-l numesc pe Horia Stamatu, cu siguranţă unul din cei mai mari poeţi pe care i-a dat poporul său.

"Scrieţi româneşte", spunea marele Heliade Rădulescu, acum un secol, pe când româna modernă, adică limba şi literatura, începea să se constituie.

"Scrieţi româneşte" şi, binenţeles, scrieţi şi în alte limbi. Dar mai ales româneşte, pentru ca limba să nu piară.

Este indispensabil pentru viaţa şi spiritul "românismului" şi pentru ca poeme, eseuri, studii şi ştiinţă să răsară din rădăcinile adânci ale spiritului nostru.

AGORA

revistă alternativă de cultură

Redactor şef
DORIN TUDORAN

Redactor şef adjunct
MIHAI BOTEZ

Redactori
PAUL GOMA
MICHAEL RADU
VLADIMIR TISMĂNEANU

COLEGIUL DE REDACŢIE

EUGÈNE IONESCO Președinte de onoare	VIRGIL IERUNCA
ALAIN BESANÇON	MARIE - FRANCE IONESCO
MIHNEA BERINDEI	MONICA LOVINESCU
KAZIMIERZ BRANDYS	ION NEGOIŢESCU
MARTA CARAION	VIRGIL NEMOIANU
MATEI CAZACU	JULIANA GERAN PILON
MATEI CĂLINESCU	DANIEL PIPES
IOAN PETRU CULIANU	LUCIAN RAICU
MIDGE DECTER	JOZEF ŠKVORECKÝ
FRANÇOIS FEJTÖ	GÉZA SZÖCS
VICTOR FRUNZĂ	RENÉ TAVERNIER
ANDRÉ GLUCKSMANN	ION VIANU

COPERTA
IanDesign 1 & 2
IOAN HOREA

Căutaţi! Citiţi! Abonaţi-vă la AGORA!
Adresa redacţiei:
AGORA
C/O FOREIGN POLICY RESEARCH INSTITUTE
3508 Market Street, Science Center
Philadelphia, Pennsylvania 19104, USA

Preţul unui abonament anual (două numere):
$17 – pentru Statele Unite si Canada
$20 – pentru Europa Occidentală şi Australia

Abonamentele pentru România
G R A T U I T E !
Comandaţi abonamente pentru cei din ţară!

Manuscrisele trimise redacţiei spre publicare trebuie dactilografiate la două rînduri. Publicate sau nu, ele NU vor fi înapoiate.

REZISTENȚA ARMATĂ

Urmare din pag. 16

ivealà pe viitor. Ceea ce trebue reținut este că rezistența armată din România a avut forme variate de manifestare: dela difuzarea de manifeste la rezistența individuală, apoi la pedepsirea comuniștilor locali, până la crearea grupurilor de partizani și la ridicarea unor sate întregi (Vrancea, Babadag, Apuseni, Maramureș, Bihor). Lipsa de informații mai precise nu a permis lui Cicerone Ionițoiu un studiu mai aprofundat, imposibil de realizat în Franța. Pentru aceasta, ar fi trebuit deschise dosarele Securității și interogați supraviețuitorii, lucruri inimaginabile în ziua de azi.

Lucrarea se încheie cu trei capitole tratând despre evadarea colectivă dela Valea Nistrului din 1953, parașutajele din 1953 din Nordul Transilvaniei și din munții Apuseni, parașutaje trădate de spionul englez Kim Philby, și atacul legației române dela Berna (1955).

Adunată bucățică cu bucățică, din amintirile deținuților, din discuțiile cu supraviețuitorii, din pipăirea locurilor călcate și însângerate de acești martiri, sau din scrierile celor puțini care au putut mărturisi astfel, cartea lui Cicerone Ionițoiu reprezintă o pagină de curaj și eroism printre cele mai dramatice din istoria României. □

Matei CAZACU

In așteptarea viitorului buletin cititorii sunt rugați să ne precizeze prin comenzi titlurile operelor pe care le doresc

HYPERION
4 R, DU GEN.H.BERTIER
92.200 NEUILLY S/ SEINE
FRANCE

(1) Doresc să primesc buletinul asociației D-voastră în vederea achiziției:
☐ ocazionale periodice ☐
a cărților românești care m'ar interesa.
(2) Prefer lucrările:
☐ literare istorice ☐ științifice ☐
(3) Texte românești inedite putând interesa pe editori
☐ îmi sunt cunoscute nu-mi sunt cunoscute ☐
NUMELE.. SEMNATURA:
ADRESA..

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ŞI RESPONSABILITATEA ASOCIAŢIEI "HYPERION"

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

GÂNDURI DE STRĂIN PRINTRE STRĂINI

—Nicolae LUPAN—

Căci pe parcursul celor 14 ani de vieţuire zis occidentală n'a fost o zi ca ele, gândurile, să nu mă ducă înapoi la acel 5 Martie 1974 când, forţat de Ivan Bodiul, mi-am părăsit locurile străbune. De Bodiul, pentrucă el a fost acela care i-a dat "dezlegare" lui Lucinschi zicând: Du-că-se la mama dracului!" Deşi ar fi putut spune şi contrariul: "Lăsaţi omul în pace!" Si lăsat aş fi fost.

Dar tot răul cu binele lui. Mai ales la acest început de an de comemorare "rotundă": 70 de ani dela întregirea cea mare a neamului românesc. Un motiv în plus, deci de a mă gândi la toţi purtătorii basarabeni de simţire românească siliţi de vitregia muscalului să-şi găsească adăpost la fraţii de peste Prut. "Lux" pe care eu, de exemplu, nu mi l-am mai putut permite.

Căci ajunşi cu trenul de Sofia în Gara de Nord şi neavând legătură directă cu Viena, a trebuit să rămânem, nedeclaraţi, în casa ospitalieră a primului meu învăţător din viaţă. Si, slavă Domnului, vorba umoristului, "mămăliga comunistă" dela Bucureşti "n'a explodat". Pentrucă două zile şi două nopţi am fost înconjuraţi de Români basarabeni cu trup şi suflet. Basarabeni, a căror înţelegere şi patriotism curat confirmau odată în plus credinţa lui Zamfir Arbure că între Nistru şi Prut "sângele apă nu se face".

Zamfir Arbure care din cei 85 de ani câţi i-a trăit, 60 îi consacrase revenirii Basarabiei la Patria-Mamă. Ca spre sfârşitul vieţii, bolnav şi neputincios, să scrie în lucrarea sa "Temniţă şi Exil": "Amici în România eu unul n'am şi n'am avut; legături de prietenie cu nimeni nu mă leagă. Altfel a fost viaţa mea în Basarabia... Acolo memoria îmi aminteşte că am fost încurajat de o mulţime de oameni vii, legaţi de mine printr'o muncă comună, prin suferinţe comune şi scop comun..."

Nu întâmplător, probabil, la moartea lui Arbure, în 1933, marele Iorga scria: "Memoriile pe care le-a publicat (el) arată cât de trainice rămăseseră la dânsul amintirile unor zile în care era o înălţare a cugetelor şi o curăţie a inimilor spre care râvnim în zadar astăzi, noi care îmbătrânim..."

Iar prin prisma gândurilor pline de decepţie arbureană, pur şi simplu, m'a zguduit imperativul lui Tudor Bompa din Canada care îmi scrie: "Să ai în vedere că foarte mulţi Români nu prea ştiu ce se întâmplă cu Basarabia şi Bucovina. Ignoranţa impusă de comunişti e mare, fiindcă aceste două provincii româneşti au fost ani şi ani de zile un subiect "tabu" în ţară. Te rog, deci, nu uita niciodată momentele de redeşteptare istorică şi culturală..."

Si dacă asta a fost, şi mai continuă să fie, atitudinea antiromânească în problema Basarabiei şi Bucovinei la Bucureşti, atunci ce să mai zicem de neamestecul unor vechi condeieri dela Chişinău în aşa zisa restructurare naţională de acolo. De ce-o fi tăcând poetul academician? De ce n'au nimic a spune un Istru, un Costencu, un Creţu, un Teleucă?...

Nu pot să nu mă gândesc cu durere la aceea că despotismul flagrant de pe parcursul tuturor anilor de putere sovietică între Nistru şi Prut n'a cimentat în rândurile scriitorilor şi intelectualilor basarabeni şi bucovineni aşa virtuţi naţionale ca solidaritate, amiciţie, interes comun, probleme comune, duşman comun, etc.

De aici, parafrazându-l întrucâtva pe Druţă, se şi trag toate ponoasele dezastrului naţional, economic şi cultural al Basarabiei: imobilitate, individualism îngust, băuturică, mâncărică, cuvinte de duh, interes de băcănie, cârciumă. Aş zice şi de cafenea dar acestea, deocamdată, nu prea există la Chişinău.

Si toate aceste plăgi sociale au înăbuşit cu succes noţiunile de "bine", de "frumos", de "adevăr", de "dragoste", de "frăţietate", etc. Este exact ceea ce le reproşa Zamfir Arbure compatrioţilor săi dela Bucureşti.

O singură mângâiere am de 14 ani încoace: aceea că am devenit străin printre străini şi nu străin acasă!...

"PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

Anunţă apariţia cărţii "La Roumanie -victime de l'expansionissme russe", lucrare antologică de Nicolae Lupan, cu un volum de 220 de pagini, ce poate fi comandată cu 600 FB, prin mandat poştal, la adresa: Nicolas Loupan, Boîte Postale 10007, 1000 Bruxelles I, Belgique

MEDIOCRITATEA STĂ CU POEZIA LA MASĂ

—Nicolae ALUNICA—

In Republica Moldovenească, ca şi în orice altă parte a Uniunii Sovietice, condiţiile de contaminare poetică sunt dintre cele mai adecvate principiului: "o mână spală pe alta". E o anomalie ce se trage, cred, încă de pe la începutul anilor '50, când prin culoarele Moldovei Socialiste se făcea mult haz pe socoteala unor versuri pe care le-ar fi ticluit unul dintre foştii colaboratori ai acestui ziar Mihail Poloboc. De altfel, un om foarte cum se cade. Iată-le: "Mânţănim, tovarâş Stalin, / Că ne-ai dat un trai la cale. / Pentru traiu ce-l trăim, / Noi cu toţi îţi mânţănim.

Nu ştiu dacă această creaţie o fi văzut pe atunci lumina tiparului. Sau, poate, pur şi simplu, era un banc. Deşi, n'ar fi fost exclus să apară pe undeva. Pentrucă şi în ziua de azi putem citi în paginile literare dela Chişinău "perle" asemănătoare. Cum ar fi un "tablou de vară" din care îndrăznesc să reiau câteva rânduri: "Te scoli în zori, / Te speli curat, / Vii pe ogor / Neapărat. / Si sameni grâu, / Si păpuşoi,- / Căci cresc pădure / Acum la noi."

Acesta-i începutul. Si acum sfârşitul, ca o încununare a celor 146 de rânduri, cât numără amintitul "tablou de vară", semnat de scriitorul poporului din Republica Moldovenească Petrea Cruceniuc. Deci, sfârşitul: "Se scurge noaptea / Incetişor,/ Tu dormi uşor, / De tot uşor. / Te scoli în zori, / Te speli curat, / Mergi pe ogor / Neapărat. / Improspătat."/

Orice comentariu ar fi de prisos. Dar, spre a nu fi luat drept puricar, să mai desprind, vă rog să mă credeţi, la întâmplare, câteva rânduri de pe la mijlocul operei: "Ligheanul, / Cât ai zice peşte, / Te aşteaptă. / Apa abureşte. / Si soaţa ta, / Deşteapta ta, / Blajin şi vesel îţi zâmbeşte. / -De-atâta-i vară,- / Scumpul meu,- / Se'mpacă omul / Cu-orice greu. / Si-i apăru soţia / Deodată, / De rând cu poezia / O mândră fată."

Cât despre săptămânalul "literatura şi arta" care găzduieşte aceste versuri în numărul său dela 18 August 1983, nu cred că poate găsi o metodă mai bună de discreditare a nulităţilor poetice, cu proptele la partid, decât publicarea unor astfel de capodopere care să-i facă de râs în faţa lumii întregi.

Poate oare un biet redactor ca Valeriu Seniuc, cu toată erudiţia lui de critic literar, să nu publice aşa ceva? Puţin probabil. Judecaţi şi dumneavoastră: 50 de ani în câmpul muncii! Si ce câmp! Câmpul poeziei!... Un semicentenar, deci, a trecut decând au văzut lumina soarelui primele versuri semnate de Irina Stavscaia. Si critica literară îi ridică creaţia în slăvi prin epitete şi elogii demne de un Eminescu sau Puşchin:

"Crezul poetic îl sfida pe cel de tradiţională lirică feminină, axată pe subtilităţi de natură sentimentalist-erotică; în context de lirică civică se vor înscrie stihuri proslăvind virtuţile limbilor; limbi răsărite printre piscuri, la margini de genune. Limbi ce s'au născut la ţărm de mare... Si printre limbile multe -cea care a zămislit în 'bolţi eterna poezie, / Pe buzele lui Puşchin înflorită"/ E cea de a doua limbă maternă a noastră, a tuturora "pentrucă, zice poeteasa, "In limba aceasta Lenin, ca titanii / A sfărâmat cătuşele robiei".

Or, citind asemenea osanale aduse autoarei, ai crede că uite-uite "şoarecele va naşte un munte" şi nu invers. După cum se ştie însă, la Chişinău politizarea poeziei este culmea reuşitei!

Singura remarcă a criticii, cu care aş putea fi de acord în aprecierea creaţiei poetice a Irinei Stavscaia, ar fi "influenţa verbală a poemelor, reluările fără noimă, ritorismul, emfaza, didacticismul anost al unor pagini, ce trebuiau să rămână, probabil printre piesele de laborator...

Cât despre demagogia stihurilor ticluite de nu mai puţin demagogicul Valentin Roşca, vânător-amator şi poet mediocru, ţinut printre cei tineri până i-au albit tâmplele, pur şi simplu, n'am cuvinte. Judecaţi şi dumneavoastră: Comsomol!/ Geniu leninist te'ndrumă / Fericirea să-ţi înspici/ Vom trăi pe lume / După cum ne-a poruncit Ilici .

Cred că e locul, din principiu, să mă refer doar la un caz când în calitatea dumnealui de om principal, Valentin Roşca povestea odată cu indignare la redacţia literară dela radio cum "un paznic-hoţ" i-a umplut "Volga" cu harbuji, pepeni verzi adică, pentru un pic de praf de puşcă.

Mânia lui n'avea margini şi într'o altă zi, când susţinea că cuvântul "şnoroace" care "şireturi" vrea să însemne, este un cuvânt "moldovenesc", pentrucă dânsul avea nevoie de aceste "şnoroace" ca să le rimeze cu "cojoace".

Si tot Valentin Roşca, cu toată inspiraţia lui, ca să nu-i zic altfel, din "blestemele" lui Tudor Arghezi, rămâne frate cu codrul şi bolta ce-l împresoară cu "stele mii şi miliarde", nu poate să nu-şi cânte dorul din preajma lui, zicând cu neîntrecutele-i figuri de stil: "Codrul verde-i -o chemare, / Un îndemn la drum mereu, / Viaţa ta -O carte mare, / Dar citită foarte greu!... /"

Iată doar câteva din nenumăratele clişee-stereotip de care nu vor putea scăpa literele sovietice moldoveneşti atâta timp cât mediocritatea stă cu poezia la masă, atâta timp cât la adunările de partid ale scriitorilor dela Chişinău se va pune accentul pe mesajul ideinico-politic şi nu pe cel artistic cu toate modalităţile lui de adevărată transpunere poetică.

ALEXANDR JUCENCO

(Dintr'o emisiune dela Europa Liberă)

Preşedintele Academiei de Stiinţe a RSS Moldoveneşti, pistonat din oficiu la acest înalt post de fostul prim secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist al republicii Ivan Bodiul. Jucenco, care în momentul numirii avea doar 37 de ani şi nu făcuse decât un an de culoare ale Academiei.

Avea însă dreptul irevocabil la această funcţie, ca unul ce era născut la Essentuchi din ţinutul Stavropolului, terminase un institut agricol din Bulgaria, lucrase agronom prin diferite aşezăminte agricole din republică iar în ultimii doi ani premergători ameţitoarei ascensiuni deveni doctor în ştiinţe biologice, profesor, academician şi membru corespondent al Academiei Unionale. Ca'n poveşti. Enigma însă fu dejucată în numai un an de preşedinţie academică: titlul de doctor în ştiinţe filosofice acordat tovarăşului Bodiul personal!...

Au trecut zece ani de atunci, dar la lista celor două lucrări ştiinţifice ale lui Alexandr Jucenco, în calitate de coautor, s'au mai adăugat doar încă două, de asemenea în coautorie, neştiindu-se nici măcar cu cine!... In schimb, aplombul de preşedinte făcut crescu incomensurabil. Si incredibil! Căci, în calitatea dumnealui de reprezentant al fratelui cel mare, se apucă "pept la pept" cu însăşi Ion Druţă, simbolul simbolurilor libertăţii şi demnităţii naţionale al fraţilor cei mici. Mici, dar mulţi, dacă ar fi să-l parafrazăm pe unul dintre eroii principali al mult prea cunoscutei piese negruzziene.

Il apucă, chipurile, de piept pe scriitor prin prisma negării "furiei" druţiene privind "distrugerea" ecologică din Moldova, în timp ce lovitura de graţie de "sub centură" i-o dă, reluându-i expresia "vulnerabilă" din punctul de vedere al şovinismului "de mare putere" prin exclamarea de "o, doamne-dumnezeule, cât de necruţătoare este soarta faţă de patria cea mică a mea!"...

Si fugind de ecologia-i scandaloasă, ca dracul de tămâie, Jucenco îi aduce lui Druţă învinuiri demne de epoca stalinistă prin a-i atribui "defăimarea" tradiţiilor populare şi a principiilor morale, diminuarea demnităţii sovietice a intelectualităţii moldoveneşti...

Si, parcă tânjind după ceea ce a fost odată, mai precis, după anii de restalinizare brejnevistă, Jucenco îi aminteşte lui Druţă, nu fără dedesubturi, de dreptatea pe care o avea un oarecare Cravcenco atunci când scria în revista rusească "Codri" din Aprilie '73 că Druţă interpretează faptele "nu prin adevărul poziţiei, ci prin neadevărul ei", ceea ce şi constituia, atunci pentru Cravcenco iar astăzi şi pentru Jucenco, "unica pricină a greşelilor de ordin ideologic ale scriitorului".

Pentru a dovedi şi combate "diletantismul şi pragmatismul" lui Ion Druţă în căutările lui de aliaţi "în atacurile contra savanţilor" conduşi de infailibilul preşedinte, acesta recurge la concluziile "deştepte" ale lui Valentin Rasputin care nu se lasă prins în mrejele unor idei patriarhale despre Baical şi vorbeşte despre aceea că omul, pur şi simplu, trebue să bea fără frică apă din el. Si-l ia în ajutor şi pe Gorki care ar fi spus, nu ştiu unde, că "omul când vrea să se ferească de grijile reale ale vieţii, începe să născocească". Cum ar fi, să zicem, "pretinsa" colonizare şi rusificare a Basarabiei.

Nici prin cap să-i treacă preşedintelui pistonat că ar putea cineva să-şi pună ţărăneşte, adică logic, întrebarea: "Păi dacă republica-i moldovenească, de ce în fruntea ei nu stă un moldovean din Orhei, ci un rus dela Stavropol?" □

Nicolae LUPAN

FARA ARMÂNEASCĂ

"HRISTOLU INVIĂ"

A tuturor fraţlur armãñi, arăspândiţ pi întregul loc, "Fara Armâneascã" là ureadzã: "Paştili hărioşi, tri mulţi ani".

PAŞTI

Tu hoara chischimă s'cunoaşti
că etimă-i lumea ti Paşti:
sănt casili dati, uborlu arnit,
grădiñili săpati şi portlu-alăcsit.

Livadea cu poñilli di flori încărcaţ
aşteaptă s'ascultă un cor di bărbaţ!
Sum streahă v̈in lănduri dit mari dipărtări
s'aducă cuibare ti pulli şi ti hări.

Cănd soarili s'duţi sum dzeană s'apună
ş'dit cămp nicuchirilli la casi s'adună,
tu boaţe di clopot murgişlu se-aşteară
şi Duhlu-a Hristolu adilliă pit hoară.

Ambară-Armâname, ambară,
te-analţă cu-aistă primveară
cum 'ñviadză ti Paşti Hristolu,
ti scoală s'ti veadă laolu.

Sculaţ-vă dit somn şi scutidi
ş'aprindeţ lumbărdz la firidi;
ca stealili'n ter s'ñviliceascã
aprinsă lunina-Armâneascã!

Zahu PANĂ

CÂNTIC DI PRUMUVEARĂ

Cântă cuclu ş'pitrunicllia
Tu-arungie di cu seara.
La turuştile din dzeană
lângâros cântă fluiara.

V̈in cupiile di díparte,
V̈in dit munte-agalea-agalea;
Ş'di-a lor clopute ţe-asună
Ñi ti fură dorlu ş'jalea.

La bisearica din vale
Bate toaca ţea di lemnu;
Piste faţa-a ţerlui albă
S'zugrăvseaşte limpid semnu:

Easte luna dipărtoasă,
Luna-per ca di flurie...
Câţ ficiori nu şi-u mutrescu
S'plângu-amar tru xinitie!...

Duvaletea-lli di hrisafe
Scăntilliadză piste-amare,
Si lă-aspune-a cărvănarilor
Calea lungă, calea mare.

Nuşi TULLIU

VLAHII SUD-DUNĂRENI ÎNTR'UN TRATAT RECENT DE ISTORIE A BULGARIEI

Emil VRABIE

Urmare din numărul trecut

Ocupându-se de unele aspecte de natură demografică, tratatul afirmă că diversele etnii neslave din vechea Bulgarie, inclusiv Vlahii, au început de timpuriu să participe la diverse procese asimilative, mai ales în zonele periferice, şi să se integreze, mai mult sau mai puţin, majorităţii slavo-bulgare. Se atrage totodată atenţia că termenul de Vlah poate uneori să aibă, în documente, un conţinut economic, iar nu etnic, şi să însemne pur şi simplu păstor, indiferent de apartenenţa etnică.

Acestea sunt, pe scurt, ştirile despre Vlahii sud-dunăreni din cele două volume menţionate ale tratatului de care ne ocupăm.

Desigur, nimeni nu s'ar aştepta ca un tratat contemporan de istorie a Bulgariei, alcătuit în Bulgaria, de istorici bulgari, sub egida unei instituţii de stat numite "centru unic, să satisfacă plenar pe toţi cititorii, bulgari şi ne-bulgari, din interiorul şi din afara Bulgariei.

In cele ce urmează ne vom referi la câteva aspecte de metodă, de documentare şi de redactare pe care le-au folosit autorii acestor două volume în legătură cu Vlahii sud-dunăreni. După citirea atentă a tuturor pasajelor referitoare la Vlahi, am rămas de câteva ori cu impresia că autorii nu au dat întotdeauna dovadă de suficientă obiectivitate ştiinţifică.

Pentru a minimaliza contribuţia Vlahilor, sau, uneori, chiar pentru a-i exclude pe Vlahi dela orice participare semnificativă la desfăşurarea evenimentelor istorice importante din secolul al XII-lea şi al XIII-lea la Sud de Dunăre, autorii recurg mai cu seamă la două procedee. Primul, cel de a aminti cititorului, în mod repetat şi redundant, caracterul de păstori transhumanţi al Vlahilor. Cel de al doilea, de a trece sub tăcere, sau a menţiona doar marginal, prezenţa, numărul mare şi capacitatea de manifestare economică, politico-socială şi militară a Vlahilor. Astfel, informaţia că Vahii erau păstori de altitudine este inserată în aceste două volume, la distanţă mică de nu mai puţin de patru ori. De alte trei ori se fac referiri la transhumanţa pe care o practicau Vlahii, fără a se pierde din vedere şi cunoscutele menţiuni ale Anei Comnene şi ale autorului Strategiconului. Desigur, pentru cititorul cu spirit critic, creşterea vitelor, păstoritul şi transhumanţa (care este cu totul altceva decât nomadismul) nu constituie neapărat, sau nu constituie deloc o profesiune şi un mod de viaţă care să sugereze un orizont spiritual mărginit şi eficienţă economică mai limitată decât ale iobagului agricultor din acea vreme.

Am spune că, dimpotrivă, în condiţiile relaţiilor (feudale timpurii, transhumanţa asigură grupurilor sociale care o practică o anumită independenţă, un câmp mai larg de percepere şi interpretare a existenţei personale şi de grup, premise mai bune de achiziţie a progresului material, social şi spiritual, condiţii mai bune de conservare a tradiţiilor valoroase transmise de predecesori. Transhumanţa trebue să fi avut un rol important, dacă nu cumva chiar decisiv, în păstrarea limbii strămoşeşti a Românilor. Transhumanţa i-a salvat dela slavizare şi Românii din Sudul, şi pe cei din Nordul Dunării, deopotrivă deposedaţi de pământurile lor bune pentru agricultură de valurile succesive ale popoarelor migratoare, inclusiv slavo-Bulgarii, în raport cu care Vlahii, adică Românii sunt autohtoni pe ambele maluri ale marelui fluviu. Acest raport istoric dintre Bulgari şi Vlahi este escamotat în tratatul de istorie de care ne ocupăm. Vlahii sunt definiţi aici, după cum am arătat, ca fiind "Traci romanizaţi", ceea ce este adevărat. Dar, când în tratat vine vorba de populaţia autohtonă pe care au găsit-o Slavii la Sudul Dunării, autorii au mare grijă să nu o desemneze tot cu termenul de Vlahi, pentrucă Vlahi mai există şi astăzi, pretutindeni în Balcani. Ei folosesc etnonimul Traci, pentrucă este un termen mai comod, căci se ştie doar că Tracii sunt un popor dispărut din istorie. La venirea Slavilor, citim în tratat, o parte a acestor băştinaşi, mai ales Tracii, s'au deplasat în regiunile muntoase." (II,46). Este însă puţin probabil ca, după aproximativ cinci secole de stăpânire romană neîntreruptă, Tracii dela sudul Dunării, din Bulgaria de astăzi, să se fi menţinut neromanizaţi şi să se fi retras din calea Slavilor, în munţi, ca Traci puri, pentru ca apoi să dispară lent. Dar, tocmai acest lucru par să doreaacă a-l sugera cititorului autorii tratatului. Motivul nu este greu de bănuit. suntem în faţa unei încercări neabile de a se evita să se admită că cei care au fost siliţi să ia calea munţilor la Sud de Dunăre, ca de altfel şi la Nord de Dunăre, au fost, de fapt, dacă nu în totalitatea lor, cel puţin în mare parte, Traci romanizaţi, adică Vlahi. Autorii admit însă, deşi în termeni eufemizanţi, că Slavii i-au deposedat pe localnici de cele mai bune terenuri şi i-au împins spre locurile mai înalte.

Că istoriografilor bulgari din secolul al XX-lea nu le surând să admită că Vlahii au avut o contribuţie considerabilă în desfăşurarea unor evenimente din Bulgaria medievală este un fapt cunoscut. Unii istorici mari, ca P. Mutafciev sau N. Zlatarski, citaţi masiv în aparatul critic al tratatului, refuză pur şi simplu să admită că Vlahii ar fi putut în general să aibă vreun rol în aceste evenimente, mai ales în cel din anul 1185 şi următorii, şi că fondatorii primei dinastii a Bulgariei eliberate de sub stăpânirea bizantină au fost vlahi. Este drept că, în mod izolat, există istorici bulgari care recunosc, sau, în orice caz, nu resping fară rezerve această participare. Cel mai cunoscut dintre ei este Borislav Primov. In 1971 el scria că relaţiile dintre Bulgari şi Vlahi până la răscoala din anul 1185, în timpul desfăşurării ei şi până la sfârşitul ei victorios sunt un exemplu de colaborare reciprocă. "In anul 1066," spune acest învăţat bulgar, "Vlahii şi Bulgarii din Tesalia şi din teritoriile învecinate au pornit lupta comună împotriva puterii bizantine care îi exploata. In 1189, când cruciaţii lui Frederic Barabarossa devastau şi ucideau populaţia teritoriilor din Peninsula Balcanică prin care treceau, Bulgari şi Vlahi, împreună cu Greci şi Sârbi,...s'au organizat şi au acţionat împreună, atacând pe invadatori..." Primov continuă, admiţând că aşa s'au petrecut lucrurile şi în Balcani şi Moesia în 1185 şi în anii ce au urmat.

Continuare in numarul urmator

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU: ZAHU PANĂ, 133 BENNETT AVE, YONKERS N.Y. U.S.A. 10701

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

DEMONSTRAȚIE LA BONN ÎN URMA APELULUI "CHARTEI 77"

IN DRUM SPRE AMBASADA RSR

In urma apelului lansat de Charta 77 au avut loc demonstrații de protest la adresa autorităților din București și de solidarizare cu poporul român, în fața mai multor ambasade ale Republicii Socialiste România.

O astfel de manifestare a avut loc la Bonn, capitala Republicii Federale Germania, în ziua de 6 Februarie, fiind aleasă o Sâmbătă, zi nelucrătoare în Occident, pentru a se asigura o mai largă participare. Organizarea s'a făcut prin grija a două mari grupări germane, Societatea Internațională pentru Drepturile Omului și Acțiunea de ajutorare a Bisericilor Martire, întemeiată de Pastorul Richard Wurmbrand, cărora li s'au alăturat principalele organizații ale exilului românesc, Uniunea Mondială a Românilor Liberi, Consiliul Național Român și Uniunea Foștilor Deținuți Politici având centrul în Geneva.

Mai multe sute de persoane venite din diverse părți ale Republicii Federale s'au adunat în centrul orașului, în Munsterplatz. Purtând zeci de pancarte cu texte în limba română, dar cele mai multe în limba germană, demonstranții, germani, români dar și polonezi, câțiva afgani și un grup de Evrei din România, au pornit încolonați pe străzi, având în frunte trei preoți români. Printre chemările și lozincile ce le puteau citi locuitorii Bonnului, erau:

-Dorim să ajutăm România; Cerem ridicarea interzicerii de ajutorare; Libertate pentru deținuții politici; Ceaușescu interzice ajutoarele! Pentru ce?; Reîntregirea familiilor; Pâine pentru România; Nu există pace fără libertate, sau citatul din afirmația unui deputat din Parlamentul Federal: Metode economice tiranice înfometează România.

Ajungând în fața ambasadei Bucureștiului, demonstranții s'au oprit, desfășurându-se un miting. Au vorbit, pe rând, în limba germană; Klaus Reiner Latk din partea Hilfsaktion Maertyrer Kirche, Jorn Ziegler, purtătorul de cuvânt al Societății Internaționale pentru Drepturile Omului și Doctorul Mircea Alexandru Munteanu, președintele UMRL filiala Germania și vicepreședinte al Uniunii Foștilor Deținuți Politici.

Toți aceștia s'au referit la starea dezastruoasă economică din țară, la politica economică total greșită ce a dus la înfometarea și sărăcirea populației, la cinismul autorităților care nu numai că refuză ajutoarele guvernelor occidentale, dar le îngreunează și pe cele particulare și personale. Au mai fost evidențiate prigonirea unor biserici și credincioși, distrugerea de lăcașuri sfinte, asuprirea politică, condițiile extrem de grele ale femeii din România, obligată să lucreze, să lupte pentru o biată aprovizionare și să aducă pe lume copii, pe care nu are cu ce să-i hrănească.

Participanții români au intonat imnul regal, Deșteaptă-te, Române!, Pe-al nostru steag e scris unire și Cu noi este Dumnezeu, iar preoții au rostit la începutul și finele adunării, rugăciuni speciale.

Demonstrația dela Bonn s'a desfășurat pe linia manifestărilor din ultima vreme, când guvernele lumii libere și opinia publică au fost sensibilizate de soarta României, la aceasta având o imensă contribuție acțiunea eroică a brașovenilor din Noembrie trecut, de un imens răsunet mondial.

Constantin MAREȘ

ADUNAREA GENERALĂ A UNIUNII MONDIALE A ROMÂNILOR LIBERI-FILIALA GERMANIA

In ziua de 5 Martie 1988 a avut loc la Frankfurt, adunarea generală anuală a organizației din Germania a Uniunii Mondiale a Românilor Liberi. Trebue subliniat faptul că în această țară, în ultimii ani, au conlucrat în cele mai bune condiții principalele organizații ale exilului românesc, Uniunea Românilor Liberi, Consiliul Național Român și Uniunea Foștilor Deținuți Politici (cu centrul în Geneva) și care, în diverse acțiuni și manifestări au atras și mulți Români, neafiliați nici unei organizații.

In această idee, pe lângă câteva zeci de membri ai UMRL/Germania, cărora li s'a adăugat, venind din Paris, ing. Doru Novacovici, secretar general al Uniunii, am fost invitați să participăm la toate lucrările adunării generale, și alți Români. Voi menționa, astfel, prezența ing. Paul Morcov, secretar general al CNR și care a adus salutul organizației ce o reprezintă, căruia i s'a adăugat și salutul transmis telefonic din Geneva, de către Dumitru Ionescu, președintele Uniunii Foștilor Deținuți Politici. Ca invitat să ia parte, din afara organizației, Preotul Viorel Mehedințu a deschis lucrările cu două rugăciuni, una fiind pentru cei întemnițați și care suferă în țară.

Raportul de activitate prezentat a reliefat în mare măsură tocmai acele acțiuni românești desfășurate în Germania sub semnul unității exilului, cum au fost participarea la demonstrația în Ziua Națiunilor Captive la Bonn, marea manifestare din Frankfurt unde a fost prezent și Regele Mihai cu Regina Ana și Principesa Margareta, demonstrațiile din fața ambasadei RSR în capitala Germaniei Federale, activitatea în cadrul Comitetului pentru România al Societății Internaționale pentru Drepturile Omului.

In discuțiile care au avut loc a fost scos în evidență faptul că unitatea exilului se realizează în primul rând prin acțiuni comune, prin activitate anticomunistă, prin promovarea valorilor românești, a tuturor Românilor aflați peste hotare, indiferent dacă fac sau nu parte din vreo organizație și indiferent de organizația din care fac parte.

Au fost subliniate însemnătatea de principiu și rolul ce-l joacă în viața culturală a pribegiei românești, Biblioteca și Institutul din Freiburg, al cărui director ales, prof. Iancu Bidian, se afla în sală, ca invitat.

Doctorul Mircea Alexandru Munteanu a fost reales ca președinte al noului comitet din care fac parte și Radu Roșeanu, președintele Comunității Ortodoxe Române din zona Frankfurt și Doamna Oana Vasilovschi, neobosită și permanent activă în domeniul românesc și cel bisericesc.

Un fapt ce trebue considerat ca deosebit de important, este alegerea în secretariatul comitetului a doi tineri, Viorel Bârloiu, de 37 de ani și Mihai Codreanu, de 28 de ani, din care cei ai liceului și universității trăiți în Germania, ceea ce dovedește că și tânăra generație, nu numai că trebue dar și poate fi atrasă în activitățile exilului românesc.

Constantin MAREȘ

LA MOARTEA UNUI VITEAZ

Căpitan-aviator Dumitru Pițurcă
(Dan Peters)

Ne-a părăsit în ziua de 29 Decembrie 1987 la scurtă vreme dela intrarea în spital, unde fusese internat în urma unei afecțiuni pulmonare grave din care nu și-a mai putut reveni.

A fost înmormântat în ajun de An Nou în cimitirul Holy Cross din Cleveland, Ohio, unde își doarme somnul de veci și poetul Aron Cotruș. Slujba înmormântării a fost oficiată de cuvioșiile lor, preot Richard Grabowschi, parohul bisericii ortodoxe Sf. Maria, părintele Vasile Hațegan și părintele Jason Kapanadze.

Dumitru Pițurcă s'a născut la 21 Ianuarie 1912 în localitatea Orodel, Dolj, dintr'o familie de oameni modești. După ce-și termină studiile secundare la Colegiul Carol din Craiova, unde îl are coleg pe luptătorul naționalist Bartolomeu Livezeanu, se înscrie la Scoala Militară de Aviație și devine sublocotenent pilot, distingându-se pe frontul de Răsărit ca mitralior - bombardier, în mai multe bătălii aeriene.

După subjugarea țării de către Soviete, el este reținut în cadrele active ale armatei datorită calităților sale excepționale de pilot instructor, acum avansat la gradul de căpitan.

Având la un moment dat

strictul necesar de combustibil, potrivit planului făcut, într'o bună zi a anului 1952, își ia zborul cu bombardierul sovietic pe care-l avea în primire; scapă cu serioase avarii produse de artileria anti-aeriană care prinsese de veste cu un minut mai târziu; iese și din raza de acțiune a avioanelor de vânătoare puse pe urma lui și împreună cu camaradul său credincios aterizează lângă Belgrad nevătămat.

Iugoslavii insistă să rămână la ei, oferindu-i gradul de colonel și toate avantajele posibile. El refuză și ajunge la Trieste în grija armatei americane. Lucrează la Frankfurt și Munchen ca mecanic până când primește formele de imigrare în Statele Unite, unde ajunge în anul 1955, primind azil politic.

In țara sa adoptivă curând își face un rost. Se căsătorește cu doamna Virginia Bârsan, văduvă cu doi copii, William și Virginia - proprietară a Băncii Pioneer & Savings din Detroit Ave. Urmează cursurile universității Case Western din Cleveland și American Savings and Loan, devenind vicepreședinte executiv al băncii doamnei Bârsan, acum soția sa. In anul 1959, odată cu cetățenia, ia numele de Dan Peters.

A fost prietenul tuturor Românilor imigranți și al clevelandienilor, ajutând cu abnegație pe cei care făceau apel la el, acordându-le în limitele legii toate avantajele posibile pentru a-și crea o gospodărie și un rost onorabil.

Este minimul ce putem spune despre acest oltean viteaz și brav, regretat de întreaga comunitate din oraș.

Rugăm pe Bunul Dumnezeu să-l odihnească în Impărăția Sa, iar noi, camarazii săi de luptă care, pe același front, aparținând altor arme, ne-am servit țara, azi cotropită, să-l păstrăm în memorie ca un exemplu statornic de patriot cinstit, credincios în învierea neamului său românesc.

C. V.

FRAȚI ROMÂNI

Pelerinajul din acest an la "Cimitirul Eroilor Români" dela Soultzmatt va fi organizat de Asociația Deținuților Anticomuniști Români (A.D.A.R.), din Paris, Sâmbătă 21 Mai (Sfinții Impărați Constantin și Elena), la două zile după Inălțarea Domnului.

La ora 12 se va oficia un serviciu religios pentru pomenirea celor 687 de ostași români care dorm în acest impresionant cimitir.

In aceeași zi se va face un parastas pentru Regina Elena, Doamna Elena Cuza, Elena Văcărescu (ale cărei versuri sunt înscrise pe monumentul din Cimitirul Eroilor Români dela Dieuze, lângă Verdun), Constantin Brâncoveanu, Constantin Brătianu, Constantin Brâncuși și Constantin Noica.

Asociația Deținuților Anticomuniști Români a invitat, pentru pelerinajul din acest an, pe M.S. Regele Mihai I.

A.D.A.R. a colectat anul trecut, la Soultzmatt, suma de 3.600 F., iar la Paris încă 1.000 F. Suma de 4.600 F.a fost trimisă asociației "Le Souvenir Francais", Comitetul din Guebwiller, care este responsabilă de întreținerea cimitirului din Soultzmatt. Statul alocă aproximativ 5.000 F. pe an, iar asociația "Le Souvenir Francais" mai colectează aproximativ 5.000 F.pe an, dela populația din zonă.

Amintim că localitatea Soultzmatt este situată în Franța, zona Strasbourg, lângă șoseaua dintre Colmar și Belfort, în apropiere de gara Rouffach.

Dumnezeul părinților noștri să vă binecuvânteze!

Remus RADINA

Din viața exilului

ÎNTÂLNIRE ÎNTRE POLONEZI ȘI ROMÂNI

In momentul de față, atât Românii cât și celelalte națiuni centrale și est europene trec prin momente critice, momente propice unor posibile schimbări politice, economice, sociale în respectivele țări. In asemenea conjunctură, în asemenea situație în care imperiul roșu se clatină, când acesta a ajuns la momente de compromis, fiecare națiune captivă, are două obiective imediate în vedere: relațiile dintre exilați în cadrul aceleiași națiuni și relațiile dintre exilații diferitelor națiuni captive. Si acestea, privite în raport cu situația din țările respective sub dominația comunistă.

Tot mai conștienți de importanța acestor obiective imediate, diferite grupuri de exilați au pornit la o serie de întâlniri, simpozioane și sesiuni, pentru realizarea unei uniri atât în sânul aceleeași națiuni, cât și între națiuni.

Se pot vedea tot mai dese manifestări anticomuniste, în cadrul Zilei Națiunilor Captive, cât și a Zilei de Doliu Internațional (23 August) în întreaga lume.

In Noembrie 1987, la Toronto, reprezentanții Consiliului Național Polonez din Canada, au invitat reprezentanții exilului românesc la o prezentare comună a problemelor celor două națiuni, și în vederea unei cooperări viitoare româno-poloneze.

La această întrunire, reprezentanți ai exilului românesc au prezentat problemele și activitățile Românilor în exil: George Bălașu a vorbit despre presa exilului, Radu Datcu a prezentat istoria Românilor în exil, Mihaela Moisin a vorbit despre organizațiile românești în exil, Laura Riga a prezentat situația actuală în România, iar în final, Tudor Bompa a prezentat un program de măsuri de cooperare între cele două națiuni în exil, pentru o politică de influență la guvernele canadian și american.

Mai recent, la 12 Martie 1988, la Hala Combatanților Polonezi din Toronto, a avut loc sesiunea a 13-a a Consiliului Național Polonez, Secția Canada, la care au fost invitați să ia parte la sesiunea de dimineață, reprezentanți ai tuturor țărilor vecine Poloniei, situate în Europa Centrală și de Est.

Adunarea Consiliului Național Polonez a fost onorată de prezența Prof. Edward Szozepanik, Primul Ministru al guvernului polonez în exil.

Românii au fost reprezentați de Consiliul Național Român, prin delegatul lor - Mihaela Moisin, Vicepresedinte al C.N.R., Secția Canada.

In timpul acestei sesiuni, Prof. Edward Szozepanik - vorbitorul principal, a prezentat strategia Poloniei, precum și planurile de cooperare și alianță în relație cu țările vecine centrale si est europene. Iată câteva puncte mai importante din expunerea Domniei Sale:

1. Bilanțul politic - Ca rezultat al pactului dintre Hitler și Stalin în August 1939 și a deciziilor impuse de Stalin la Yalta în Februarie 1945, întreaga Europă centrală și de Est a devenit o sferă de influență sovietică. Practic, aceasta înseamnă că 10 state care au fost independente înainte de cel de al doilea război mondial au căzut în mâinile comuniștilor, sub diferite grade de subjugare de către Uniunea Sovietică.

2. Conecții bilaterale - Guvernul polonez în exil a fost primul care a recunoscut suveranitatea Ucrainei într'o declarație comună politică semnată de cele două guverne în exil la Londra, în Noembrie 1979. Apoi, în Ianuarie 1986 Polonia a semnat o declarație comună cu Consiliul Cehoslovaciei libere, iar în prezent este în tratative pentru semnarea de înțelegeri similare cu reprezentanții în exil ai României și Ungariei.

3. Conecții multilaterale - In Septembrie 1986, la Viena, organele reprezentative ale Cehoslovaciei, Poloniei, României și Ucrainei au luat în considerare ideea unei posibilități de tranziție dela sistemul conecțiilor bilaterale la o conecție multilaterală, cu participarea tuturor națiunilor Europei centrale și de Est. Nu s'a luat nici o decizie încă și nici nu s'a propus un nume încă, deși termeni ca "Alianță" sau "Comunitate" au fost sugerate.

3. Un Secretariat comun - Ideea este de a stabili un Secretariat comun, care se va ocupa de colectarea și de schimbul de informații privind probleme internaționale, schimbări ce se petrec în țările noastre și penetrația sovietică în comunitățile noastre în exil. In acest scop, el va colabora cu organizațiile existente în exil. Secretariatul ar putea stabili secții în majoritatea țărilor în care se găsesc exilați. Conducerea secretariatului general poate fi rotată între națiunile membre.

4. Acțiuni la nivel internațional - Un bun exemplu de asemenea colaborare la nivel internațional a avut loc în Septembrie 1986 la Viena, unde o Conferință de presă comună s'a ținut în timpul revizuirii Actului dela Helsinki. Au participat la această conferință reprezentanți ai Cehoslovaciei, Lituaniei, Poloniei, României, Ucrainei și Iugoslaviei.

6. Apărarea societăților exilului. - O altă importantă datorie comună este apărarea societăților noastre din exil împotriva penetrării și infiltrării Uniunii Sovietice ori a agenților regimurilor comuniste ce conduc țările noastre în numele Kremlinului.

7. Suportul mișcărilor de eliberare de acasă - Cu toate eforturile noastre din exil nu trebue uitat că luptătorii în prima linie sunt cei de acasă, sub diferite organizații, nume și căi. Unele au stabilit căi de comunicare și cooperare cu națiunile vecine. Este datoria noastră să-i suportăm cu publicații clandestine, videocasete, casete, fonduri, experiență și idei. Trebue să amintim Vestului permanent de suferința și mizeria din țările noastre și să luptăm pentru eliberarea fiecărui deținut politic. Să folosim schimbările aparente de politică a lui Gorbaciov dar mai ales să nu ne pierdem încrederea în eliberarea și restaurarea democrației în țările noastre.

PROF. DR. EDWARD SZCZEPANIK, PRIM MINISTRU AL GUVERNULUI POLONEZ DIN EXIL, IMPREUNA CU DNA MIHAELA MOISIN, VICEPRES. C.N.R. SECTIA CANADA

CHEMARE CĂTRE COMUNITĂȚILE ROMÂNE DIN LUMEA LIBERĂ

După cum ați fost informați prin presă, valul manifestațiilor de protest desfășurat în lumea liberă, și chiar în țări membre ale Pactului dela Varșovia, a contribuit, constituind în același timp o manifestare de simpatie și solidaritate cu națiunea română, ajunsă la capătul răbdării.

Clanul Ceaușescu, vinovat de înfometarea populației, de lipsa căldurii necesare în locuințe, întreprinderi și instituții, de bezna ce domnește în orașele și satele României, care se extinde și în sufletele Românilor, continuă să-și impună voința prin mecanismul securității, mai intens controlat.

Intr'o ultimă încercare de a menține în eroare opinia publică internațională, Nicolae Ceaușescu a inițiat și semnat succesiv la scurte intervale de timp, două acte de clemență.

După ce i-a fost smulsă masca, cel mai neiubit dintre pământeni a devenit imposibil de crezut.

Chiar în lipsa Buletinelor Oficiale, ce au publicat actele de clemență adoptate în ultimul timp, nu este greu de imaginat că dictatorul a înțeles să îndatoreze cât mai mulți nevinovați la păstrarea tăcerii.

Pentru mulți, nu constituie o noutate, că anterior adoptării unui act de amnistie și grațiere, se dispune arestarea celor bănuiți că nu gândesc cum li se ordonă.

Cei ce au avut curajul de a-și exprima opiniile, au fost astfel încadrați, spre a fi exceptați în total, sau în parte dela beneficiul actului de clemență.

Dacă cei vinovați îi datorează recunoștință și îi aplaudă măsura, cei nevinovați acumulează -pe bună dreptate ură și dezgust.

Spre a clarifica ce trebue înțeles prin "îndatorare la tăcere",sunt necesare unele explicații: după cum se știe, actele de amnistie și grațiere, sunt condiționate de un termen de încercare.

Săvârșirea unei infracțiuni intenționate înăuntrul acestui termen, conduce de drept, la revocarea beneficiului grațierii ori amnistiei, urmând ca pe lângă pedeapsa aplicată pentru această infracțiune să execute și pedeapsa grațiată ori amnistiată.

Procuratura și Justiția din România -sub dictatura comunistă-, cu unele excepții, nesocotește PRINCIPIUL LEGALITATII INCRIMINARII SI AL PEDEPSELOR, în scopul promovării intereselor politice ale clanului.

Cazul celui mai tânăr comandant din flota comercială română, Florentin Scalețchi și al actorului Lucian Iancu, constituie dovada elocventă a nerespectării principiului lui Cesare Beccaria.

Faptele lui Florentin Scalețchi așa cum le evidențiază mijloacele presei libere, pot fi prin ipoteză calificate abuz în serviciu în concurs cu tentativa de trecere frauduloasă a frontierei.

Prezumptiv, pedeapsa rezultantă, nu putea depăși 10 ani închisoare, și cu toate acestea în prima instanță, a fost condamnat la moarte, sentința fiind modificată în recurs în ce privește individualizarea pedepsei, prin decizia dată urmând să execute 20 ani închisoare.

Fapta actorului Lucian Iancu, ipotetic constituie tentativă de trecerea frauduloasă a frontierei, fiind pasibil de maximum 2 ani și 6 luni închisoare, dar căruia i s'au aplicat cu dărnicie 20 ani închisoare.

Exemplele ilegalităților comise în numele legii, sunt numeroase, dar nu constituie tema prezentei expuneri.

Dela dictatorii ce au adus ROMANIA pe marginea prăpastiei, să nu așteptăm recunoașterea crimelor comise și exprimarea regretelor pentru răul produs națiunii române.

ACESTEA SUNT IN REZUMAT CAUZELE PENTRU CARE CHEMAM PE CEI CU INIMA ROMANA, SA DEMONSTREZE IN ZIUA DE 10 MAI 1988, ORA 2 P.M. - timp local - SPRE A EXPRIMA PROTESTUL IMPOTRIVA CLANULUI CEAUSESCU SI SIMPATIE PENTRU CEI OPRIMATI SI INSETATI DE LIBERTATE.

Cu această ocazie, printre obiectivele demonstrației să includem și cereri adresate guvernelor ce ne-au acordat cu generozitate, azil, de a înscrie pe agenda de lucru orice mijloace politice și juridice, de natură, a stăvili scandaloasa și imorala politică internă și externă a dictatorului dela București.

CONSIDERAM CA ESTE DATORIA NOASTRA DE RECUNOSTINTA FATA DE STRAMOSII CE S'AU JERTFIT PENTRU INDEPENDENTA SI PENTRU FAURIREA ROMANIEI MODERNE.

Orice adeziune, la chemarea noastră, rugăm sa fie anunțată împreună cu eventuale sugestii pe adresa:

COMITETUL DE ORGANIZARE DIN ORASUL CHICAGO

P.O. Box 25611
CHICAGO ILL 60625

ADUNAREA ANUALĂ A MEMBRILOR SOCIETĂȚII ACADEMICE ROMÂNE DIN GERMANIA

In ziua de 30 Decembrie 1987, la sediul Ramurii SAR din Germania a avut loc adunarea anuală a membrilor organizației. După deschiderea ședinței, la rugămintea președintelui, dl Constantin Sporea, cei prezenți au păstrat un minut de reculegere în memoria membrilor și colaboratorilor SAR decedați în anul 1987: Mihai Fotin Enescu, Maria Golescu, Alexandru Gregorian, Ioan Mirea, Christina și Grigori Sturdza, Episcopul Valerian Trifa și poetul bucovinean Georg Drozdowski. Lista celor dispăruți a fost completată cu numele altor compatrioți plecați dintre cei vii: Eglantina Daschievici, Mihail Fărcășanu, Vasile Mailat și Mircea Petru.

In relatarea privitoare la activitatea organizației în decursul anului, dl. Sporea a menționat ecourile favorabile semnalate în legătură cu ultimul număr (23) al Revistei Scriitorilor Români. El a amintit numele unora din numeroasele persoane care și-au exprimat aprecieri elogioase, precum și periodicele în care au apărut recenzii, evidențiind în special textele însoțite de emblema revistei din CUVANTUL ROMANESC și LUPTA. In ceea ce privește presa germană. dl. Sporea a remarcat cu satisfacție prezentarea făcută revistei de către prestigioasa publicație trimestrială "Sudostdeutsche Vierteljahresblatter"; aici s'a subliniat colaborarea armonioasă româno-germană pe plan cultural în cadrul SAR, redându-se nume de autori germani, prezenți în paginile revistei: Hans Bergel, Hans Diplich, Georg von Drozdowski, Horst Fassel, Emanuel Turczynski.

Referitor la numărul 24 al revistei, aflat sub tipar, dl. Sporea a informat că el este aproape gata și va fi distribuit la finele lunii Ianuarie 1988. El a prezentat rezumativ cuprinsul acestuia, arătând că un grupaj de 40 pagini este dedicat lui Mircea Eliade. Sunt prezentate de asemenea schițe literare (Titus Bărbulescu, Nicolae Novac, Nina Theodoru), poezii, recenzii, note. In selectarea materialului, s'a apreciat că este important și de actualitate, să se dea prioritate manuscriselor tratând probleme bisericești sau religioase. Sunt incluse astfel contribuții privitoare la ecumenism (Luci Barbulesco, Mihnea Romalo), recenzii despre cărți apărute recent, fie descriind calvarul creștinilor din România (Sergiu Grossu) ori traducerea psalmilor în versuri (Eugenia Adams-Mureșanu), iar câțiva autori semnează poezii pline de evalavie sau de preamărire divină (Eugenia Adams-Muresanu, Gheorghe Bumbești, Sergiu Grossu, Alexandru Mircea). Caetul se încheie cu necrologuri despre colaboratorii revistei decedați în ultimul timp.

In cadrul adunării au fost aleși ca cenzori pentru o perioadă de doi ani: George Bâltean, Dumitru Pârâu și Mihnea Romalo.

Corespondent

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CAUT RUDELE ŞI PRIETENII

*Rudele sau prietenii celei care a fost OLIMPIA GAETJ, născută în anul 1923 și decedată în anul 1972 sunt rugați să contacteze pe Donna-Rae Thompson, la adresa 173 Allen Street East, Waterloo, Ontario, Canada, sau la telefon (519)579-8516.

*Valentin Verzeanu îl caută pe Sorin Pamfil, după auzite rămas la Paris. Adresa căutătorului: 201 N.Dale Ave Apt.F3, Anaheim, Ca. 92801, USA (Tel. 714-821-4752)

*Kaspar Papazian, domiciliat în Spania la adresa Aptdo. 256 Benalmadena Costa 29630 Spain, caută pe THEODORE MANICATIDE din București. Rog pe cei care pot da informații despre această persoană să scrie la adresa de mai sus.

*Traian Hideg, 2-201 Silvercreek Pkwy.N., Guelph, Ontario, Canada, NIH 3T4, caută pe RANTA VASILE născut în Zalău, ultima adresă în Montreal, 5375 15 Ave. B2, și roagă pe cei ce pot să-l ajute în găsirea persoanei numite, să scrie la adresa de mai sus.

*Maria Moldovan, sosită de două luni în USA din Iugoslavia, își caută verișorii COCA BOSTAN și MARIUS VASILE MOLDOVAN (PUIU). care se află în Australia (Sidney sau Melbourne). Cei ce pot da relații despre aceștia sunt rugați să scrie pe adresa: Marius Bochiș, 331 S. Smedley St., Philadelphia PA. 19103.

*Liviu Valentin Popa își caută prietenii GELU IONESCU aflat în Canada și VIOREL BOBOC aflat în statul Maine USA pe care îi roagă să-i scrie la adresa 201 N. Dale Ave., apt. F2, Anaheim, Ca 92801, telefon (714) 527-3146.

*Mahu Valeriu, refugiat de curând în Suedia, în prezent la adresa: Vallerstav. 2 B - Karda, 33100 Varnamo, Suedia, dorește să intre în legătură cu AGLAMISHIAN VAHAKN (41 ani, locuiește în Detroit USA) și cu GEORGE VISOIU din Toronto, Canada, rugându-i să-i scrie la adresa de mai sus.

*Voica, fost bufetieră la restaurantul Măgurele și Columbiana în București, sosită de curând în Canada, caută pe GHEORGHE ZAMFIR (naistul). Cei ce pot da relații și informații în legătură cu acesta, sunt rugați să scrie la adresa: P.T.Voica, P.O.Box 45, Downsview, Ontario, M3M 2Z9, Canada, sau să telefoneze la (416) 781-2325.

CĂSĂTORII

*Am 30 de ani, studiile terminate în Germania, profesie bună și un temperament coleric.Nu am o soție și copii cărora să le vorbesc despre Providență, Transilvania, Ispirescu, Creangă, Eminescu, Bacovia, Minulescu și Coșbuc. O caut. Scrieți vă rog pe adresa redacției, pentru Ovidiu.

*Intelectuală, 35 ani, serioasă, divorțată, bună gospodină, doresc să cunosc bărbat de vârstă asemănătoare în vederea întemeierii unui cămin. Răspunsuri serioase, inclusiv fotografia pe adresa: ANA, P.O.Box 332, Anjou H1K 4G7, Canada.

*37 ani, divorțată, fără obligații, gospodină, cetățeană canadiană, doresc cunoștință serioasă, până la 47 ani în vederea căsătoriei. Răspundeți vă rog cu fotografie, la P.O.Box 582 Verdun, H4G 3E4, Montreal, Canada.

*Domn 52, doresc cunoștință doamnă sub 47 (greutate normală), prietenie, corespondență, culminând căsătoria. Pentru cunoaștere reciprocă invit doamna la mine, asigurându-i masa, locuința, pe timpul vizitei temporare 1-18 luni. Box 33, Station A, Downsview, Toronto, Canada.

*Văduvă, 59 ani, de origină română, cu domiciliul în România, caut un bărbat de aceeași origine, de preferință cu domiciliul în Germania, în vederea căsătoriei. Scrieți la Mariana di Valentin, In den Kurzen 16, 6626 Bous-Saar, Deutschland.

FACEȚI RECLAMĂ PRIN ZIARUL NOSTRU

COSTUL unei reclame: $ 25 pentru 5 cm (2 inch) înălțime pe două coloane. Ziarul are șase coloane.

Aceeași reclamă repetată de trei ori costă $ 60, șase ori $ 150 și douăsprezece ori $ 250.

ANUNȚURILE DE CASATORII costă $ 0.50 cuvântul.

NOII REFUGIAȚI care doresc să-și caute rudele și prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunțuri gratuite.

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ŞI PĂŢITE

George DONEV

CU ZERO LA MORTALITATE

Alături de "Tribuna României" avem şi un ziar "Romanian News", editat de "Agerpres", şi distribuit celor care vizitează ambasadele RSR-ului.

Săptămânalul "Agerpres"-ului îşi dedică buchiile "Epocii de Aur":

"Grija principală a societăţii noastre este Omul, Sănătatea şi Calitatea vieţii" ("...society's concerns Man, Health and the Quality of Life") afirmă "R.N." nr. 43, 23. 10.87, p. 6.

Cât de îngrijorat este guvernul de calitatea vieţii ne-o spun ultimele manifestaţii de protest.

Hitler era acuzat că spunea adevărul pe jumătate, Ceauşescu ori nu-l spune, ori îl reduce la o treime.

Citim din oficina "Agerpres":

"...the infantile death rate has dropped more than six times".

Statisticile sunt în acelaşi timp şi corecte şi înşelătoare! Ele reprezintă noul dialect al societăţii comuniste.

Cifrele sunt exacte, dar...

A) Nu se spune câţi copii s'au născut la mia de locuitori (un număr foarte mic în comparaţie cu trecutul şi cu prezentul din ţările învecinate, N.R.), şi,

B) Nu se pomeneşte de "Decretul" care cere ca naşterea copiilor să fie înregistrată cu o întârziere de două săptămâni.

Dacă în aceste două săptămâni copiii mor de frig, de infecţii, de lipsă de hrană, medicamente, etc., decesul lor nu este inclus în statistici deoarece ei au murit fără a fi născuţi.

Tot pentru extra progres, "sănătatea şi calitatea vieţii" tovarăşul Preşedinte lucrează la un nou "Decret".

Tinerii să primească Certificatul de Naştere în ziua când sunt luaţi în armată; iar fetele să fie născute când au copii din flori sau de ziua măritişului.

Astfel, statisticile RSR vor putea publica--fără să mintă--că în RSR mortalitatea tinerilor şi a tinerelor a fost redusă la zero!

"ÎN SECOLUL LUMINILOR STINSE"

...este titlul recentului volum al d-lui avocat Radu Budişteanu, un om de o încăpăţânare feroce: nu colaborează, nu închide ochii şi nu-şi pune frâu la gură când vede că se comite o nedreptate.

Pentru năravul său a păşit alături cu moartea şi-a fost pensionar al temniţelor carliste, comuniste, iar printre ele, şofer pe cont propriu.

Eu îl ştiam pe d. Budişteanu din ţară. El nu mă ştia.

Eu, în goană după ştiri; el, avocat, ministru.

Ne-am întâlnit, după decenii, la "Câmpul Românesc" unde am stat de vorbă alene. Ne-a promis că-şi va descrie surghinul. L-a descris cu lux de amănunte istorice.

Citez din p. 127 (Aiud): "...mi-a fost dat să întâlnesc un înţelept al societăţii româneşti, pe bătrânul moldovan Luca Brânză decanul dela Chişinău, mort în temniţă.--"N'aş vrea să mor înainte de a apuca să citesc cartea ce vei publica într'o zi despre cele ce trăim"...El s'a dus...Cartea o citesc urmaşii săi, oameni deosebiţi ca şi el, pe care soarta m'a făcut să-i întâlnesc în exil, după decenii de suferinţe."

Adaug câteva amănunte:

Luca Brânza n'a fost legionar şi n'a fost ministru. Pe lângă vina de a fi fecior de preot basarabean şi aceea de a îmbogăţi literatura română cu traduceri din Anton Cehov, Gogol, etc., a mai comis şi o altă crimă: unicul său fiu, Petru, a fost primul Român care a studiat Arhitectura navală la Universitatea Southampton din Anglia, luând premiul întâi.

"Pentrucă" a refuzat ofertele de a lucra în Anglia şi s'a întors în România, când au venit comuniştii avocatul Luca Brânză a fost trimis la închisoare şi arhitectul Petru Brânză a fost trimis la Galaţi ca Sef de proiect al Santierelor Navale.

"Dacă faci vreun act de sabotaj sau încerci să fugi, nu uita că tată-tău este în mâna noastră!" Aşa l-a ameninţat securistul, frângând în mână un creion.

De unde ştiu aceste amănunte?

Luca Brânză a fost unchiul meu. Era căsătorit cu sora tatei, Nicolina.

TOATE DRUMURILE DUC LA CLEVELAND

D. Nicolae Chiriani este liniuţa de unire dintre grupul românesc şi cel spaniol din Florida.

Atât păr. Gheorghe Calciu cât şi prof. Ion Halmaghi, veniţi temporar la căldură, au fost invitaţi să acorde un interviu staţiunii de radio UNION şi să răspundă la întrebările puse prin telefon de ascultători.

Ziarul "Diario Las Americas" (Ziarul Americilor) a acordat de asemenea largi spaţii cauzei româneşti.

Adresându-se credincioşilor dela biserica "Sf. Treime" din Miramar, d. Halmaghi a subliniat importanţa "Festivalului Român Mondial 1988" ce va avea loc la Cleveland (30 Sept.-2 Oct. 1988).

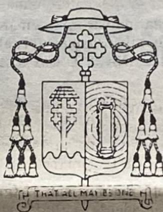
PARTICIPAŢI CU TOŢII LA CEL MAI MARE FESTIVAL AL ROMÂNILOR!

ROMFEST '88

-70 DE ANI DELA MAREA UNIRE-

30 SEPTEMBRIE - 2 OCTOMBRIE 1988

CLEVELAND, OHIO

Romanian Catholic Diocese of Canton
1121 - 44th Street, N.E.
Canton, Ohio 44714

Office of the Bishop

14 Martie 1988

Iubiţi fraţi şi Români,

Invitaţia Dvoastră de a participa şi eu, şi de a fi unul dintre patronii FESTIVALULUI MONDIAL al ROMANILOR din Exil - ROMFEST 88 - cu ocazia împlinirii a 70 de ani dela Marea Unire din 1918, mi-a făcut o deosebită bucurie deoarece sunt încredinţat că o asemenea adunare este expresia unor sentimente frumoase faţă de ţara noastră de origine, de strămoşii noştri şi de poporul român de azi, care trăieşte în suferinţă şi amărăciuni.

Accept cu sufletul deschis şi cu bucurie invitaţia Dvoastră.

Biserica Română Unită şi Biserica Română Ortodoxă au un patrimoniu comun de credinţe, de evlavie liturgică şi de devoţiuni pentru aspiraţiile cele mai curate ale poporului şi cugetului românesc şi pentru rostul lui în lume; şi eu privesc cu dragoste orice colaborare între aceste două Biserici.

Sub cupola spirituală a legii de viaţă creştină, prin care s'a născut şi trăieşte în istorie neamul românesc, FESTIVALUL ROMANESC 8 8 capătă o semnificaţie profundă, de păstrare a tradiţiilor naţionale, de unificare a gândurilor şi cugetului românesc, de reafirmare a dragostei şi omeniei din vremuri străvechi, precum şi a dreptului nostru de a apăra demnitatea şi identitatea spirituală şi etnică a neamului românesc.

Parohiile de sub jurisdicţia mea au aderat deja, fiecare în parte, la ideea FESTIVALULUI, dar voi reînnoi îndemnul meu ca participarea lor să fie substanţială.

Ziarul "UNIREA" va publica articole şi veşti în legătură cu acest eveniment istoric şi naţional.

Odată cu salutările mele cele mai călduroase şi cu urările de bine pentru un mare succes, vă trimit

Binecuvântările mele arhiereşti,

+ Vasile

P.S.S. Vasile Puşcaş
Epicopul Românilor
Greco-Catolici din
Statele Unite

CUVANTUL COPIILOR

PRIMĂVARĂ FĂRĂ PAŞTE

Primăvară fără jală
Ai venit ca să desfrunţi
Tâmplele, şi cu tânjală
Pentru cei de-acolo, crunţi...

Te-aşteptau, şi bunăoară
Au simţit că a lipsit
Căldura la surioară,
Iar de Paşte -ou vopsit-

Ghiocei şi viorele
Prin zăpadă au ieşit;
Ce folos de floricele
Când dorinţa a murit...

...Nu mai este nici lumină
In căsuţa părintească,
Doară mâna cea divină
Ca să... supravieţuiască...

Anca Pavlon OTETELEŞANU

CÂNTEC DE PAŞTI

Hristos a înviat - şi moartea
Zdrobit-a fostpe crucea sfântă!
In primăvara ce se-avântă
Răsună ceru'ntreg de cântec
Si'n mine Invierea cântă. . .

Zadarnic a'ncercat Satana
Să schimbe rostul mântuirii,
Căci pedeapsa răstignirii
Hristos a biruit mormântul,
Nălţând stindardul nemuririi!

De-aceea, sufletelor triste
Si voi, sărmane inimi goale,
Uitaţi de răni, de spini şi boale-
Cu ochii la Isus cel Veşnic
Aduceţi flori şi osanale!

Si-aduceţi, mai presus de toate,
Dorinţa unei vieţi sihastre,
Dorinţa învierii voastre:
De-a trece dincolo de moarte,
Pe porţile de sus, albastre. . .

Simon CUBOLTA

ABECEDAR CREŞTIN

In Duminica Floriilor Domnul nostru Iisus Hristos a intrat în Ierusalim călare pe un asin şi toată lumea l-a întâmpinat ca pe un împărat. Unii presărau flori şi crenguţe de copaci în faţa lui, alţii îşi puneau hainele şi toate străzile Ierusalimului răsunau de urările lor: "Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!"

In special copiii erau cei mai fericiţi pentrucă prietenul lor era întâmpinat ca un împărat.

Nu au trecut prea multe zile şi lumea s'a schimbat. Au făcut sfat cum să-l prindă şi să-l omoare. După ce l-au judecat, Vineri i-au pus o cruce grea în spate ca să o urce pe Muntele Golgotei. După ce l-au bătut şi batjocorit în toate felurile l-au răstignit între doi tâlhari. El nu i-a urît pe oameni şi chiar înainte de a muri se ruga lui Dumnezeu să-i ierte pe oameni că nu ştiu ce fac.

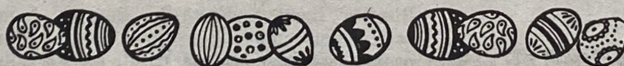
Era Duminică dis de dimineaţă. Nu răsărise încă soarele. Un grup de femei, care văzuseră Vineri cum Iisus a fost răstignit, au plecat la mormântul lui.

Străzile erau pustii şi femeile foarte supărate, mergând pe drum, povesteau despre minunile săvârşite de El şi cât bine a făcut oamenilor. Se întrebau cine le va prăvăli piatra de pe mormânt pentrucă era foarte mare şi grea. Erau atât de supărate că nici măcar nu auzeau păsărele cântând printre ramuri mai frumos ca niciodată.

Când au ajuns în grădina unde fusese îngropat Iisus au găsit mormântul gol şi piatra răsturnată. Speriate nu înţelegeau ce s'a întâmplat până când au văzut pe îngeri îmbrăcaţi în haine luminoase. Aceştia le-au spus că Hristos a înviat şi le-a poruncit să meargă în Galileea şi să ducă această veste bună apostolilor.

Ce fericite au plecat femeile! Abia atunci şi-au dat seama, în prima zi de Paşte, că toată natura era plină de veselie şi corurile de păsărele parcă ar fi cântat în limba lor: "Hristos a înviat din morţi..."

Părintele MITREL

PAŞTELE

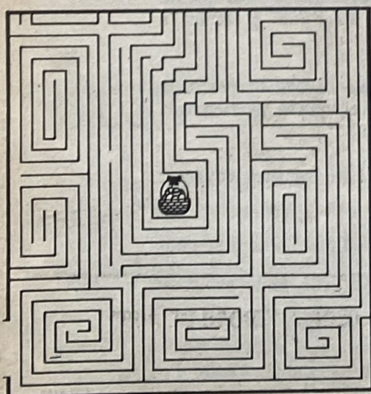
Paştele e
odată
când
Hristos a înviat

Paştele e
un timp
când ciocneşti
ouă roşii.

Paştele e
un timp
când trebue să mergi
la 12 noaptea
la biserică.

Iepuraşul de Paşte
vine tot de Paşte.

Gloria ELISABETH (6 ani)

Găsiţi drumul care duce la coşuleţul cu ouă din mijlocul careului.

CUM RĂSPLĂTIM LUI HRISTOS?

Hristos a suferit pentru fiecare din noi.
Hristos a murit pentru fiecare din noi.
Hristos a înviat pentru fiecare din noi.

Dece a murit Hristos pentru noi?
Hristos a murit pentru noi
să mai avem o şansă
să mergem în Impărăţia lui Dumnezeu.

Iisus a murit
să ia păcatele noastre.

Cum putem noi
să-i răsplătim lui Iisus
pentru asta?

Noi ar trebui
să fim, toţi din noi,
perfecţi,
dar oamenii
uite cum l-au mulţumit pe Iisus!
S'au dus la alte religii,
şi-au bătut joc de Iisus şi Dumnezeu
şi mulţi din ei nu cred
în Iisus şi Dumnezeu.
Asta e modul cum îi mulţumim lui Iisus?

Thomas Emanuel ICHIM

SCRISOARE DE PAŞTE

Dragi copii,

Paştele este când Iisus a înviat din morţi.

Iisus a fost răstignit, adică omorit pe cruce. Iisus era copilul lui Dumnezeu.

El a venit pe lume să scape lumea de păcat şi de moarte. El iubea pe toţi oamenii din lume.

Iisus putea să facă să nu fie răstignit, dar el a ascultat pe Tatăl lui, că Tatăl lui a făcut toată lumea.

Iisus a fost mort pentru trei zile. După trei zile el a înviat. El a fost văzut viu. După 40 de zile el s'a înălţat la cer.

Iisus a murit şi a înviat pentru toată lumea. Noi copiii trebue să-l iubim pe Iisus pentru asta.

Julian Theodore ICHIM

Pagina "Cuvântul Copiilor" este editată de doamna Florica Baţu, 71 Vanier Dr., apt. 201, Kitchener, Ontario N2C 1J4

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 9 Nr. 64 APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE

URZICA LIBERĂ

MISIONARII SOVROM-PATRIARHIEI

Dinu Mătrăgună

BALADA SALARIATULUI

Pe o stradă nouă, într'un bloc recent
Unde bate vântul și-i pe jos ciment
Tânăra nevastă plânge și suspină
Că-i oprită apa și nu e lumină

Si că la serviciu soțul ei iubit
A plecat la șase și n'a mai venit.
Orologiul bate noaptea jumătate
Iar la bloc în ușă oare cine bate?

- Eu sunt mamă soacră, sunt făcut covrig
Vin dela serviciu și sunt mort de frig !
Tânăra nevastă fuge să-i deschidă
Insă din balcon, mama-soacră strigă:

- Ora e târzie, ești un derbedeu!
Unde ți-e chenzina ? Nu-ți sunt mamă eu !

- Ce sunt eu de vină, dacă soarta-i crudă
Am muncit ca boul pe 50 %
Am venit acasă să mă încălzesc
Si să fac o baie, să mă odihnesc !

- Ai venit degeaba, îi răspunde soacra
Fiindcă nu-i căldură, și-i oprită apa !
Du-te la serviciu și de-o fi să mori
Vine sindicatul cu'n buchet de flori!

EPIGRAME

DEMOCRATUL IN GHILIMELE

N'are importanță când și unde-l vezi,
are totdeauna noutăți să-ți spună:
nu despre vreo carte sau vreo veste bună,
ci că pretutindeni vede numai verzi.

BOLSEVICII SI COMPLICII

Mici ar fi azi bolșevicii
Cu sistemul lor cu tot,
Dacă nu săreau complicii
Să le dea bani de...bancrot!

IDEOLOGICE

Astăzi multă lume spune:
comunismul e un rit
ce'n Apus a răsărit
și în Răsărit apune!

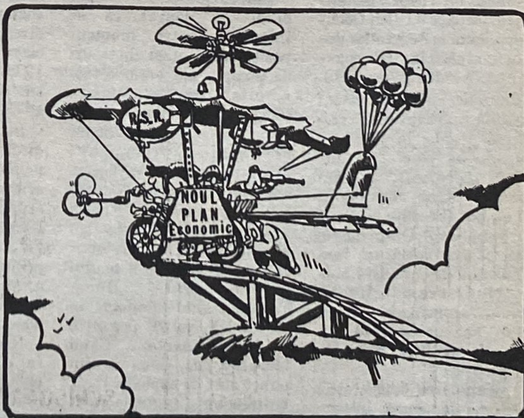
LA CONSTITUIREA UNUI COMITET

Cu o floricică nu se face vara,
ăst adevăr într'una mi-l repet,
când văd că țara arde, arde țara,
iar noi aici am mai "comis" un...comitet !

Rățoiul exilat

ANUL XV OUL Nr. 72

SUS, TOT MAI SUS...

PENTRU GLORIA "EPOCII DE AUR"

Dona RĂȚOIUL

GLUME

*La un concurs de carate la Paris, apare primul concurent, un Francez, care cu o singură lovitură sparge trei cărămizi. Urmează Rusul, care sfărâmă cinci cărămizi dintr'o lovitură. Când vine rândul Românului, acesta sfărâmă zece cărămizi cu o lovitură, luând premiul cel mare. La laudele membrilor din juriu, cum că Românul este cel mai bun, nemaipomenit și nemaivăzut, acesta replică: "Să vedeți, la noi în țară e unul care dă odată cu mâna și cad zece biserici".

••

*La o coadă la pui, după ore de așteptare, lumea începe să lege discuții, fiecare văitându-se câți copii are de hrănit acasă și ce bine le-ar prinde niște pui proaspeți. Intrebat câți copii are acasă, un cetățean mai tăcut mărturisește că el n'are copii. Are înschimb un câine Saint Bernard de hrănit. La auzul acestora, cei dimprejur încep să-i strige revoltați: "Dar, împușcă-l, Domnule, împușcă-l"!

La care o bătrânică mai tare de auz, adaugă: – "Si pe ea, maică, și pe ea!"

*La un magazin de carne, un cetățean intră și-l întreabă pe vânzător ce-i de vânzare; acesta răspunde: –"Ce se vede!" Atunci, cumpărătorul îi spune: – "Dați-mi și mie 2 kg. de cârlige".

••

*La un buletin meteorologic, comentatorul de radio anunță temperatura probabilă de + 10 grade Celsius și recomandă locuitorilor să nu deschidă geamurile brusc, ca să nu răcească trecătorii.

••

*Intrebat la școală ce e mama lui, Bulă răspunde : "Activistă de partid". Intrebat despre tatăl său, spune că "Nici tata nu lucrează".

••

*Intrebat de Leana cum a petrecut la o recepție la care ea nu fusese invitată, Ceaușescu laudă mâncărurile servite, băutura, muzica. La care, Leana îl întreabă cum au fost toaletele. Ceaușescu răspunde că nu știe, căci și-a făcut nevoile în grădină.

••

*In fața Sălii Palatului, câteva plăcuțe plantate în iarbă: "Nu scuipați, că stricați microfoanele".

*La insistența Leanei, precum și a celor apropiați de el, cum că Ceaușescu să-și lepede o pereche de papuci jerpeliți și răscârpiți, acesta cu mare mândrie răspunde: "Nu pot să-i arunc, căci ei sunt lucrarea mea de diplomă".

••

*Se va construi o magistrală europeană "Transeuropa", care va face legătura dintre București și Paris. Magistrala va avea 4 benzi, două de dus și două de depășire.

••

*Poem al risipei:

Luminează'n vale, Luna,
Trei ferestre'n loc de una.

••

*O tânără din Franța, la frontiera României, pretinde că e tanti Leana, venită dela Franțuji, din cura de întinerire. Pașaportul confirmă acest lucru . Grănicerul, fiind în dubiu, telefonează lui Nea Nicu, întrebându-l cum să acționeze.

- Intreab-o dacă știe formula apei! - spune Nea Nicu.

- Nu știe! răspunde grănicerul după ce a chestionat-o.

- Ea e! Dă-i drumul! ordonă Nea Nicu.

CINCIZECI DE ANI DE DICTATURĂ

—Zahu PANĂ—

Primăvara aceasta a venit cu un nou îngheț peste România. Mult discutata și rentabila clauză a națiunii celei mai favorizate a fost respinsă de administrația dela București, în momentul când aproape cu siguranță că nu i-ar mai fi fost reînnoită fără niște probe efective de îmbunătățire a condițiilor de viață ale Românilor. In orice țară din lume un asemenea act din partea conducerii de stat ar fi stârnit vii proteste, dar în România oamenii sunt prea obosiți pentru a mai protesta și pentru asta. Si apoi unde, cui și pentru ce să protesteze? Ce folos au avut ei din cele 250 de milioane dolari, beneficiu ne rămas României, la sfârșitul anului, din avantajele oferite de clauză?

Românii trăiesc în afara oricărei legi, la dispoziția bunului plac al regimului ne-ales și ne-dorit de ei, și aceasta nu de un an, doi, ci de jumătate de veac, de când puterea legii a fost îngropată în România și țara a intrat în noaptea neagră a dictaturilor.

Sfârșitul României Mari nu este de dată recentă. El a fost marcat de alegerile din 20 Decembrie 1937, când voința națiunii a condamnat erzațul de democrație impus de Carol al II-lea în locul adevăratei democrații care a realizat înflorirea modernă a țării și a creat România Mare.

Carol nu a ascultat glasul națiunii, a intrat în conflict cu ea și a acționat împotriva ei.

Intr'o carte apărută nu de mult, privind perioada respectivă aflăm că: "Din punct de vedere al instituțiilor sale fundamentale, România Mare a încetat să existe în 1938 odată cu instaurarea primei dictaturi din istoria țării; litera vechilor instituții fusese de multe ori rău aplicată, funcționarea lor incompletă, dar spiritul lor fusese de netăgăduit, bun. Acum, spiritul însuși se pervertise, îngreunând progresul și dezvoltarea reală. Lovitura de stat regală însemna negare întregului curs urmat de istoria românească dela revoluția lui Tudor Vladimirescu încoace" (Vlad Georgescu, Istoria Românilor dela origini până în zilele noastre, ARA, 1984, pag.250).

Cauzele care au făcut posibilă instaurarea dictaturii regale în 1938 și alunecarea până la dictatura personală a unui comunist sunt multiple și ele nu pot fi redate pe scurt și simplist. Desprindem doar câteva trăsături fundamentale de care este bine să țină seamă liderii exilului românesc atunci când se orientează în acțiunile politice prezente și viitoare:

- Degradarea democrației în România, după întoarcerea lui Carol al II-lea, prin demagogie și corupție;
- exterminarea generației tinere, născută după primul război mondial și crescută în spirit naționalist;
- capitularea necondiționată în războiul neterminat și lipsa oricărei prevederi politice a consecințelor acestei capitulări;
- trădarea Marilor Puteri, a Europei răsăritene.

Avertismentul dat de corpul electoral în alegerile din 20 Decembrie 1937, a fost sfidat de Carol care în loc să aducă la cârma țării partidul de opoziție care obținuse cele mai multe voturi în alegeri, a încredințat formarea guvernului, partidului Național-Creștin, care obținuse cu greu 9,15% în alegeri. In guvernul prezidat de Octavian Goga, au intrat prin adeziune Armand Călinescu și Mihail Ghelmeceanu, care au trădat partidul național-țărănist, unde au beneficiat de protecția lui Iuliu Maniu, deși erau cunoscuți pentru vederile lor pro-comuniste. Proaspăt naționalist de ocazie, a apărut și Istrate Micescu, mare avocat dar lipsit de caracter și omenie, care a primit Ministerul de Externe, iar Minsitrul Armatei a fost numit Generalul Ion Antonescu, viitorul conducător al celei de a doua dictaturi.

Manevra lui Carol urmărea înșelarea țării, care în ultimele alegeri a dovedit o orientare a simpatiei spre Partidul Totul pentru Tară, cu programul său naționalist. Gălăgia antisemită a cuziștilor a fost folosită de rege în acest scop și a acceptat chiar suspendarea ziarelor Adevărul și Dimineața, una din primele acțiuni a guvernului Goga.

Soluția adoptată de Carol cu scopul vădit de a lovi în cele mai importante forțe politice de atunci: Partidul Național-Tărănist și Totul pentru Tară, nu a întrunit însă nici adeziunea adversarilor acestor partide. Iată cum se reflectă această acțiune în memoriile unui liberal de frunte: "In ziua de 29 Decembrie 1937)... am aflat cu uimire formarea guvernului Goga. Intr'adevăr, Suveranul constatând că nu mai putea păstra pe liberali prin nici o formă constituțională, a făcut apel, pro-forma, la țărăniști, impunându-le însă asemenea condițiuni, încât venirea lor la putere era o imposibilitate.

Mărturisesc că oricât eram de ușurat că se înlătură pentru moment posibilitatea unei dictaturi de dreapta (?!) eram totuși revoltat de selecțiunea adoptată...

...Cele șapte săptămâni ale acestei fromațiuni ministeriale național-creștine, au fost într'adevăr un vis rău. Presa americană ne ataca cu vehemență din pricina campaniei anti-semite a noului guvern" (G. I. Duca, Cronica unui Român în veacul XX, vol II, pag 215) și mai departe:..."Când lucrurile au ajuns la un punct atât de explosiv încât ne puteam aștepta la o izbucnire revoluționară (?!) dela o zi la alta, Regele a recurs însfârșit la singurul mijloc de salvare care îi mai rămăsese la îndemână: dictatura personală.

Goga a fost concediat ca o slugă, Patriarhul chemat să formeze un așa numit cabinet de concentrare națională, după care s'a înjghebat în grabă o constituție, s'a declarat starea de asediu, s'a decretat pedeapsa cu moartea, s'au numit prefecți militari, s'au desființat partidele, s'a oprit orice propagandă politică și s'au pus bazele unui stat corporativ.

La finele lunii Februarie, s'a întocmit un plebiscit oarecum de operetă, ce a dat -evident- o zdrobitoare majoritate noului regim...

...după dezlănțuirea presei evreiești în Statele Unite împotriva României, jurnalele au privit dictatura Suveranului cu o oarecare simpatie". (G.I.Duca, op.cit. pag.216).

Nu am subliniat nici un cuvânt, lăsând cititorului să aprecieze obiectivitatea unui diplomat român, care într'o singură frază a înșirat atâtea grozăvii pe care le consideră "singurul mijloc de salvare". La fel, mărturisirea autorului despre atitudinea "presei evreiești din Statele Unite" la instaurarea dictaturii.

Apare de mai multe ori în cartea lui G.I.Duca și se vântură permanent chiar în zilele noastre ideea violenței legionare și atitudinea revoluționară a legionarilor pentru instaurarea unei dictaturi prin lovitură de stat. Este bine să fie lămurită această chestiune prin înseși documentele vremii.

In 1938, Corneliu Z. Codreanu, nu mai era tânărul de 25 ani, care în "ziua fatală" a fost nevoit să pedepsească un ticălos. Doctor în Drept dela Grenoble, el era șeful unei mișcări care obținuse peste 478.000 de voturi și avea 66 de deputați în Parlament. Era urmat de o întreagă generație de tineri, dar mai cu seamă de marile personalități ale României. Oameni de valoare ca Nae Ionescu, Mircea Eliade, Constantin Noica, Ion Barbu, Prof. Găvănescu, Prof. D. Găzdaru și alți profesori universitari, generali și vlăstare princiare cu adânci rădăcini în trecutul țării, țărani și muncitori au cimentat o mișcare unică în istoria României. Cântecele lui se auzeau în întreaga țară. O adâncă maturitate de gândire a luat loc alături de elanul și curajul său. In 1938, Corneliu Z. Codreanu era cel mai mare apărător al Constituției și Legii.

In circulara de autodizolvare a Partidului Totul pentru Tară, Codreanu scria textual: "Suntem aruncați din raportul de Drept în raportul de Forță. Pe acesta, însă, noi nu-l primim. Noi am înțeles să acționăm în cadrul legii, manifestându-ne credințele noastre.

Dacă aceasta n'o putem face, și dacă orice manifestare de credință ne este interzisă, rațiunea de existență a partidului nostru a încetat.

Noi nu voim să întrebuințăm forța.

Nu voim să întrebuințăm violența.

Ne este suficientă experiența din trecut, când fără voia noastră am fost atrași pe calea violenței. La orice violentare, noi nu răspundem în nici un fel: Suportăm. Si chiar atunci când întreaga națiune română este tratată ca o turmă de animale inconștiente.

Lovitură de Stat nu voim să dăm.

Prin esența însăși a concepției noastre noi suntem contra acestui sistem. Ea însemnează o atitudine de bruscare, de natură exterioară, pe când noi așteptăm biruința noastră dela desăvârșirea în sufletul națiunii a unui proces de perfecțiune omenească.

Nu vom întrebuința aceste mijloace, pentrucă tineretul de astăzi, are prea adânc înfiptă conștiința misiunii sale istorice și a răspunderii sale, pentru a face acte necugetate, care să transforme România într'o Spanie însângerată."

Acesta era Căpitanul în 1938, acesta este testamentul său. Toți cei care judecă pe Corneliu Codreanu și mișcarea lui, altfel decât după cele mărturisite mai sus, o fac pe riscul lor.

Cum s'a ajuns totuși la Dictatura regală? Să rememorăm pe cât posibil desfășurarea evenimentelor din acel timp.

Guvernul Goga întocmit la repezeală a fost prins în clește de Carol. Ministerele cheie, Internele și Apărarea, erau controlate de rege prin Armand Călinescu și Ion Antonescu, ambii nefiind membri ai partidului național-creștin. In calitatea sa, Armand Călinescu își pune în aplicare planul de distrugere a opoziției. Cum plecarea dela țărăniști era încă proaspătă, o anumită jenă mai stăruia față de fostul său șef, Maniu. Atacul este îndreptat deci numai împotriva legionarilor. Legile sunt călcate în picioare. Jandarmii au toată puterea la discreție. Legea electorală este schimbată și în locul clasicelor semne electorale ale partidelor, se introduce un sistem electoral cu puncte, pentru a deruta masa de alegători, în bună parte analfabeți. Provocările și violențele sunt în plină desfășurare:

La 22 Ianuarie 1938, un grup de 22 muncitori și tehnicieni dela C.F.R. Grivița-Locomotive, au fost dați afară din serviciu din ordinul Consiliului de Administrație (gogist), pentru credința lor legionară; la 2 Februarie, candidatul Partidului Totul pentru Tară, avocatul Radu Budișteanu, prof. Andrei dela liceul din Piatra Neamț și tânărul Vlad, au fost atacați în jud. Neamț de 100 agenți electorali și două camioane de jandarmi, au fost insultați și loviți, iar ultimii doi au fost internați la spitalul din Războieni, fiind împunși cu cuțitul.

Pe 4 Februarie, eroul din Spania, Bănică Dobre, ing. Voicu Popescu, Preotul Mișu Georgescu, Av. Dutescu și D. Găvan, sunt atacați și bătuți de jandarmi. In Județul Făgăraș au fost arestați și schingiuiți 200 de legionari. Cel mai grav act însă a fost comis la 6 Februarie, când au fost uciși în campania electorală, Dumitru Mija și studentul Florin Popescu. In această situație, Codreanu îi scrie Primului Ministru, referitor la 45 legionari bătuți la sânge în Sinca Veche: "Domnule Goga, sunt fiii Ardealului. Copiii nației românești, frați de un sânge și de o mamă cu Dumneata".

Trezit la realitate, Goga a căutat să aibă o întâlnire cu Codreanu. Invitația fost primită și întâlnirea a avut loc acasă la Gigurtu, Ministrul Industriei și Comerțului, în cabinetul Goga. La această întâlnire, Goga a lăsat să se înțeleagă că din știrile pe care le avea din țară, nu va putea obține prima de 40% pentru a rămâne la guvern. A cerut lui Codreanu să se retragă din alegeri și să ordone legionarilor să voteze pentru guvern. După expunerea lui Goga Codreanu i-a amintit că el l-a prevenit din timp de toate cele ce se întâmplă. Dacă această propunere ar fi venit mai din timp, existau șanse de înțelegere, dar acum mormintele camarazilor lui sunt prea proaspete și ucigașii sunt oamenii guvernului. Linia morală îl obligă să decline oferta Primului Ministru. Despre întâlnirea dintre Corneliu Codreanu și Octavian Goga -deși tăinută- a aflat imediat regele, dar informația ajunsă la el a fost deformată, în sensul că între Codreanu și Goga ar fi survenit o înțelegere. A doua zi, Goga este chemat la Palat și după o discuție violentă cu regele, a demisionat la 10 Februarie 1938.

De acum evenimentele se succed cu repeziciune.

Pe 11 Februarie Carol formează noul guvern care pavează drumul dictaturii regale. Președinte al noului guvern este numit Patriarhul Miron Cristea. Un comentariu al timpului scrie: "Perversitatea regală își acoperea intențiile criminale sub odăjdiile șefului suprem al bisericii ortodoxe române, iar înaltul prelat s'a pretat la jocul diavolesc al lui Carol, dându-i girul altarului".

In noul guvern de sub președinția Patriarhului, posturile cheie sunt deținute de oamenii camarilei: La Interne Armand Călinescu, la Externe Gh. Tătărescu, generalul Bengliu este numit comandantul Jandarmeriei iar ca ajutor colonelul Gherovici, sârb. Generalul Antonescu a rămas în continuare Ministrul Apărării. In guvern au fost chemați ca miniștri fără portofoliu toți foștii prim miniștri, care s'au pretat să intre, afară de Maniu și Goga care au refuzat.

La 21 Februarie a fost publicat proectul noii Constituții, care prevedea desființarea tuturor partidelor politice.

Prevăzând toate atacurile care se îndreptau împotriva mișcării, Corneliu Z. Codreanu autodizolvă la 21 Februarie 1938, Partidul Totul pentru Tară, pentru a nu fi pus în starea de ilegalitate care ar fi urmat după desființarea partidelor prevăzută de noua constituție.

Referendumul care a avut loc la 24 Februarie, ținut după rețeta alegerilor comuniste a dat forma legală dictaturii lui Carol al II-lea. Dictatura regală venea concomitent cu frământările care zguduiau Europa. Marii dictatori Hitler și Stalin, trecuseră la acțiune.

La 2 Martie 1938, Stalin deschide procesul "blocului deviaționist de dreapta și troțkist", în care sunt implicați 21 veterani ai revoluției bolșevice, care îi mai stăteau în cale, în frunte cu N. Buharin și bulgarul Cristian Rakoski, cel care a adus atâta rău României. După un proces scurt, Buharin și cei condamnați la moarte sunt executați la 15 Martie. Modelul proceselor staliniste va fi introdus în România de Carol al II-lea, care începe același gen de prigoană, a cărei primă victimă cade Căpitanul.

La 11 Martie, Hitler intră în Austria. Plebiscitul care a urmat a ratificat cu 99% Anschlussul, dând forma legală a unirii Austriei cu Germania.

Profitând de situația tulbure a Europei, Carol trece la acțiunea de lichidare a Legiunii și Căpitanului ei.

La 17 Aprilie 1938, în Duminica Floriilor, când în toată țara veneau elevii și studenții în vacanța de Paști iar creștinii ortodocși mergeau la biserică încărcați cu ramuri verzi de sălcii pentru a sărbători intrarea triumfală a Mântuitorului în Ierusalim, guvernul prezidat de Patriarhul Miron Cristea, a ordonat intrarea în temnița și în moarte a celei mai curate și creștine, generații tinere.

In acea zi, Corneliu Z. Codreanu și mii de legionari au fost arestați - fără nici un motiv- în toată țara.

De atunci până astăzi, nicio rază de bucurie n'a mai luminat frământatul pământ al României nici sufletul chinuit al Românilor.

De cincizeci ani, România există pe hartă iar Romanii trăiesc în închisoare.

De cincizeci ani, zavistia a luat locul dragostei și trădarea a îngropat eroismul.

De cincizeci ani, nici cei plecați din țară nu au găsit suficientă tărie de a privi adevărul în față nici curajul de a se supune binelui.

Infloresc în țară din nou merii și caișii, prunii și vișinii, dar grumazul Românului stă tot mai plecat, apăsat de cincizeci ani de dictaturi, pentrucă fără dictatura lui Carol al II-lea n'ar fi fost atât de ușor instaurarea dictaturii comuniste cu ferocitatea cu care se desfășoară.

In pragul intrării în cel de al treilea mileniu, când pentru întreaga omenire se pune întrebarea: -Incotro? Românii mai au să-și pună o întrebare grea: Până când?

Cel puțin acum: După cincizeci ani de dictatură!

BUCURII ȘI TRISTEȚI OLIMPICE

—Camil UDREA—

Pentru a doua oară Canada a găzduit jocuri Olimpice, de data aceasta cele de iarnă din Calgary, în Februarie.

Nu credem că există Canadian care să nu fi urmărit măcar o parte din întreceri și în special spectaculoasele și unicele festivități de deschidere și închidere, ca să nu mai vorbim de unica și emoționanta călătorie a flăcării olimpice prin toată Canada.

S'a citat adesea ideea lui Pierre de Coubertin că important nu este să iei medalii ci să participi. Din acest punct de vedere Olimpiada din Calgary a fost exemplară având un record de țări participante (57) și un inalt spirit olimpic care a domnit peste tot orașul timp de 16 zile.

***

Românii canadieni au avut și ei bucuriile lor.

La ceremonia de deschidere, primul act a fost așa zisul "multinational show" la care au participat 39 de naționalități ale orașului Calgary (de fapt există mai multe) fiecare grup cu costumele și dansurile lor folclorice.

Pentru prima dată mica comunitate românească din Calgary s'a făcut vizibilă public, participând la festivitate în superbe costume naționale, iar la sfârșit arborând o eșarfă enormă cu "Bine ați venit".

Cu această ocazie s'a putut vedea că toate comunitățile naționale, cât de mici, au viața lor culturală specifică, continuând o tradiție adusă aici de peste trei generații și s'a dovedit, așa cum spunea coreograful Roland Kirouac, că deși putem avea aparențe exterioare diferite, în sinea noastră toți suntem la fel: ființe umane...

Bucuria tinereții și a participării libere s'a revărsat zilnic la locurile de întreceri, în Piața Olimpică, pe străzi, pretutindeni.

Cei de aceeași naționalitate cu participanții i-au sărbătorit pe sportivi, zeci de steaguri naționale fluturau peste tot când era cazul, unii lăcrămau la vederea unui steag al vechii lor țări, dar toți erau alături de competitorii canadieni, când era cazul... A fost emoționant că grupurile naționale au organizat petreceri pentru atleții din țările lor de origine.

Chiar și sportivii sovietici, atât de păziți de obicei, acum erau liberi pe străzi dând autografe și făcând fotografii cu localnicii.

Cu tristețe trebue să admitem însă că singurul lot național care nu s'a lăsat văzut a fost cel din România.

E bine că guvernul dela București a trimis sportivi, care și așa nu aveau nici o șansă la medalii, și e frumos că cei trimiși au făcut ce au putut pentru a onora spiritul olimpic. Ceea ce este trist este că teroarea dictaturii de ocupație s'a răsfrânt asupra sportivilor chiar și în cea mai liberă și democratică țară, Canada.

Numai așa se explică de ce la 8 sportivi erau 11 securiști deghizați în "oficiali" și numai așa se explică de ce sportivii români nu au putut fi contactați și invitați la întâlniri cu membrii coloniei de aceeași limbă din Calgary așa cum au făcut alte naționalități din Estul Europei.

Mai mult decât atât, lotul român a fost singurul din spatele cortinei de fier despre care s'a vorbit cu suspiciune în presă, din cauză că înainte de deschiderea jocurilor 3 sportivi și un antrenor au plecat subit înapoi în țară fără nici o explicație plauzibilă, faptul făcând loc la speculații publice încă nelămurite.

Tristețea mare a fost că în timp ce toți tinerii se bucurau, cei români trebuiau să stea cu frică, păziți de "vigilența" securiștilor îmbuibați, aroganți și bine plătiți... Resereul a dovedit încăodată că e rămas în urmă moral și că eșafodajul său social este exclusiv bazat pe baionete și teroare.

Asta a făcut ca Olimpiada, pentru Români, să fie tristă...

***

Partea politică spectaculoasă a Olimpiadei a constituit-o refugiul în Calgary a singurului atlet de dincolo de cortina de fier, antrenorul român Horia Ilieșu. Dintr'odată România a devenit centrul presei, radioului și televiziunii. Intrebarea firească a fost: De ce fug Românii?

E timpul ca opinia publică să se trezească și să dea mai multă importanță acelei părți din Europa, năpăstuită de ocupația rusească și terorizată de o dictatură ieșită din comun, fără egal în analele istorice ale comunismului.

Românii fug nu numai de foame, de mizerie, dar fug din cauza teroarei, cuțitul a ajuns nu la os, dar a trecut prin os.

Mulți care fug azi o puteau face poate mai demult, cu ocazia altor plecări din țară. Mai exista însă câte o speranță.

Dar acum Românii au pierdut-o...

Românii au devenit un popor aruncat din prezent și trăind fără viitor, un popor căruia i s'a luat totul, spiritul național, religia, demnitatea națională, totul...

Fiecare care poate fugi din țară are datoria să explice somnolentei democrații apusene ceea ce se întâmplă în resere. Si cu cât mai mulți părăsesc "raiul clasei muncitoare" cu atât mai dăunător pentru regimul de ocupație dela București.

Dar deocamdată să-i urăm un "Bine ai venit" noului compatriot Horia Ilieșu care, deși nu mai e tânăr, a avut curajul să ia viața dela început... □

PROBLEMA PALESTINIANĂ ȘI A PĂMÂNTULUI FAGĂDUINȚEI ARE DOUĂ NEGATIVE

—Mohammad TARBUSH—

Totul este foarte confuz, după cum zice Alice, în "Pământul Făgăduinței" (Wonderland). Căci trăim într'o lume în care substanța dintre ce se spune și ce se face, nu are importanță. Important este actorul și nu actul. Un exemplu perfect în această privință este situația israelo-palestiniană, care se înfățișează lumii așa cum și-a imaginat George Orwell in cartea sa "1984".

Comentatorii se referă la înaltele percepte morale ale statului Israel, dar nu privesc la faptul că Israelul este un stat construit pe un teritoriu confiscat. Ei privesc la valorile democratice, în timp ce minoritatea palestiniană care a rămas pe loc după înființarea statului Israel acum 40 de ani este terorizată în toate chipurile, iar 75% din Palestinienii care au fost excluși din stat își duc viața în lagăre de refugiați sau în exil.

Contradicțiile și ironiile care emană din tragedia israelo-palestiniană sunt prea multe pentru a putea fi enumerate, dar în acelaşi timp şi prea evidente pentru a putea fi ignorate. Părerile par a oscila dela o extremă la alta asupra problemei, după cum Evreii sunt intruşi ori victimile.

Când Palestinienii sunt atacați și omoriți de către soldații israelieni, e de reamintit ceva: Palestinienii au fost tratați și mai rău peste granița, în Iordan și Liban, iar opresiunea din Rusia contra Evreilor nu este tolerată din cauza masacrului din Germania, comis contra lor. Totul depinde de, cine sunt actorii.

De când Națiunile Unite au votat rezoluția de condamnare a Israelului, după ce votaseră punerea în existență a Israelului acum 40 de ani, ele n'au mai făcut nimic efectiv cu privire la problemă.

Când soldații israelieni rup oasele Palestinienilor civili, un asemenea act trebue condamnat. Nu pentrucă Palestinienii care-și târăsc ciolanele ar fi și ei creaturi importante, ci pentrucă o atare comportare e contrară eticii și tradiției evreiești.

Fenomenul palestinian este și el un subiect de contradicții arbitrare. Numele de Palestinian indică, că Palestinienii sunt poporul Palestinei, chiar așa cum Americanii sunt poporul Americii și nu al Braziliei ori Francezii sunt poporul Franței și nu al Suediei.

Dar sunt păreri că n'ar fi chiar așa. In primul rând cu Palestinienii. După cum spune Golda Meir, mai întâi și întâi de toate ei n'ar fi existat, iar când au început să existe au apărut doar ca vagabonzi, leneși și murdari (o teorie a istoricilor zioniști), nomazi, răspândiți, veniți de dincolo de râul Iordan, pământ care în fond n'ar fi decât Palestina (Gen. Ariel Sharon).

Torah, Biblia, Coranul și cărțile de geografie se referă la Palestina ca la o țară pe pământul căreia se găsesc Ierusalimul, Betleemul și Nazaretul. După părerea Rabinului Meir Kahane, toate asemenea referiri sunt greșite. El și aderenții lui susțin, că Palestina este Iordanul și că Palestinienii - în ciuda denumirii lor - sunt Iordanieni.

Se pare că, problema palestiniană se opune raționalului. In timpul demonstrațiilor populației palestiniene și represiunii violente contra lor, la Paris a avut loc o întâlnire a 65 de laureați ai Premiului Nobel. (Cu o asemenea ocazie) Elie Wiesel, organizatorul întâlnirii, a apărut la Televiziunea Franceză pentru a-și exprima oroarea față de copiii palestinieni care aruncă cu pietre în soldații israeliți.

De 21 de ani, prizonierii politici palestinieni au făcut cunoscute torturile exercitate asupra lor de către anchetatori israeliți. Crucea Roșie internațională, Amnesty International, Sunday Times din Londra și alte surse, au cercetat plângerile și când evidența faptelor reclamate n'a putut fi rebutată, toate aceste organizații au fost taxate că fac antisemitism.

De două luni, demonstrațiile Palestinienilor din Vest Bank și Gaza sunt o realitate zilnică. La început s'a spus că ele ar fi inspirate dinafară. Apoi guvernul israelit a venit și a negat acest lucru, mai departe susținându-se că ele ar fi doar consecința mizeriei din lagăre. Apoi când au venit demonstrațiile Palestinienilor orășeni, Ierusalim și Ramallah, cumva întreaga mișcare palestiniană a fost învinuită că ar fi o operă a Islamilor fundamentaliști. O explicație învinuitoare în fond minoră, fiindcă în fapt majoritatea populației din Ramallah e palestinian-creștină. Așa că totul este tot mai mult și mai mult confuz.

Israelul nu vrea să vadă că Palestinienii demonstrează pentrucă doresc să fie liberi. Se pare că libertatea ca și justiția sunt bunuri universale și indivizibile numai pentru unii și nu și pentru alții.

O situație în fapt foarte confuză.

(Articol publicat în New York Times February 15, 1988)

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile

DELA "AGERPRES" CITIRE...

Punem pe linie unele știri deraiate ale serviciului de presă RSR-ist și oferite ca "realități precise":

"Un doctor la 475 de cetățeni" (Romanian News nr. 43) Asta înseamnă că 475 de cetățeni aleargă să-i procure țigarete Kent.

Spitalele din România în 1965 aveau un total de 114.338 de paturi, iar în 1986 numărul paturilor s'a mărit la 204.193". Un surplus de 89.855 de paturi unde pot fi tratați 179.710 de bolnavi... câte doi în pat.

"99.3% din copii se nasc în maternități" explică elocvent de ce preș. Ceaușescu a dat "Decretul" prin care se prevede ca înregistrarea nașterilor să se facă după două săptămâni.

"Activitatea ambulanțelor este neîntreruptă..." dar prima grijă a "salvatorului", când iți răspunde la telefon, este să te întrebe: "Câți ani are bolnavul? Dacă a sărit peste 60 de ani.... la revedere și aștepți!

"Doctorii din România sunt la curent cu ultimele descoperiri și cercetări realizate de oamenii de știință din Apus."

Arareori un doctor poate călători în străinătate, iar revistele și cărțile de specialitate sunt aproape inexistente pentrucă ele trebuesc plătite în valută forte.

Articolul de unde împrumutăm citatele este scris de Adrian Dohotaru.

Nu putem să acuzăm pe d. Dohotaru că este un mincinos. D. Dohotaru nici nu știe ce e minciuna. El scrie doar "adevăruri comuniste."

PENTRU RIDICAREA MORALULUI

Moscova, ca să-și convingă ciracii cât de binefăcătoare sunt noile reforme, dă ca exemplu RSR unde în loc de "glasnost" au avut loc manifestații de protest.

La rândul lui, Ceaușescu, ca să-i arate lui Gorbaciov cât de mult îl apreciază poporul, a tras o cacialma: La Conferința Națională a PCR-ului el și-a întrerupt discursul și, pășind crăcănat, a părăsit podiumul.

După 20 de minute Ceaușescu s'a întors îmbrăcat într'un costum nou.

Când spectatorii au înțeles că liderul s'a.... pe el, în pantaloni, au început să aplaude cu mari....speranțe.

TOȚI NE PLÂNG DE MILĂ

RSR-ul lui Ceaușescu face de rușine comunismul!

În fața mizeriei din țară, în fața manifestației de protest a muncitorilor dela Brașov, etc. nimeni nu mai poate rămâne indiferent. Au ieșit pe străzi ca să protesteze chiar și cetățenii din unele țări comuniste.

Manifestații mici, atât cât le-a permis guvernul, dar care spun mult.

Ziarul "Politika" (Belgrad) a reprodus articole care condamnă regimul din București. Radio Budapesta a descris manifestația anticeaușistă din Budapesta; alte denunțări au avut loc în Berlinul de Vest, Varșovia și Praga.

In ce privește lumea liberă strigătul pentru salvarea neamului s'a auzit dela Londra, Paris, Washington, Toronto până la Sidney, Australia.

A rămas oare loc pe meridiane care să nu fi auzit de crimele tov. Nicolae Ceaușescu?

CU CULTURA LA NUMITORUL COMUN

Pentru a pune stavilă tinerilor să-și afirme personalitatea "Uniunea Scriitorilor" a decis să nu mai publice volume cu opera unui singur debutant ci o carte-ghiveci unde tinerii autori își publică manuscrisele "la colectiv".

Tot pentru a descuraja orice creație artistică, drepturile compozitorilor au fost și ele condiționate:

Nu ai dreptul să primești tantieme decât după ce melodia a fost cântată la Ateneu sau în săli cu același prestigiu.

Iar ca să ajungi la Ateneu, ori în săli cu același prestigiu, trebue să treci pe la Dumitru Popescu-șeful impus în fruntea "Uniunii Scriitorilor" care este și autorul discursurilor tovarășului Ceaușescu.

ÎI E TEAMĂ SĂ-ȘI ARATE OBRAZUL

O fundație particulară venețiană, cu ajutorul autorităților italiene și al guvernului regional, au invitat aproape 200 de profesori, academicieni și oameni politici ca să discute "Drepturile Omului", o problemă care desparte Estul de Vest.

Uniunea Sovietică și celelalte țări din blocul comunist și-au trimis reprezentanții lor ca să discute cu reprezentanții țărilor libere.

Singura țară care n'a avut curajul să trimită un reprezentant (căruia îi se putea pune întrebări și era dator să răspundă, N.R.) a fost RSR, care s'a mulțumit cu un "observator".

Asta nu l-a iertat pe Ceaușescu ca să audă critici severe din partea reprezentantului francez care, în mod special, a subliniat că în RSR, drepturile umane, sunt aproape inexistente.

ALȚII TRANSPIRĂ ȘI EA ISCĂLEȘTE

Incă o lucrare a Savantei AIDA a fost tradusă și publicată la Londra! Subiectul cărții este specialitatea savantei, despre polimerizarea, etc.

Nu desmințim valoarea cărții, ce desmințim este iscălitura autorului.

CE VĂ AȘTEAPTĂ ÎN RSR...

Veniți și vizitați RSR, așa vă îndeamnă un pamflet al agenției "Carpați". Inainte de a vă decide citiți volumul "Europa 1988", editat de FODOR'S TRAVEL" care dă amănunte pentru 33 de țări europene.

Despre România, printre altele citim: departe de arterele principale de circulație poți găsi regiuni pitorești precum și multe monumente de valoare istorică.

In ce privește situația din țară:

Este imposibil să nu vezi cozi în fața magazinelor alimentare, străzile sunt neluminate, restaurantele se închid devreme, la hoteluri apa caldă este doar câteva ore pe zi... iar serviciul este oferit fără nici o politeță "lack polish" (p. 826).

De notat că ce-a mai rămas demn de văzut în România sunt regiunile pitorești și monumentele istorice.

Este exact ceea ce regimul de azi caută să distrugă: mutarea țăranilor la blocuri și distrugerea a tot ce reprezintă tezaurul artistic românesc.

1 IANUARIE ORI 1 APRILIE?

Există o tradiție, de 1 Aprilie ziarele întotdeauna publică o păcăleală, dar pentru "Tribuna României" se pare că toate numerele sunt scrise cu data de 1 Aprilie!

Citim, pag. 1, Nr. 355.01.01. 88: (Notă: după manifestația dela Brașov.)

"...cele patru decenii de când țara a devenit Republică"... marile prefaceri social - politice, economice și culturale (sunt) cele mai importante din intreaga noastră istorie..."

S'a ajuns în agricultura la producția record...vocea (RSR-ului) este cunoscută ca purtătoare a înaltelor idealuri umaniste..." și toate aceste binefaceri pentrucă "în fruntea partidului se află...Nicolae Ceaușescu."

UNDE-I DUMITRU IUGA?

Condamnat acum 4 ani pentru complot împotriva statului, înființase "Mișcarea pentru libertate și dreptate socială") la 12 ani închisoare, azi nu se știe nimic de el, unde este? trăiește? etc.? Cum cei cinci "complotiști" condamnați odată cu el au fost amnestiați; întrebarea legitimă despre soarta lui Iuga n'a primit încă răspuns din partea autorităților.

BUCUREȘTIUL OCUPAT DE ARMATA ROMÂNĂ

Ziarul elvețian "24 Heures" dedică o pagină RSR-ului. Fotografiile ne arată:

1) Doi soldați cu puști automate păzind pietonii străzii Batiște;

2)O hală mare unde lumea face coadă în fața unei tejghele pline cu lăzi goale. Explicația fotografiei: "Piața din București: afluență în fața lăzilor goale";

3) Un grup de țărani cu lopeți, roabe și găleți încearcă să "repare" un drum la îndemnul unei banderole: "La țară populația e obligată să repare drumurile".

4) O fotografie din Brașov, în fața magazinului central, unde se poate vedea o imensă coadă.

Asta-i "România ilustrată de azi".

SIC GLORIA NICOLAE!

Pretențiile lui Ceaușescu de a fi mediator între marile puteri, s'au dus pe râpă. Discuțiile dintre Moscova și Washington l-au lăsat pe liderul RSR șomer.

Oamenii lui Ceaușescu bat la ușile ambasadelor cerșind o invitație într'o țară din Apus. Până acum rugămințile au rămas fără răspuns, și Lenuța, care dorea o nouă diplomă, a trebuit să-și pună pofta 'n cui.

O "GAFĂ" INTENȚIONATĂ?

Panseurile de a face dintr'o vânzătoare de semințe o "savantă" și dintr'un cizmar un "geniu" ce se naște odată la 500 de ani, au devenit banalități în presa reseristă.

Trebuiau inventate alte laude ca să-l trezească din somnolență pe șeful blazat de adjective și cu nasul înfundat de atâta tămâiere.

Momentul era propice: 70 de ani dela nașterea lui de conducător...

Hai să amestecăm--și au spus "luminoșii"--în Ceahlăul de felicitări și câteva mesagii ca să lustruiască obrazul "Marelui Celebrat".

Astfel Românii au aflat că 26 Ianuarie e sărbătoare internațională când Regina Angliei se prinde în horă cu Ceaușescu ca să joace "Pernița", iar pe margini stau Regii Europei, toți mândri să includă în Nomenklatură pe noul Suveran de sânge tuciuriu al Casei de von Scornicești.

Falsul mesagiilor a fost descoperit și cei iscăliți "in absenția" și-au arătat nemulțumirea, în timp ce Ceaușescu s'a simțit ca Cinderela după miezul nopții.

Bănuim că n'a fost o gafă ci o manevră machiavellică.

Revista "Lumea" a publicat special aceste falsuri ca să fie descoperite!

Ei au sărit peste gard cu zeificarea "Fiului Iubit" și s'au lăsat prinși cu laudele în sac.

Numai în felul acesta ei au putut să arate celor de peste graniță la ce nivel de rămă sunt obligați să scrie condeiele culturii reseriste.

Dela începutul lunii Noembrie și până când scriem aceste rânduri, nu s'a eliberat în RSR nici un pașaport de emigrare.

Pe Calea Plevnei se află Oficiul Poștal însărcinat, cu citirea corespondenței. In special a scrisorilor din străinătate. Cu citirea sunt însărcinați ofițerii din securitate. De asemenea unele scrisori sunt citite și la oficiile poștale din provincie.

Investițiile în RSR (raportează bancherii din Vest) se fac la un procentaj foarte scăzut, 1.2%. Asta înseamnă că industria nu este ținută la timp cu noile dezvoltări tehnice. Consecințele sunt clare: o producție mai proastă și mai scumpă care duce normal la o scădere a exportului și a obținerii de valută forte.

Liderii care-și procură alimente dela magazinele cu circuit închis, trebue să fie mai prudenți. La Iași niște cetățeni înfometați văzând pe fruntașii comuniști încărcați cu alimente, i-au luat la bătaie chiar în fața Alimentarei.

"Acțiunea Democratică Română" care s'a specializat în a face un nou fel de referendum a împărțit un apel de 6 pagini în 107 orașe și orășele. In el s'a cerut ca cei care aprobă actele guvernului să se adune într'o parte a orașului și cei care dezaprobă în altă parte. Deși numărul celor care au răspuns este mic, totuși faptul c'a fost împărțit în 107 localități, înseamnă că rezistența începe să se solidifice.

O manifestație de protest, înăbușită de securitate, a avut loc la Brăila. Motivul nemulțumirii a fost că guvernul a încercat să trimită cu forța pe muncitori în mine și pe alții în Delta Dunării. Numărul celor destinați Deltei e de circa 700. Surplusul de muncitori este datorit faptului că fabricile nu mai au de lucru.

Mijlocul cel mai eficace de a-și transmite nemulțumirile sunt acum vagoanele de cale ferată. Pe pereții vagoanelor, în toalete, pe culoare și în compartimente, se pot citi lozinci îndreptate contra regimului și în special contra lui Ceaușescu. Ce enervează mai mult pe securiști, este că "agenții imperialiști" nu pot fi prinși.

In Capitala Olteniei, Craiova, a apărut pe ziduri inscripția: "Să facem și noi același lucru ca la Brașov."

Un nou slogan care circulă în țară: "Brașovenilor eroi, tot poporul e cu voi".

In timpul manifestației dela Brașov, un elicopter, trimis de îngrijorații părinți, l-au adus pe Nicu dela Sibiu la București ca să fie alături de sânul savantei mame.

In timpul unei reprezentanții la Opera din Cluj, s'a dat foc unui steag roșu.

Băncile din Apus sunt îngrijorate deoarece nu pot obține date precise dela oficialitățile bancare din România. In anul 1990 RSR își va plăti (?) datoriile externe, dar va trebui să împrumte bani ca să-și modernizeze industria. Un cerc vicios: Tii poporul în întuneric, în frig și înfometat ca să-ți plătești datoriile și, după ce le-ai plătit...faci alte datorii.

La Hotelul Intercontinental funcționează o instalație cu circuit închis care oferă vizitatorilor filme. Hotelul este frecventat de tinerii bucureșteni, în special odraslele marilor lideri, ei vin ca să se inspire și să facă "practică" în timp ce asistă la rularea unei pelicule clasată XXX!

Unele videocasetofoane, în mare cerere, arată fragmente din viața lui Nicu, beții, bătăi, etc. Cei care sunt prinși că le posedă sunt arestați și condamnați...distrug bunul renume al familiei Ceaușescu. Circulă zvonul că videocasetofoanele să fie înregistrate, așa cum sunt și mașinile de scris.

Orașele din România se aseamănă cu orașele franceze din timpul ocupației germane. Lumea circulă, nimeni nu zâmbește, toți vorbesc pe șoptite. Singura diferență este că sub ocupația germană, cetățenii francezi aveau ce să mănânce.

Ceaușescu a fost unicul lider din Pactul dela Varșovia, care n'a trimis telegrame de felicitări tov. Gorbaciov și nici Președintelui Reagan cu ocazia întâlnirii ce-a avut loc în Washington.

Alături de liderii comuniști, alimentele se găsesc și pentru o altă categorie de privilegiați: sportivii. Ei trebue să apară cu obrajii rumeni când merg în străinătate.

D. Zbigniev Brzeznki -- fostul șef al Consiliului de Securitate, sub administrația Carter, a declarat: "Țările Europei răsăritene sunt coapte pentru revoluție" și în ce privește România, țara trece printr'o "mare nenorocire: cultul personalității" impus de Ceaușescu. Interesul Statelor Unite este să încurajeze aceste țări să devină neutre, și nu anticomuniste că atunci Rusia va fi forțată să intervină.

Sport

* La 6 Martie a.c. s'a reluat campionatul de fotbal Seria "A". Până la această dată s'au disputat două etape. Pe primul loc se află, neînvinsă, echipa Steaua. Echipa militară practică un fotbal modern, tehnic, dovadă şi rezultatele din C.C.E, şi probabil că va câştiga şi acest campionat. Principala concurentă a Stelei este Dinamo, care are o echipă întinerită cu care ar putea periclita situaţia militarilor. Aceste două echipe s'au distanţat considerabil de restul plutonului astfel că problema locurilor 1 şi 2 pare rezolvată. Situaţia este mult mai complicată la coada clasamentului unde cel puţin cinci echipe sunt ameninţate cu retrogadarea, dintre care numai una, Petrolul, pare la ora actuală fără salvare.

REZULTATE TEHNICE ETAPA 18

F.C.M. BRAŞOV	- C.S.M. SUCEAVA	3-0 (2-0)
F. C. ARGEŞ	- A.S.A. TG. M.	3-2 (1-0)
VICTORIA	- „POLI" TIM.	3-0 (0-0)
OŢELUL GALAŢI	- RAPID	1-0 (0-0)
F. C OLT	- „U" CLUJ-NAP.	1-0 (0-0)
PETROLUL	- DINAMO	0-2 (0-1)
SPORTUL STUD.	- UNIV. CRAIOVA	1-1 (0-0)

REZULTATE TEHNICE ETAPA 19

A.S.A. Tg. Mureş	- Victoria	2-0 (0-0)
Univ. Craiova	- Flacăra Moreni	2-0 (1-0)
C.S.M. Suceava	- Sportul Stud.	2-1 (1-0)
Rapid	- F.C. Olt	1-0 (1-0)
„Poli" Timişoara	- Corvinul	1-2 (0-1)
S.C. Bacău	- F.C. Argeş	3-1 (1-1)
Dinamo	- F.C.M. Braşov	5-1 (2-0)
„U" Cluj-Napoca	- Petrolul	1-0 (1-0)
Steaua	- Oţelul Galaţi	3-0 (2-0)

CLASAMENTUL

1. STEAUA	18	16	2	0	69-10	34
2. Dinamo	19	16	2	1	46-13	34
3. Victoria	19	11	1	7	31-22	23
4. Oţelul Galaţi	19	10	2	7	28-23	22
5. Corvinul	18	9	2	7	34-28	20
6. Flacăra	18	8	4	6	20-20	20
7. Univ. Craiova	19	8	4	7	28-29	20
8. F.C. Olt	19	8	2	9	25-35	18
9. F.C.M. Braşov	19	6	5	8	30-26	17
10. A.S.A.	19	8	1	10	32-36	17
11. „Poli" Tim.	19	6	4	9	22-26	16
12. F.C. Argeş	19	6	4	9	20-27	16
13. „U" Cluj-N.	19	5	5	9	19-29	15
14. Sportul Stud.	19	5	4	10	21-30	14
15. S.C. Bacău	18	4	6	8	18-33	14
16. C.S.M. Suceava	19	5	4	10	19-33	14
17. Rapid	19	4	5	10	14-30	13
18. Petrolul	19	3	5	11	12-33	11

Târlea (tricou alb) şutează la poarta craiovenilor (Fază din meciul Sp.Studenţesc - U. Craiova, etapa 18)

CUPA ROMANIEI LA FOTBAL

* La 28 Feb. ac. s'au disputat "16"-mile Cupei României la fotbal. După cum se ştie meciurile din cupă sunt eliminatorii, adică se califică mai departe echipele câştigătoare

REZULTATE TEHNICE:

Voinţa Bucureşti	- STEAUA	0-3 (0-1)
F.C.BAIA MARE	- Poli. Timişoara	3-0 (1-0)
Partizanul Bacău	- F.C.OLT	1-2 (0-1)
OLIMPIA S.MARE	- "U" Cluj-Napoca	2-0 (1-0)
F.C.M.PR.BRAILA	- C.S.M. Suceava	5-1 (1-0)
Granitul Babadag	- F.C.ARGES	1-2 (1-2)
RAPID BUCURESTI	- A.S.A. Tg. Mureş	1-0 (1-0)
Oţelul Dr. P.Groza	- "U" CRAIOVA	1-2 (0-1)
Gloria Tg.Jiu	- S.C.BACAU	0-1 (0-1)
PETROLUL	- Oţelul Galaţi	5-3 (0-0, 0-0, 1-1)
Montana Sinaia	- DINAMO BUC.	1-2 (1-2)
C.S.M. RESITA	- F.C.M. Brasov	3-1 (2-0)
Gloria Bistriţa	- VICTOTIA BUC.	2-3 (0-1)
C.F.R.PASCANI	- Flacăra Moreni	5-4 (1-1, 2-2, 2-2)
Unirea Urziceni	- CORVINUL	1-3 (0-0)
Carpaţi Agnita	- SP. STUDENTESC	0-1 (0-1)

Balint (tricou de culoare închisă) stabileşte scorul final (Fază din meciul Voinţa Buc. - Steaua 0-3)

* La 13 Martie a.c. s'a reluat şi campionatul Diviziei "B" de fotbal. După prima etapă nu s'au produs schimbări în fruntea sau coada clasamentului.

CLASAMENTUL SERIA I

1. F.C. C-ŢA	18	11	3	4	31-13	25
2. Prog. Br.	18	10	4	4	33-16	24
3. Polit. Iaşi	18	10	3	5	31-15	23
4. Unirea Fcş.	18	10	3	5	24-23	23
5. Steaua Mizil	18	10	2	6	37-19	22
6. Gloria Bz.	18	7	5	6	33-17	19
7. FEPA '74	18	7	5	6	22-16	19
8. Prahova	18	7	4	7	21-18	18
9. Metalul Plop.	18	8	2	8	25-26	18
10. C.S. Botoşani	18	7	4	7	19-21	18
11. Siretul	18	8	2	8	18-23	18
12. CFR Paşcani	18	8	1	9	31-25	17
13. Unirea Sl.	18	6	3	9	16-28	15
14. Inter Vaslui	18	7	1	10	15-28	15
15. Delta Tulcea	18	6	2	10	19-29	14
16. Ceahlăul	18	6	1	11	21-31	13
17. Olimpia R.S.	18	6	1	11	15-36	13
18. Petrolul Br.	18	3	4	11	15-42	10

CLASAMENTUL SERIA II

1. JIUL	18	12	1	5	31-17	25
2. Inter Sibiu	18	12	1	5	25-14	25
3. Pandurii	18	9	4	5	25-15	22
4. Tractorul	18	10	2	6	24-18	22
5. Gaz Metan	18	11	0	7	28-27	22
6. Electroputere	18	10	1	7	39-17	21
7. Chimia	18	9	2	7	31-20	20
8. C.S. T-vişte	18	8	2	8	30-23	18
9. Sp. „30 Dec."	18	8	2	8	17-20	18
10. A.S. Drobeta	18	7	4	7	28-33	18
11. I.C.I.M.	18	6	5	7	19-20	17
12. Sp. Munc. Sl.	18	7	3	8	21-23	17
13. Electromureş	18	7	3	8	21-27	17
14. Mec. Fină	18	8	1	9	18-26	17
15. Autobuzul	18	5	3	10	14-26	13
16. Sp. Mun. Car.	18	5	3	10	13-32	13
17. Metalul Buc.	18	4	3	11	16-26	11
18. Progr. Buc.	18	2	4	12	12-28	8

CLASAMENTUL SERIA III

1. F.C. BIHOR	18	11	5	2	40-12	27
2. Gloria B-ţa	18	10	4	4	40-17	24
3. U.T.A.	18	10	3	5	31-14	23
4. CSM Reşiţa	18	10	2	6	19-19	22
5. Strungul	18	8	4	6	24-20	20
6. F.C. Maram.	18	8	4	6	21-18	20
7. Met. Bocşa	18	7	5	6	23-21	19
8. Armătura	18	7	5	6	23-24	19
9. Olimpia S.M.	18	6	5	7	34-23	17
10. AS Paroşeni	18	7	3	8	29-25	17
11. Chimica	18	7	3	8	26-37	17
12. Dacia Orăştie	18	7	2	9	24-25	16
13. Vict. Carei	18	7	2	9	18-28	16
14. CIL Sighet	18	5	4	9	20-28	14
15. Progr. Timiş.	18	5	4	9	22-32	14
16. Sticla Turda	18	6	2	10	21-35	14
17. Gloria Reşiţa	18	5	3	10	20-34	13
18. Min. B. Sprie	18	4	4	10	13-26	12

· CUPA CAMPIONILOR EUROPENI ·

Steaua - Glasgow Rangers 2-0 (1-0)
Glasgow Rangers - Steaua 2-1 (2-1)

Piţurcă deschide scorul în partida cu Glasgow

* La 2 şi 16 Martie ac. s'au disputat partidele de fotbal dintre echipele Steaua Bucureşti şi Glasgow Rangers (Scoţia) din cadrul sferturilor de finală ale C.C.E. la fotbal. In primul joc, dela Bucureşti, câştigat cu 2-0 de Steaua, militarii au dominat autoritar partida şi numai intervenţiile portarului Woods, care a făcut o partidă excelentă, au făcut ca scorul să nu i-a proporţii. Steaua a deschis scorul prin Piţurcă (min.3) care reia în plasă o minge respinsă de apărătorii scoţieni. Cel de-al doilea gol este înscris în min. 67: lovitură liberă din afara careului, G. Hagi pasează lui Iovan, iar şutul acestuia, deviat de un apărător, se opreşte în plasă porţii lui Woods. Românii mai au o serie de ocazii favorabile pe care însă le ratează. In jocul retur, dela Glasgow, Steaua este aceia care deschide scorul. Tudorel Stoica trimite o pasă lungă spre Marius Lăcătuş, care ţâşneşte printre fundaşii centrali şi dela aprox. 14 m. lobează mingea peste portarul Woods ieşit în întâmpinare. Scoţienii înscriu în min. 16. La o lovitură de colţ Stângaciu ratează intercepţia şi Gough înscrie cu capul. In min. 32 Mc Coist transformă un penalty acordat ca urmare a unui fault comis de Belodedici asupra lui Durrant. Partida se termină cu 2-1 în favoarea scoţienilor. Deoarece scorul general este 3-2 pentru Steaua, ea se califică în semifinalele C.C.E unde va juca cu Benfica Lisabona la 6 şi 20 Aprilie ac. Cealaltă semifinală este între Real Madrid şi P.S.V. Eindhoven (Olanda).

Formaţiile echipelor: RANGERS - Woods -Nisbet (min. 73 T. Francis), Gough, Roberts, Munro -D.FERGUSON, SOUNESS, Wilkins, Cooper -McCOIST, DURRANT.
STEAUA -Stângaciu (min. 58 Liliac) -Cireaşă, IOVAN, BELODEDICI, Ungureanu (min. 84 Bălan) -T.STOICA, GH. POPESCU, Hagi, Rotariu -LACATUS, Piţurcă.

ŞTIRI SPORTIVE PE SCURT

* La 5 şi 6 Martie a.c. s'au disputat la Budapesta Campionatele Europene de atletism în sală, la care au participat şi câţiva atleţi români. Doina Melinte a câştigat medalia de aur în proba de 15000 m. cu un rezultat de 4:05,77 min., pe locul 2 s'a clasat Mitica Constantin cu 4:06,77 min., iar pe locul 3 Brigitte Kraus cu 4:07,06 min. Sorin Matei s'a clasat pe locul 3 la săritura în înălţime cu 2,35 M. Proba a fost câştigată de P.Sjoberg (Suedia) cu 2:39. Mihaela Pogăceanu a obţinut o medalie de bronz în proba de 60 M. Garduri cu 7,92 sec. Proba a fost câştigată de Cornelia Oschkenat (RDG) cu 7,77 sec.

DOINA MELINTE

MARIUS TOBĂ

* Marius Tobă (Centrul Olimpic Reşiţa) a câştigat concursul de gimnastică "Cupa Americii" care s'a disputat în Martie ac. la Fairfax (SUA). De menţionat că la acest concurs au participat o serie de gimnaşti valoroşi din SUA, URSS şi China.

* Campionatul feminin de baschet ediţia 1987-88 a fost câştigat de echipa Universitatea CSS Viitorul Cluj.

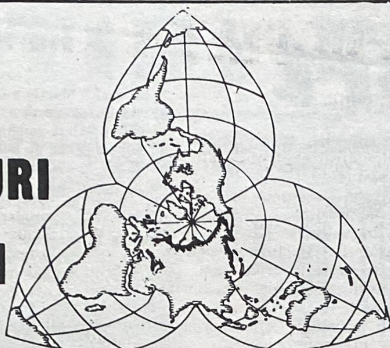
* Campioanele României -dela stânga la dreapta, rândul de sus: Nicolae Marin (antrenor principal) Ildiko Manasses, Gabriela Kiss, Aurora Dragoş, Anca Serbanoiu, Antoneta Boyte, Mioriţa Cociş, Maria Vigh, Horia Pop (antrenor secund); rândul de jos: Virginia Popa, Margareta Vereş, Tunde Enyedi, Gabriela Mărgineanu, Delia Dragoste, Simona Morar, Carmen Constanaşiu.

ENCICLOPEDIA SPORT

* Federaţia Română de Fotbal a fost înfiinţată în anul 1909, s'a afiliat la Federaţia Internaţională de Fotbal în 1930 (anul primului campionat mondial) şi la Uniunea Europeană de fotbal în anul 1955.
* Cu începere din 1910 s'a disputat 69 de campionate ale României. In prezent se dispută al şaptezecilea. Campionatul s'a întrerupt pe durata celor două războaie mondiale. Prima campioană de fotbal a României a fost Olimpia Bucureşti. Cele 69 de campionate au fost câştigate de următoarele 20 de echipe:

Olimpia Bucureşti (2 victorii finale) -1910, 1911;
United Ploeşti (1) -1912;
Colentina Bucureşti (2) -1913, 1914;
Roma Bucureşti (1) -1915;
Prahova Ploieşti (1) -1916;
Venus Bucureşti (8) -1920, 1921, 1929, 1932, 1933-34, 1936-37, 1938-39, 1939-40;
Chinezul Timişoara (6) -1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927;
C.S. Colţea Braşov (1) 1928;
Juventus Bucureşti (1) -1930;
U.D.R.Reşiţa (1) -1931;
Ripensia Timişoara (4) -1932-33, 1934-35, 1935-36, 1937-38;
Unirea Tricolor Bucureşti (1) -1940-41;
U.T.Arad (I.T.A.) (6) -1946-47, 1947-48, 1950, 1954, 1968-69, 1969-70;
I.C.Oradea (1) -1948-49;
Steaua (C.C.A.) Bucuresti (12) -1951, 1952, 1953, 1956, 1959-60, 1960-61, 1967-68, 1975-76, 1977-78, 1984-85, 1985-86, 1986-87;
Dinamo Bucuresti (12) -1955, 1961-62, 1962-63, 1963-64, 1964-65, 1970-71, 1972-73, 1974-75, 1976-77, 1981-82, 1983-84;
Petrolul Ploiesti (3) -1957-58, 1958-59, 1965-66;
Rapid Bucuresti (1) -1966-67;
F.C.Argeş Piteşti (2) -1971-72, 1978-79;
Universitatea Craiova (3) -1973-74, 1979-80, 1980-81.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

SPIONAJ DIN DRAGOSTE

Biroul Procurorului Federal din Karlsruhe, RFG, a anunțat recent că o femeie al cărei nume nu a fost dezvăluit încă, a fost reținută sub acuzația de spionaj. Se așteaptă ca mandatul de arestare să fie emis curând.

Un vorbitor a relatat că un agent din Europa de Est cunoscut ca "Gerhard Thieme" a reușit s'o convingă pe această femeie să se angajeze în spionaj la Ministerul de Cooperare Economică.

Ziarul Bild din Germania de Vest raportează că această spioană avea funcția de secretară la unul din ministerele din Bonn, în vârstă de 40 de ani și fără copii.

Ziarul raportează de asemenea că această femeie a început să spioneze după ce a fost sedusă de un agent al Ministerului Securității de Stat din Germania de Est.

Surse de securitate au declarat că această secretară avea acces la toate documentele și rapoartele legate de țările subdezvoltate (ale lumii a 3-a) și centrele de criză internaționale.

Spioana a fost arestată la mai puțin de o săptămână după ce s'a întors la Bonn dintr'o vacanță în Austria.

Surse guvernamentale anunță că acest caz este comparabil cu cazurile altor două spioane care au fost descoperite câțiva ani înurmă. Una dintre spioane avea relații cu cabinetul președintelui, în timp ce cealaltă avea legături cu conducătorul unuia dintre partidele guvernului de coaliție vest german.

ÎNTRUNIREA DELA MOSCOVA DIN 29 MAI 1988

SHULTZ SI SHEVARDNADZE LA WASHINGTON, PREGATIND INTALNIREA

Președintele R. Reagan a anunțat recent că va vizita Moscova între 29 Mai și 2 Iunie, cu ocazia celei de a patra întruniri cu conducătorul sovietic Mihail Gorbaciov. Aceasta va fi prima vizită a președintelui american la Moscova și prima vizită după cea a lui Nixon în 1974, când acesta s'a întâlnit cu Leonid Brejnev.

Obiectivul principal al întrunirii dela Moscova este semnarea unui tratat de înțelegere de a distruge între 30-50% din bombardierele, rachetele și submarinele de rază lungă ale marilor puteri. Este posibil ca acest tratat să nu fie gata până la 29 Mai, deoarece există un mare număr de probleme de natură tehnică legate de modul în care această distrugere a armamentului va fi făcută și cum va fi verificată.

Anunțarea acestei întruniri a avut loc în urma unui miting între Shevardnadze și George Shultz, care a durat trei zile.

Mr. R. Reagan plănuiește să petreacă tot timpul vizitei la Moscova, în timp ce Nancy Reagan va face o călătorie de o zi la Leningrad.

Casa Albă explorează posibilitatea aranjării unor mitinguri cu disidenții sovietici. De asemenea vor participa la un spectacol al Teatrului Mare.

Mr. Shevardnadze a anunțat că există posibilitatea ajungerii la o înțelegere pentru retragerea trupelor rusești din Afganistan după 8 ani de ocupație. El a spus: "Da, noi ne retragem din Afganistan... Aceasta e o decizie definitivă. Există numai câteva probleme și eu cred că pot fi rezolvate".

El a mai adăugat că retragerea trupelor din Afganistan va avea loc în urma unei înțelegeri în timpul negocierilor dela Geneva.

RACHETE ÎN LOC DE PÂINE

Recent, John Edlin, corespondentul ziarului Star cu baza în Harare, Zimbabwe, a relatat tragica situație a popoarelor africane care mor de foame în timp ce guvernele lor cheltuiesc sume fabuloase pentru înarmare.

Angola, Etiopia și Mozambic sunt trei țări africane în care au loc cele mai sângeroase conflicte militare. Acestea sunt printre cele mai sărace țări din lume și sunt conduse de conducători marxiști. Conflictele militare din aceste țări sunt susținute de transporturi uriașe de armament din Uniunea Sovietică și țările Blocului de Est și care de fapt sunt destinate țărilor subdezvoltate.

Ca un exemplu, săptămâna trecută, în Angola, trupe locale susținute de Cubanezi luptau împotriva Africii de Sud, pentru orașul Cuito Cuanavale și baza sa aeriană.

In Etiopia, soldații însoțiți de elicoptere, vânau trupe de guerilă ascunse în munții din jurul capitalei Asmarei , iar în Mozambic forțe militare ale Malawienilor, Tanzanienilor și Zimbabwienilor vânau printre păduri și mlaștini trupe de guerilă care sunt împrăștiate prin cele nouă din zece foste colonii protugheze.

Lună după lună, armament comunist este debarcat din avioane și vapoare în aceste țări. In același timp, conducătorii acestor țări cer comunității internaționale alimente pentru a hrăni popoarele lor care mor de foame.

Africa este continentul cel mai sărac din lume, cu o populație care crește mult mai rapid decât producția de alimente. In același timp, Institutul Internațional de Studii Strategice din Londra raportează că Africa cheltuiește sume exorbitante de bani pentru înarmare, aproximativ 3,8 bilioane de dolari pe an.

In 35 de state din jurul Saharei, există o armată de mai mult de un milion de soldați, în timp ce aceste țări au numai 35.000 de doctori și bugetul lor național e folosit mai mult pentru înarmare decât pentru educație și sănătate.

Etiopia cheltuiește 9,3% din buget pentru înarmare, în timp ce Statele Unite cheltuiesc numai 6,9% din bugetul ei pentru apărare.

Soldații în țările Africii sunt bine plătiți, sunt bine îmbrăcați ori hrăniți, în timp ce populația acestor țări este lipsită de cele mai elementare bunuri de consum, școli, asistență medicală.

In cele mai multe cazuri, victimele din "Campurile de ucidere" din Africa printre care cele din Ciad, Africa de Sud Vest, Sudan și Uganda sunt populație civilă.

Armatele bine hrănite din Africa au mai mult rolul de a susține guvernele de dictatură din țările respective, decât de a apăra țara de dușmanii din afară.

ÎNCERCARE DE EVADARE DIN URSS

Intr'o serie de reportaje oficiale, presa sovietică relatează informații despre încercarea disperată a familiei de muzicieni Ovekin de a deturna la Londra, un avion de pasageri aparținând companiei sovietice Aeroflot.

Printre cei 77 de pasageri care călătoreau dela Ircuțk la Leningrad la bordul avionului TU-154 pe data de 9 Martie a.c., se aflau și 11 membri ai familiei de muzicieni Ovekin. Familia Ovekin transporta cu ea armament și explosiv ascuns în interiorul instrumentelor lor muzicale.

La ora 3 pm, ora Moscovei, când avionul se afla la Estul Leningradului, membrii familiei, în frunte cu mama lor, Ninel Ovekin, au trimis o notă în cabina echipajului, cerând pilotului să schimbe direcția zborului și să aterizeze la Londra.

Echipajul avionului, în frunte cu pilotul Valentin Kuprianov a intrat în comunicație cu aeroportul și au pretins că au aterizat în Finlanda. Când au realizat că avionul a aterizat pe teritoriu sovietic, membrii familiei Ovekin au deschis focul și au activat explosivul.

Incercarea disperată a acestei familii de a părăsi Rusia sovietică a avut un sfârșit tragic. Cinci membri ai familiei, trei pasageri și o stewardesă au murit în timpul luptei, doi dintre membrii familiei s'au sinucis iar mama a fost omorâtă de doi dintre copii, în momentul când poliția a reușit să urce în avion.

ARMISTIȚIU ÎN NICARAGUA

Numai la o săptămână de zile dela incursiunea trupelor sandiniste în Honduras a avut loc loc în orășelul Sapoa de lângă frontiera de nord a Nicaraguei, întrunirea dintre Sandiniști și reprezentanții trupelor revoluționare Contras, care a dus la încheierea unui armistițiu de 60 de zile.

Acest armistițiu fragil poate fi considerat ca premergător unei viitoare înțelegeri dintre trupele Contras și guvernul sandinisto-comunist.

Acordul încheiat pe data de 24 Martie a.c., precizează că pe data de 6 Aprilie să aibă loc în Managua o altă întrunire pentru a se trece la discutarea unei viitoare păci permanente.

Din partea trupelor de guerilă a luat parte șeful Adolfo Calero și doi comandanți militari, iar Sandiniștii au fost reprezentați de Președintele Daniel Ortega și fratele lui Humberto, șeful trupelor sandiniste.

Guvernul marxist din Nicaragua a promis o liberalizare politică, în scopul de a duce la un proces de democratizare a țării.

Guvernul sandinist a mai promis acceptarea întoarcerii exilaților politici cât și restabilirea presei libere.

Ambele părți se pare că au renunțat la unele din pozițiile lor dinainte: Contras voiau să aibă reprezentanți în guvern, în timp ce Sandiniștii refuzau să elibereze prizonierii politici.

Experții în politică din afară au văzut această înțelegere ca un miracol.

Secretarul de Stat George Shultz a spus "că acest armistițiu ar reprezenta o manevră comunistă în scopul de a dezarma trupele Contras".

La extrema stângă, Humberto Ortega și Daniel Ortega ascultă pe Adolfo Calero

ORIENTUL APROPIAT

—Vasile VRÂNCEANU—

Presa şi televiziunea au adus în atenţia opiniei publice situaţia din Palestina, cu reportaje, comentarii şi imagini din teritoriile ocupate de Israel, în războiul de şase zile din 1967.

Conflictul israelo-palestinian are aspecte complicate şi origine îndepărtată de timpurile noastre. Problema e complicată pentrucă amândouă părţile pretind că numai ele au dreptate, că numai ele au drepturi legitime asupra Palestinei.

Vinovaţii originari sunt morţi de mult, după ce au făcut ca locuitorii, evrei şi palestinieni care au trăit 1500 ani în pace şi armonie să se învrăjbească şi să se urască de moarte.

Prologul tragediei ce se desfăşoară între Mediterană şi râul Iordan începe în anul 1879 la Basel-Elveţia, când Theodor Herzel a iniţiat Sionismul cu scopul de a crea o patrie - "Home" - pentru poporul evreu, victimă a unor nesfârşite pogromuri şi discriminări, aproape în toate ţările Europei, din cauze care nu este cazul să le discutăm, din lipsă de spaţiu.

Lăcomia şi invidia au dus la răzbunări şi ură, expulzări, represalii ce au culminat cu lagărele de concentrare şi exterminare în cel de al doilea război mondial.

Theodor Herzel, un vizionar, un luptător pentru cauza poporului evreu a creat un curent naţionalist, destul de puternic să pună în acţiune toate mijloacele de care dispuneau Evreii împrăştiaţi în toată lumea, pentru realizarea unui stat evreiesc în Palestina.

Sioniştii susţin că au dreptul la această ţară pe baza "făgăduinţei biblice" pe care Dumnezeu a făcut-o lui Abraham acum circa 4000 ani când i-a spus: "toată ţara pe care o vezi ţi-o voi da ţie şi seminţiei tale în veac". (Geneza 13-14) şi "Seminţiei tale dau ţara aceasta, dela râul Egiptului până la râul cel mare, râul Eufrat" (Geneza 15-18).

Arabii sunt şi ei din seminţia lui Abraham, ca descendenţi ai fiului său Ismail, aşa că dreptul biblic este şi al lor, nu *exclusiv* al Evreilor. Mai mult încă, se contestă că unii din emigranţii evrei în Palestina ar fi urmaşii seminţiei lui Abraham -cazarii convertiţi la iudaism. Arabii mai pretind dreptul asupra Palestinei prin naştere şi îndelungată posesiune şi dreptul la independenţă prin angajamentul Angliei în tratativele Hussein-Mac Mahon din 1915-16.

Dezamăgiţi de neobţinerea independenţei promise şi faţă de pericolul pe care Sionismul îl prezintă pentru existenţa lor fizică, economică şi juridică şi când apelurile, protestele, discuţiile, demonstraţiile şi grevele, n'au dus la rezultatul dorit cu guvernul englez, de a-şi executa angajamentul luat de a aplica o politică justă şi nepărtinitoare, Arabii au recurs la violenţă.

Sioniştii motivează dreptul lor asupra Palestinei şi pe alte baze şi anume:

1. Declaraţia Balfour din 1917;
2. Rezoluţia ONU de împărţire a Palestinei din Decembrie 1947;
3. Cuceririle militare după anul 1947.

Declaraţia Balfour este actul I al tragediei din Orientul Mijlociu.

In primul război mondial, când situaţia aliaţilor era în grea cumpănă, Anglia a acţionat pe două direcţii:

1. A dus tratative cu conducătorul Arabilor, bunicul regelui Hussein al Iordaniei şi anume: Arabii să se răscoale contra Turcilor, să se alăture aliaţilor şi Anglia le garantează independenţa faţă de imperiul otoman. S'au şi întocmit hărţi cu delimitarea exactă a teritoriilor în cauză, teritorii cuprinzând spaţiul geografic dintre Marea Roşie, Marea Mediterană, Sudul Turciei actuale şi la Est, frontiera Iranului. Arabii s'au răsculat, au atacat armata turcă, asigurând Egiptul şi Canalul de Suez pentru Englezi.

2. A dus tratative cu organizaţiile evreieşti ca Evreii să determine Statele Unite să se alăture aliaţilor, iar Anglia în schimb să susţină înfiinţarea unei "Home" pentru poporul evreu în Palestina. Ca şi Arabii, Evreii şi-au îndeplinit angajamentul. In Aprilie 1917, America a declarat război Germaniei, iar la 2 Noembrie 1917, guvernul englez prin ministrul de externe, a înmânat lui Edmond Rotschild "Declaraţia Balfour", care reprezintă angajamentul scris de a crea -textual- "a National Home" pentru Evreii din Palestina.

După ce a promis independenţa Arabilor, Anglia a negociat în secret cu Franţa şi Rusia, împărţirea provinciilor imperiului otoman din Asia, prin aşa numitul "Sykes-Picot agreement", care prevedea:

1. Un stat arab independent (în prezent Arabia Saudită şi Yemen);
2. Libanul şi Siria sub dominaţia Franţei;
3. Irak şi Transiordania sub dominaţia Angliei;
4. Părţi din Palestina sub mandat internaţional.

La încheierea păcii, "agreementul" Sykes-Picot" a fost aplicat întocmai, deşi el a fost sever criticat nu numai de Arabi ci chiar şi de guvernul englez prin ministrul de externe de atunci, Lord Curzon şi primul ministru Lloyd George.

In 1919, Consiliul Ligii Naţiunilor a încredinţat Angliei "Mandatul" administrării Palestinei, mandat care a fost depus la 14 Mai 1948. Populaţia Palestinei în 1918 era atunci de 574.000 de locuitori din care 56.000 Evrei.

In perioada scursă din 1919 până în 1948, prin emigrare şi creştere naturală, populaţia evreiască s'a ridicat dela 56.000 la 700.000, dar Evreii n'au fost mulţumiţi cu politica britanică de limitare a emigraţiei în raport cu puterea de absorbţie a teritoriului. Organizaţiile sioniste: Hagana, Irgun şi Stern, înarmate şi instruite în acţiuni de sabotaj şi terorism, au trecut la acţiuni violente:

-Secretarul de Stat britanic, Lordul Mayne, a fost asasinat la Cairo;

-Cartierul militar şi civil situat în Hotelul King David din Ierusalim, a fost aruncat în aer: 91 morţi şi 45 răniţi;

-Patru ofiţeri britanici au fost răpiţi şi biciuiţi;

-doi miliatri britanici au fost spânzuraţi în orazul Natanaya;

-18 Arabi au fost ucişi şi 58 răniţi, într'un atac cu bombe la Haifa;

-Organizaţia Hagana a aruncat în aer Hotelul Semiramis: 20 morţi printre care şi consulul Spaniei;

-Contele Folke Bernadotte, mediatorul Naţiunilor Unite şi adjunctul său, colonelul Andre Pierre Serat, au fost asasinaţi de membrii organizaţiei Stern.

Acţiunile violente s'au aplicat însă şi împotriva Evreilor. In 1940, autorităţile britanice au interzis debarcarea în portul Iaffa a emigranţilor ilegali sosiţi cu vaporul Patria. Organizaţia Hagana, a hotărît să arunce vaporul în aer, cu emigranţi cu tot. Au murit 276 de pasageri dar supravieţuitorii au primit permisiunea să debarce.

In 1942, când vaporul Struma a sărit în aer în Marea Neagră, 769 emigranţi au pierit în valuri.

Incepând din 1947, s'au trimis scrisori cu bombe la cabinetele miniştrilor britanici. Scrisorile-bombe au fost folosite până târziu în 1962, 1967 şi 1972, de data aceasta în special împotriva Arabilor.

Există suspiciunea că o asemenea scrisoare a fost trimisă de Organizaţia Stern în 1947 şi Preşedintelui Truman, când acesta a cerut ca sioniştii să fie mai reţinuţi în pretenţiile lor şi mai sensibili faţă de condiţia de viaţă a Palestinienilor.

Intre 1920 şi 1947, situaţia în Palestina era încordată şi dacă în perioada 1941-1945 a fost relativ suportabilă din cauza războiului, după război ea a devenit explosivă. Conflictele dintre emigranţi şi populaţia palestiniană s'au agravat.

Prins între două cereri opuse, guvernul englez a ajuns la concluzia că "Mandatul" este inaplicabil şi obligaţiile sale, luate faţă de cele două comunităţi: Evrei şi Arabi, sunt incompatibile. In consecinţă la 18 Februarie 1947, a anunţat intenţia de a renunţa la mandatul încredinţat de Liga Naţiunilor şi confirmat de ONU. Cu aplicarea politicii "Mandatului" şi depunerea lui, s'a consumat al doilea act al tragediei palestiniene. Actul al treilea va fi scris de ONU la 29 Noembrie 1947, când Adunarea Generală votează împărţirea Palestinei în două state: Statul Israel şi Statul Arab, iar oraşul Ierusalim cu împrejurimile lui, formând o zonă internaţională. S'au întocmit hărţi cu delimitarea celor două state şi a oraşului Ierusalim.

Arabii au respins împărţirea motivând că nu respectă:

-Prevederile Chartei ONU, baza Declaraţiei Drepturilor Omului;

-Dreptul Internaţional şi Dreptul fiecărui popor de a-şi hotărî soarta proprie.

In problema împărţirii Palestinei, au fost interesate două mari puteri: Statele Unite şi URSS, din motive diferite.

Statele Unite era condusă de un obiectiv electoral intern, voturile Evreilor americani în trei state cheie, care hotărau rezultatul alegerilor prezidenţiale, iar URSS spera că prin emigranţii evrei în noul stat, va putea să răspândească comunismul şi să-şi atingă obiectivele politice în regiune.

Truman a câştigat alegerile, dar URSS-ul n'a avut în Israel aliatul dorit şi sperat.

Rezoluţia ONU din 29 Noembrie 1947, prevedea ca cele două state: evreiesc şi arab, să se înfiinţeze la două luni după retragerea Angliei, la 15 Mai 1948, dar n'a fost aşa.

Inainte de încetarea mandatului britanic şi înainte de proclamarea Statului Israel, Organizaţiile Irgun şi Hagana, au lansat atacuri armate împotriva comunităţilor arabe, atât în zona repartizată Evreilor cât şi în celelalte zone: arabă şi Ierusalim.

Incepând din Decembrie 1947 până în Mai 1948, dotaţi cu armament primit din Cehoslovacia şi întăriţi cu efective de noi emigranţi, Evreii au atacat: Iaffa, Acra, Tiberia, Haifa, Sofad şi chiar un cartier arab din Ierusalim. Cel mai sângeros atac a fost masacrul din 9 Aprilie 1948 din satul arab Deir Yasin, în care au fost ucişi 250 de bărbaţi, femei şi copii.

Lipsiţi de protecţia autorităţilor neputincioase, fără să se poată apăra singuri, pentrucă nu aveau arme şi fără să poată primi ajutor din afară (Britanicii interzicând orice amestec din afara Palestinei) Arabii n'au avut altă scăpare decât să se refugieze în massă. Tuturor celor care s'au refugiat, le-a fost confiscată averea.

Autorităţile britanice n'au putut menţine ordinea şi respectarea legii, la 14 Mai 1948 s'au retras şi pe 15 Mai 1948 a fost proclamat Statul Israel.

Eliberate de interdicţia britanică, armatele statelor arabe vecine au intrat în Palestina pentru a ocupa teritoriul repartizat Arabilor. Ei au fost învinşi, s'a încheiat un armistiţiu, s'au stabilit zone demilitarizate, care n'au fost respectate, iar ONU a trimis un mediator, Contele Bernadotte, care a fost asasinat în Ierusalmin de organizaţia evreiască Stern.

S'a constituit o comisie de supraveghere a aplicării armistiţiului, dar actele de agresiune au continuat, locuitorii arabi, unii s'au refugiat, alţii au fost izgoniţi din casele lor, sate, biserici, moschei, au fost dărâmate, pământurile confiscate, sub motiv că au fost părăsite şi trecute în administraţia statului Israel.

In 1967, războiul a izbucnit din nou, fiecare parte acuzând pe cealaltă de agresiune. Si de data aceasta armata Israelului a obţinut o victorie spectaculoasă şi clară. In şase zile a ocupat întregul teritoriu al Palestinei, până la râul Iordan şi părţi din Siria şi Egipt. Alţi refugiaţi, alte sate rase cu buldozerul.

In 1973, Arabii au atacat în aşa numitul "Yom Kippur war" dar şi de data aceasta, Israelul supra dotat cu cel mai modern armament a fost victorios. Alt armistiţiu, dar nu şi pace.

Ulterior, din iniţiativa preşedintelui Egiptului, Sadat, şi sub umbrela Statelor Unite, s'a încheiat un tratat de pace separată, numai între Egipt şi Israel. Starea de război se menţine între Israel şi celelalte state arabe, angajate în conflict. Mizeria continuă ca şi ilegalităţile. Până în 1973, au fost distruse 385 de sate arabe şi în acel an, erau înregistraţi în campuri, un milion opt sute de mii de refugiaţi. Fără nici un rezultat în eforturile lor de a obţine rezolvarea cauzei lor în cadrul ONU şi considerând politica de expansiune a Statului Israel pe teritoriul lor, Palestinienii au recurs la acte de terorism. O reeditare a terorismului evreiesc din timpul mandatului britanic.

Teroriştii evrei din organizaţiile Irgun, Hagana şi Stern, au devenit generali, miniştri şi eroi naţionali, în Israel. In locul terorismului lor, au apărut formaţiile teroriste PLO, care ucid şi ei bărbaţi, femei şi copii, nevinovaţi de acţiunile guvernului Israel.

Se împlinesc 40 de ani de când conflictele armate din Palestina şi pentru Palestina, înveninează raporturile locuitorilor şi vecinilor lor. S'au împlinit 20 de ani de când Palestinienii trăiesc sub un regim de ocupaţie militară.

In condiţii de permanentă tensiune şi vigilenţă, ce durează de 40 ani, poporul evreu, prin geniul şi iscusinţa sa, susţinut de sprijin diplomatic şi ajutor financiar extern, a înregistrat realizări neegalate în istoria omenirii într'un interval aşa de scurt şi demne de admiraţie, în toate domeniile: militar, tehnic, industrial, agricol şi social, dar nu şi pacea.

O stare de război, oricât de victorios, o prelungită încordare de ocupaţie militară, nu poate rămâne fără urmări în starea de spirit a oamenilor care trăiesc în acest climat de obositoare tenisune, care în fond înseamnă grijă, teamă, nesiguranţă şi pentru unii şi pentru alţii, ocupaţi şi ocupanţi.

Ce s'a petrecut în Palestina nu este în conformitate nici cu Declaraţia Balfour, nici cu recomandarea ONU, de împărţire a Palestinei, nici cu Decalogul -cele 10 Porunci pe care Moise le-a primit pe munte dela Dumnezeu.

Stăpânirea unui teritoriu prin forţă şi a unui popor împotriva voinţei sale nu este compatibilă nici cu principiile şi spiritul vremii în care trăim. Ele pot avea loc în sfera dominată de comunismul sovietic, dar nu într'o lume civilizată, la sfârşitul secolului 20.

Armata israeliană care s'a acoperit de glorie în toate războaiele purtate în Palestina, se află astăzi în condiţii nedemne pentru un soldat. Ei au în faţă nu o armată, nu un adversar înarmat, ci o populaţie civilă, tineret, femei şi copii, înarmaţi cu pietre.

Ce se petrece în Gaza şi în Vest Bank - teritorii ocupate- întinează onoarea şi gloria armatei israeliene.

Informaţiile şi imaginile din presă şi ecranele televizoarelor, zdruncină simpatia publică pentru cauza Israelului ca şi admiraţia pentru performanţele sale. Nu este clar dacă guvernul israelian a dorit în mod sincer pacea sau dacă starea de permanentă tensiune şi conflicte militare servea unor obiective de expansiune teritorială.

Acum după dezordinile şi confruntările civile din regiune s'a ajuns la concluzia că nu se poate stăpâni cu forţa, la infinit, un teritoriu împotriva voinţei populaţiei, împotriva unor realităţi demografice, să ai şi o pace durabilă, indispensabilă pentru o dezvoltare şi progres în viaţa de toate zilele şi pentru viitorul generaţiilor următoare. Voci de dezaprobare a poziţiei guvernului israelian s'au ridicat chiar şi din rândul cercurilor evreieşti. Chiar guvernul de alianţă este divizat. Primul ministru Shamir, şeful partidului Likud, este pentru o poziţie fermă, consecventă cu politica de anexiune şi expansiune a comunităţilor evreieşti în teritoriile ocupate, iar Palestinienii să plece în alte ţări arabe, altele decât Palestina. Opus acestei poziţii, ministrul de externe Perez, şeful partidului Muncii, este pentru negocieri cu Palestinienii, pentru o soluţie care să asigure şi securitatea Israelului şi dreptatea pentru Palestinieni.

S'a cerut intervenţia Statelor Unite. Secretarul de Stat a plecat în regiune pentru convorbiri cu părţile în conflict. O vie activitate diplomatică a început şi creşte în perspectivă. Cu ce rezultat?

Vai de cei învinşi, vai de cei mici, când forţa şi presiunea intereselor, împarte dreptatea fără asistenţa înţelepciunii.

Ruşii au înţeles să se retragă din Afganistan după 8 ani de ocupaţie. Se va hotărî Israelul să se retragă din teritoriile ocupate în război şi să facă pace cu Arabii, o pace dreaptă şi durabilă? □

CRONICA VREMII

CONFUZII, ALEGERI ŞI FANTOME

—Ion BOIERU—

CONFUZIE SAU ALTCEVA?

La ultima conferință de presă a președintelui Reagan, unul dintre reporterii prezenți a întrebat dacă președintele este dispus să ofere sprijinul american pentru organizația ANC (Congresul Național African) din Africa de Sud, așa după cum Reagan ajută pe alți luptători pentru libertate, în alte părți ale lumii.

Intrebarea își are tâlcul ei deosebit, în timp ce răspunsul lui Reagan a trecut neobservat; nici nu era important. Reporterul vroia să pună pe președinte în încurcătură, adică să-i demonstreze că este "părtinitor" în ajutorul pe care-l oferă partizanilor din Nicaragua. In timp ce ajută pe acești "luptători pentru libertate" în Nicaragua, Reagan nu consideră necesar să ajute pe "luptătorii pentru libertate" din Africa de Sud. Tâlcul este în deosebirea dintre cele două grupe de "luptători pentru libertate". Grupa celor din Nicaragua luptă pentru înlăturarea unui regim cu tendințe din ce în ce mai pronunțate comuniste, sub inspirația și direcția Moscovei.

Regimul Sandiniștilor are toate caracteristicile unei revoluții bolșevice, prin care se distrug toate instituțiile, tradițiile, și valorile specifice ale poporului nicaraguez. Reacțiunea grupului Contras este firească, și nu poartă lozinci și steaguri străine de poporul pentru a cărui libertate și independență, oamenii își sacrifică viața.

In Africa de Sud, Congresul Național African (ANC) activează după directivele partidului comunist. Libertatea pe care o dorește această organizație este o libertate stranie, de tipul sovietic, în cadrul căreia nu există de fapt libertate. Așa cum nu există, după evidențele pe care le avem, în nici una din țările cu regim comunist sau sub influența Moscovei. ANC nu luptă pentru libertate, ci pentru o falsă libertate, pentru o libertate comunistă, dacă se poate spune așa ceva.

America se opune comunismului și infiltrațiilor sale; se opune și așa ziselor lupte africane de eliberare, căci ele promovează comunismul.

De ce, atunci, ar fi considerat un ajutor american, dat ANC, care e dirijat de partidul comunist, așa cum a întrebat reporterul american pe Reagan? Nu înțelegem cum a ajuns reporterul american la această întrebare. Pentrucă este vorba, aici, de o confuzie de principii, valori, interese, naționale și de elemente logice. Este o confuzie, sau poate altceva?

ALEGERILE PRELIMINARE DIN AMERICA

Aceste alegeri pentru selectarea preliminară a candidaților la președinție au fost desemnate inițial ca o ameliorare a sistemului electoral american.

Candidații se supun unui vot direct și, în cursul procesului de elecțiune, se ajunge la o ciuruire a participanților. La convențiile celor două partide, o bună parte din delegați și-au spus cuvântul, s'au angajat prin votul lor, în sprijinul unuia sau altuia din pretendenți. In timp ce, alții și-au rezervat voturile pentru momentul decisiv al selectării celui denumit ca reprezentant al partidului, în alegerile generale.

Totuși, nu se poate spune că sistemul acesta electoral este perfect. Mașina de partid rămâne o forță reală, care joacă un rol important și, de multe ori, decisiv. Senatorul Hart va părăsi campania electorală, nu numai din cauza afacerilor sale amoroase sau invaliditatea pozițiilor ideologice, dar și pentrucă partidul democrat, pe plan național, ca grupare politică, nu-i susține candidatura. George Bush, cu toate calitățile sale, nu ar fi devenit "front-runner", fără sprijinul puternic și consolidat al partidului republican, ca mașină politică, electorală.

Un alt element care diminuează valoarea alegerilor preliminare este "demagogia", ca metodă de propagandă electorală, pentru a achiziționa voturile. In fiecare regiune există probleme particulare și candidații care apelează la demagogie, preconizează soluții, care vor fi contradictorii cu alte soluții oferite în alte regiuni, cu alte probleme specifice.

Televiziunea - în dezvoltarea ei modernă nu "lămurește", nu "clarifică" sistemul electoral, dar joacă un rol considerabil, uneori hotărîtor.

Televiziunea operează cu fragmente caleidoscopice și nu prezintă "întreguri", care să ajute la selecție. Ea poate fi parțială, și atunci, devine ucigătoare, căci are puterea de a lichida șansele unui candidat. Nu totdeauna, căci există o mulțime de factori ai cărei putere de influență este greu să fie anulată.

Democrația americană este eficace, și, încă valabilă. In sânul societății americane există tendințe, forțe și interese contradictorii care nu pot, din cauza complexității de factori participanți, să se impună cu caracter dictatorial. Majoritățile aduc o balansare a tendințelor ce se contrazic, chiar atunci când aceste majorități sunt relative. In societatea pluralistică americană, majoritățile relative sunt salvatoare, căci reprezintă o formulă de ieșire din impas. Intr'o societate mai unitară, relativismul majoritar crează diviziuni și mărește numărul contradicțiilor. In bună parte, supraviețuirea democrației americane se datorește acestui sistem de a obține majorități relative.

ROMANIA LUI CEAUSESCU

Regimul lui Ceaușescu a devenit o adevărată mascaradă, de râsul întregii lumi, unde nu există nici un fel de decență, regulă morală sau răspundere politică. Dar aceasta o știe toată lumea, de multă vreme, și nu era nevoie de cartea lui Pacepa, căreia i se face atâta publicitate, nelegitimă.

Altceva este important, în România. Starea de opinie publică. Evoluția acestei opinii până la punctul în care conducerea comunistă a devenit îngrijorată serios. Ca și în Rusia Sovietică, unde populațiile etnice se agită și flutură pretenții și drepturi, activitățile religioase s'au intensificat (doctrina marxistă nu satisface cerințele spirituale ale oamenilor); presiunile nevoilor economice sunt enorme; pe plan internațional, comunismul se veștejește (toate partidele comuniste din Europa sunt în declin, ele și-au pierdut baza ideologică și umană).

In regimul comunist din România există aceleași tulburări ca și în alte regimuri comuniste, inclusiv Rusia Sovietică. Situația din România n'a putut să fie stabilizată niciodată, pentrucă regimul politic a fost impus cu forța în cadrul unor realități refractare.

Aceste forțe naționale n'au încetat niciodată, sub regimul comunist, instaurat în 1945, să se opună avansurilor marxiste; unele în formă mai deschisă, și altele în formă atenuată, din cauza circumstanțelor.

Ceaușescu n'a priceput nicicând existența rezistenței românești. Evoluția generală a societăților comuniste a demonstrat invaliditatea formulei marxiste. Gorbaciov încearcă să iasă din impas cu soluții amăgitoare, în speranța unor ameliorări. Dacă Ceaușescu nu este capabil să vadă esența tentativelor sovietice, nu înseamnă decât că face politică pe bani mărunți. Intre timp, opoziția va lua proporții pe care nu le va mai putea domina sau zăgăzui partidul comunist și Ceaușescu va rămâne în mahalaua politică, adică acolo unde îi este locul.

Din toate datele care vin din țară, reiese că opoziția este generală, tot mai puternică și maturizată pentru acțiuni decisive. Acum este o opoziție spirituală, totalmente opusă marxismului și ea va avea un caracter politic deschis, în clipa care se arată semnele vremii, pentru confruntarea ultimă.

Zbaterile lui Ceaușescu se fac în interiorul partidului, unde vrea să-și mențină poziția.

In țară, însă, Ceaușescu este deja o fantomă.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0706-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE SI COMENTARII

MĂDĂLINA VOINEA

O poveste de dragoste cu lumea liberă. O poveste care începe cu:... "a fost odată, ca niciodată". Povestea adevărată a tinerei jucătoare de tenis, Mădălina Voinea, care, aflându-se în turneu în Statele Unite, la Miami, cu numai $20.00 de dolari în pungă, împrumutați dela o colegă, a ales libertatea.

Săptămânalul STAR, din 12 Ianuarie 1988, prin pana ziaristului american Dl. Martin Daly, ne dă această poveste desprinsă din cel mai autentic folclor românesc.

Iată mai jos, câteva fragmente în traducere pe limba noastră:

"N'am să uit niciodată ziua în care m'am decis să fac această ruptură și să-mi găsesc o nouă viață în America. Eram îngrijorată că cineva îmi va descoperi ceea ce plănuiam și voi fi reîntoarsă în România. Dar, de îndată ce am pășit într'un taxi în Miami, cerându-i șoferului să mă ducă la aeroport, pentru a lua un avion la New York, mi s'a părut că evadarea mea n'o să aibă sorți de izbândă. Soferul nu-mi putea înțelege săraca mea limbă engleză, întrebându-mă de unde vin. I-am răspuns că din România. A chemat atunci prin radio pe cineva, întrebându-l unde și la ce oră au loc zborurile avioanelor spre România. Credea că vreau să mă întorc acasă.

Iată-mă deci șezând într'un taxi, cu bani împrumutați, încercând să fug, în timp ce conductorul taxi-ului, crezând că-mi face un serviciu, mă trimitea îndărăt în România.

Mi-a fost frică să nu mă vadă cineva șezând în afara hotelului într'un taxi. Asta ar fi fost cu adevărat suspicios. L-am convins însă să mă lase la aeroport. M'am adresat apoi unei femei ce purta o uniformă, rugând-o să cheme poliția. Ea s'a uitat la mine întrebându-mă de ce. I-am spus că sunt Româncă și vreau refugiu. I-am înmânat de asemenea o notiță pe care scrisesem " I WANT TO DEFECT"...Peste câteva minute sosește poliția și mă ia pentru chestionare. Au fost foarte gentili cu mine. Le-am explicat totul și cineva mi-a spus că pot rămâne în America căci îmi acordă azil politic. Totuși eram nervoasă și le-am mărturisit aceasta, întrebându-i ce se va întâmpla dacă cineva din România va voi să mă întoarcă cu sila. Când mi-au spus că asemenea lucruri nu se pot întâmpla în America și că nimeni nu se poate atinge de mine, m'am simțit mai bine..."

După ce descrie momentele de teamă și bucuria de a putea rămâne în lumea liberă, nopțile nedormite acasă înaintea plecării în turneu și despărțirea de familie, Mădălina Voinea povestește ziaristului american Martin Daly că înainte de plecarea din România și-a însemnat numărul de telefon al unei prietene a familiei ce locuia în Staten Island din New York, doamna Mihaela Starr, căreia, odată ajunsă în America i-a dat un telefon cerându-i ajutorul. "Am agreat cu dânsa să aștept până ne vom întâlni la New York în ziua Crăciunului când o să sosesc cu echipa de tenis ce urma să joace acolo. Dar când am auzit că turul nostru va fi tăiat scurt și că ne vom înapoia în România mai devreme decât ne așteptam, nu mai știam ce să fac. Mă găseam la Miami unde nu cunoșteam pe nimeni și n'aveam bani... Am împrumutat $20 dela o colegă și în timp ce celelalte plecaseră să joace tenis, am luat un taxi spre aeroport. A fost o decizie grea, desigur, dar sunt bucuroasă că acum sunt aici"...

Spune mai departe Mădălina Voinea: "America-i o țară minunată. Nu-mi puteam închipui că stând acasă poți lua telefonul comandând ce-ți dorește inima și că la puțin timp după asta, ți se aduce la poartă"...

Am ținut să împărtășesc cititorilor această poveste de dragoste cu lumea liberă, întrebându-mă: DE CE FUG OARE, CEI CE FUG?

O întrebare căreia nu-i găsesc răspuns. Stiam că fug oamenii de rău, dar nimeni n'a fugit de bine. Se vede că în România lui Nicolae Ceaușescu, despot suprem, le-a ajuns bieților Români cuțitul la os, luând care și cum poate, calea exilului, ca ultimă salvare.

Nicolae NOVAC